

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Holm Hansen, Joh.; af Holm Hansen.

Fra Dannevirke til Rosenvænget : Fortælling

København : Gyldendal, 1880

235 s.

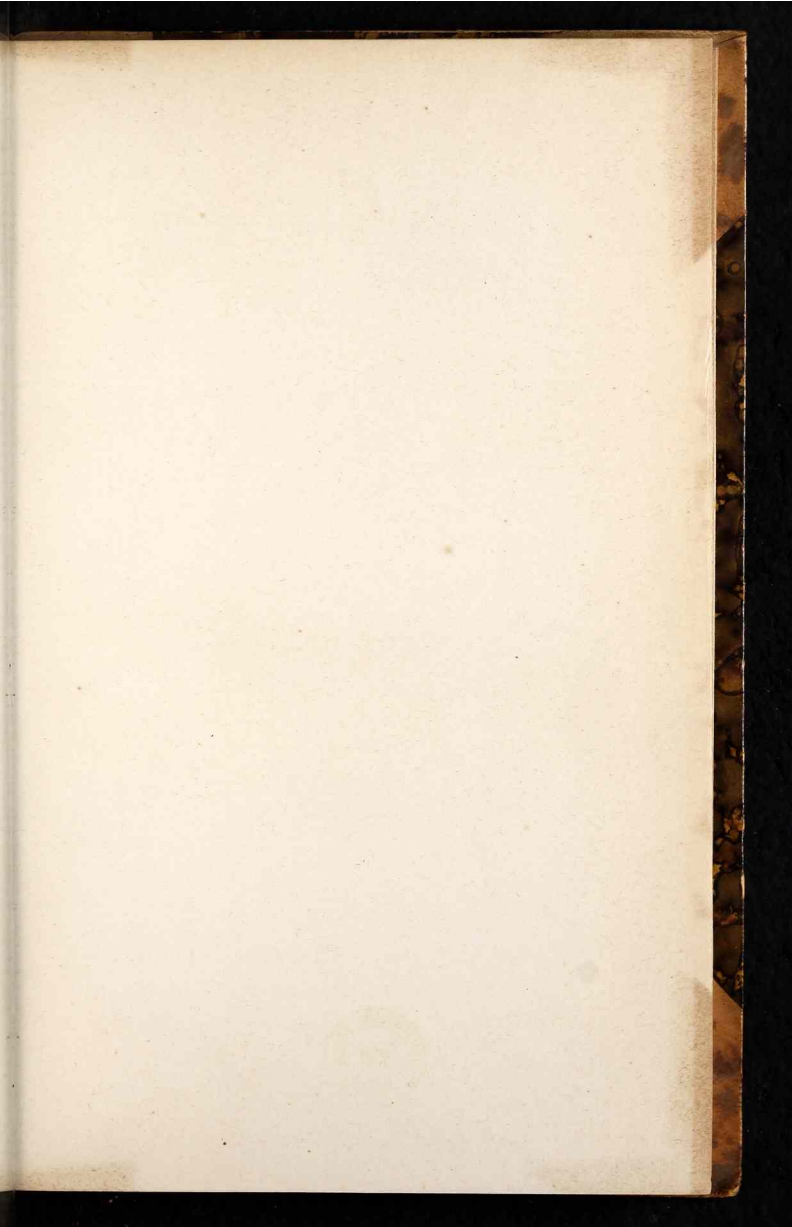
DK

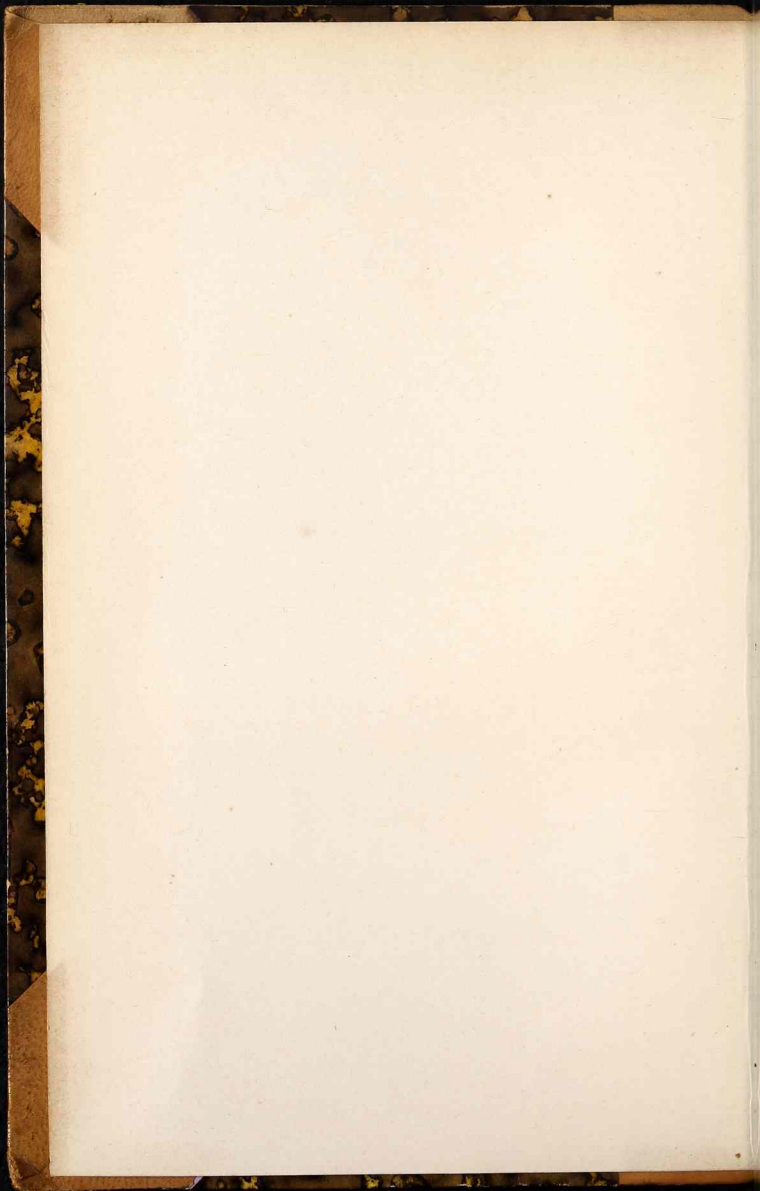
Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

FRA DANNEVIRKE
TIL
ROSENVÆNGET.

FORTÆLLING

AF

HOLM HANSEN.

KJØBENHAVN.

GYLDENDALSKE BOGHANDELS FORLAG, (FR. HEGEL & SØN.)

TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE.

1880.

FRA DAKNEVIRKE

ROSENKRANZ

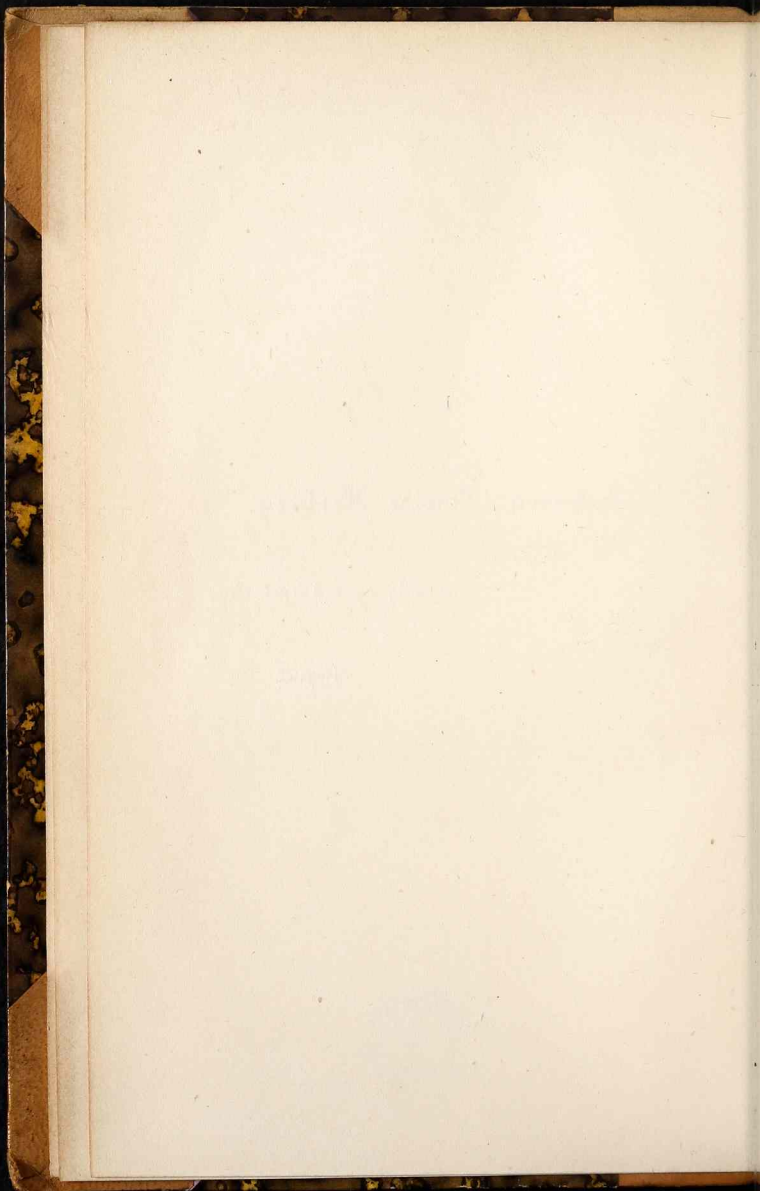
WOLFF HANSEN

Johanne Louise Heiberg

ærbødig og taknemmelig

tilregnet.

FRA
DANNEVIRKE TIL ROSENVÆNGET.

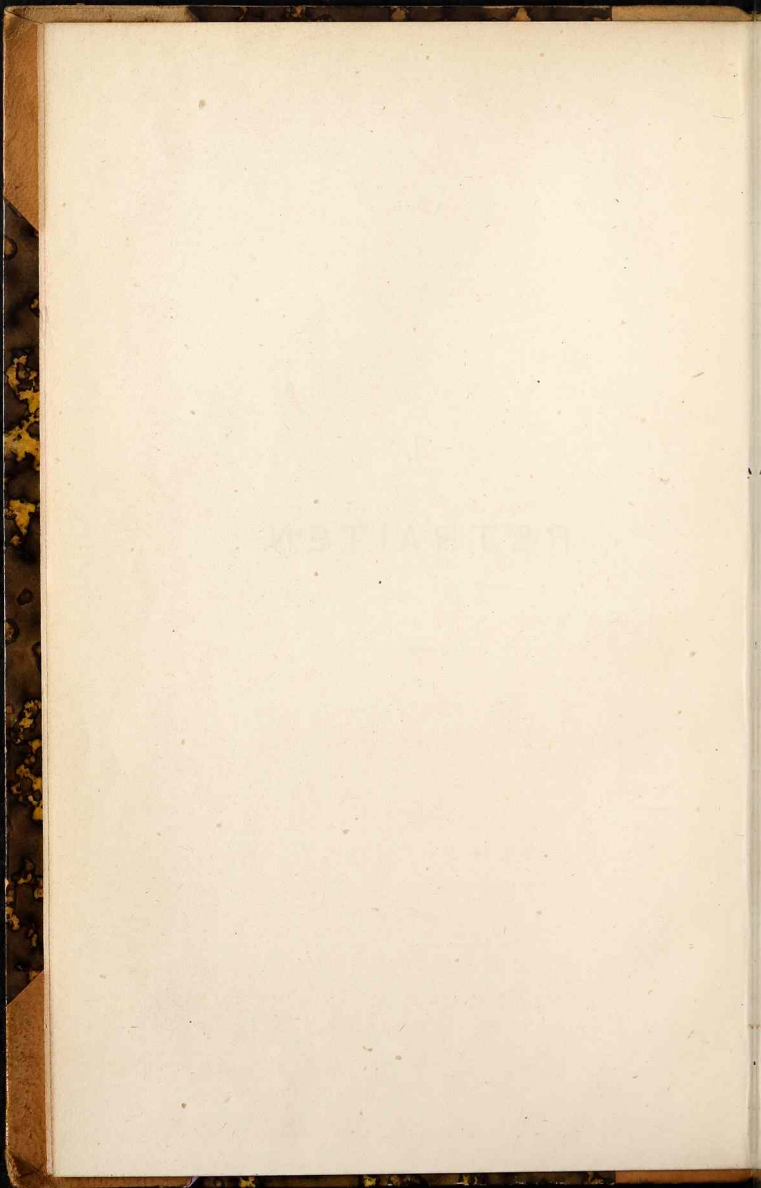
- I. RETRAITEN.
II. REVANCHEN.

DAVIDSON & ROSENBERG

I.

RETRAITEN.

I.

Det er en Aften i December 1863; Sundet er tillagt, og Taagen driver frostkold ind over Fæstningsværkerne imod det gamle Kastel. Mandskabet der ude er nylig gaaet til Ro, da det tidlig næste Morgen skal afgaa til Hæren, og kun Skildvagtens Trin høres nu og da i den øde Stillehed ved Indgangen til Fæstningen.

Det er en stolt og smuk Karl, som marscherer frem og tilbage der i Taagen med det lette Rimpanser over Brystet; men han ser just ikke meget aarvaagen ud. Der er noget uroligt aandsfraværende i hans Øjekast, og hans Holdning og Gang er uden militær Disciplin, om end hans brede Bryst og runde Skuldre tyde paa, at der er Tømmer i ham til en Soldat. Han gaar og taler højt — dog nej, nu tier han og standser pludselig lige ud for Skilderhuset, skuldrer Bøssen og ser ind, hvor en sekstenaarig ung Pige sidder hyllet i Vadmelskappen som et Helgenbilled i en Niche.

»Du fryser da ikke, Petra?« lyder det, medens hans varme Aande synlig strømmer ud fra

hans Læber og stiger op foran hende som en Offerrog. »Og Du vil vente her, indtil Afløsningen kommer?« vedblev han, efter at hun tavs havde rystet med Hovedet, saa Rimfnuggene faldt ned fra hendes Haar paa den røde Kappe.

»Det vil jeg, hvis det gaar an — det er jo Din sidste Vagt«, lød hendes energiske Svar. »Fortsæt kun, hvór Du nylig slap! Og rør Dig imens, at Du ikke savner Kappen!«

Han svarede, at ingen skulde vove at nærme sig Skilderhuset, saa længe han gik der, og fortsatte lidt efter:

»Den slesvigske Krig var altsaa endt, og Oprørerne havde faaet deres fortjente Løn. Nu fik jeg da Tilladelse af min Fader der hjemme paa Avgustenburg til at rejse her over til Onkel Peder, der havde lovet at skaffe mig ind paa Akademiet, ligesom han tidligere havde faaet min Broder ind paa Underofficersskolen. — Jeg glemmer vist aldrig den Dag, jeg kom til Kjøbenhavn. Det var netop den samme Dag, som Tropperne kom hjem fra Felten. Gaderne saa' ud som hele Flagalleer, og i alle Vinduerne sad Damer og vinkede de kommende i Møde med Blomster og Dannebrogssløjfer. Jeg var krøben op paa et Murerstillads for rigtig at se til; men da jeg der oppe pludselig fik Øje paa min Broder, som kom marscherende i Spidsen af sin Trop med en Egegren i Bøssepiben, og da de alle rundt

om istemmede: Sit Løfte har han holdt, den tapre Landsoldat, blev det mig umuligt, længer at holde mig rolig der oppe. Jeg maatte ned i Mennekestrømmen for at rives med af den. Og saa sprang jeg da ned baade paa Arme og Ben, stormede hen til min Broder, rev Bøssen fra ham og svor under Festrusen, at jeg ogsaa en Gang vilde være Soldat og ligesom han være med til at bringe Hæder over Fædrelandet.«

»Og saa?« lød det opmuntrende fra Petra, der stadig fulgte ham med Øjnene.

»Ja, saa havde jeg gjort mit Indtog i Staden, i Livet og i den store, dejlige Verden, der tidligere havde været lukket for mig. Det var, som om min Begejstring stadig rev mig med sig fra den Tid, og jeg havde faaet en saa urokkelig Tillid ikke blot til min egen, men ogsaa til Folkets Fremtid. Alt gik nu ogsaa saa vidunderlig vel for mig, og jeg gjorde hurtig Fremgang baade paa Akademiet og hjemme ved Malerstolen paa mit Tagkammer. Min Broder, der tit besøgte mig med sin Hustru, som den Gang endnu levede, mente, at jeg var for ærgjerrig og anstrængte mig over Evne. 'Tag Dig i Vare, Ivar', sagde han undertiden, 'Du vil videre frem, end en Husmandssøn orker. Jeg tvivler ikke paa, at Du har baade Haandelag og Hoved; men det gaar med Hjærnen, min Ven, som det gaar med

Laasen paa en Bøsse: Er først Mekanismen sprængt, tager man s'gu ingen flere Præmier! Den skikkelige Broder; han mener mig det saa godt. Nej, hverken med Hovedet eller med Haandelaget har der til Dato været noget i Vejen, og hvad Præmierne angaar, skal jeg ogsaa nok fremdeles se at faa Fingre i dem — eller rettere i Moneterne, som følger med dem. Min Broder glemmer stadig, at der ikke bliver udleveret Kunstnerne Kommisbrød, og at — Tys!« afbrød han pludselig sig selv og lyttede: »Jeg kommer nok til at afbryde Underholdningen her og melde Deres Excellence, at Vagten er endt.«

»Allerede?« udbrod Petra forskrækket og lyttede. — Jo, ganske rigtig: Det var Afløsningen, som marscherede ud fra Vagthuset tæt der ved. Hun kastede Kappen og sprang i et Nu som en Fugl hen i Skyggen af det nærmeste Træ, der som ved et Trylleslag dryssede en Ring af klingende Rimkrystaller ned omkring hende.

»Jeg kommer straks tilbage fra Vagtstuen for at følge Dig hjem«, hviskede han til hende, idet Afløsningen nærmede sig. Og han holdt Ord; thi han havde næppe været borte i fem Minutter, før han afsides listede sig tilbage til hende og førte hende bort med sig op ad Voldbakken, hvor de hurtigt forsvandt under Kastanietræernes hvide Kroner. —

Det var ikke uden en Del Gjenvordigheder, at

den unge Kunstner endelig var bleven Soldat. Da han første Gang mødte paa Sessionen, viste det sig nemlig til hans Overraskelse, at han ikke var fuldkomment tjenstdygtig, men havde Anlæg til en lille Svulst paa det venstre Ben og af den Grund maatte have Udsættelse et Aar. Det blev imidlertid ikke bedre næste Aar. Nr. 999, Ivar Bundsen Meldorf, havde en lille Svulst paa *Vena saphena externa* og kunde gaa endnu et Aar, lød Korpslægens Kjendelse. 999 tillod sig vel at gjøre Indsigelse, hvilket imidlertid ikke hjalp ham noget: »Brug Benet endnu et Aars Tid, og vi skal se, hvad vi kan gjøre!« brummede Petras Fader, og dermed kunde Fyren gaa.

»Anlæg til en Svulst«, lød det ærekrænkende for hans Øren under den følgende Ventetid. »Kan Du, Bertel, opdage nogen Skavank ved mine Ben?« spurgte han en Gang Broderen, da denne besøgte ham tilligemed sin Søn, der var opkaldt efter Onkelen. »Jeg selv kan« — saa bandede han og smøgede Benklæderne op — »ikke finde nogen Lyde ved dem, skjønt jeg dog forstaar mig en Smule paa Anatomi.«

»Der er ikke Mage til Ben i hele Kompagniet — naar jeg undtager mine egne«, svor Sergenten endnu drabeligere. »Det er jo Stolper med Jærnbaand om.«

Med den Forsikring mødte da Broderen tredje Gang paa Sessionen. Der var en Del af hans

Landsmænd til Stede, og Talen faldt paa de truende Forhold hjemme i Hertugdømmerne. Det var rimeligt, at et Oprør vilde bryde løs, og i saa Fald maatte de da alle være med til at kue det. Maleren traadte ind i Afklædningsværelset med en lønlig Frygt for, at han maaske dog kunde blive hindret i at deltage i en mulig Kamp for hans Landsmænds nationale Rettigheder. Han hørte Vaabenlarm ude i Kasernegaarden, der for hans livfulde Fantasi blev til en hel Slagmark og mindede ham om Kampen den uforglemmelige Paaskedag, da han som Dreng havde søgt sin Broder i Felten ved Slesvig. Skulde han atter blive kun en Tilskuer ved Kampen, medens Broderen gik frem og slog? Blodet strømmede ham til Hjærtet, og han rystede svagt, i det Øjeblik han traadte frem for Lægen:

»Doktoren mindes vel nok, hvad De lovede sidst« — begyndte han, men kom ikke længere, før Lægen busede ud:

»Hvad lovede jeg? Hvorfor ryster De? Nej, nu har jeg dog aldrig set en saadan Athlet møde som Simulant.«

»Hvad behager?« Haarene rejste sig paa hans Hoved, og han fik pludselig hele sin Aandsnærværelse. »Hvis der er nogen her, som simulerer, er det vist Dem, Hr. Doktor, og ikke mig. — Ja, det siger jeg. Har De maaske ikke to

Gange erklæret mig for tjenstdygtig, skjønt jeg selv har forsikret Dem, at der ikke er noget i Vejen med mine Ben? Jeg staar inde for min Sundhed i alle Maader, og beder Dem blot om at give mig mit Pas.« — Og det fik han.

Næste Gang, da den ungdommelige Helt traf sammen med sin tilkommendes Fader, var ude i Kastellet hos Broderen. Det var netop den Dag, da Budskabet om Frederik den 7des Død kom til Hovedstaden. Korpslægen, der boede skraas over for Sergenten i Generalstokken og havde set en Del Soldater gaa ind til denne, fik Lyst til ogsaa at gaa der over for mulig at spørge endnu mere Nyt og blev ikke lidet overrasket ved at se sin »Athlet« fra Sessionen sidde her omgiven af en Flok Jens'er, som han med Liv og Varmeforklarede, hvad den afdøde Konge havde været for Menigmand. Da Soldaterne vare gaaede bort, og han havde talt endnu en Stund med Brødrene, der begge tiltalte ham, spurgte han dem, om de ikke vilde følge hjem med ham, da han nødigt vilde lade sine Fruentimmer længer sidde ene, hvilken Anmodning de begge villig efterkom.

Det var et stort Værelse, de lidt efter traadte ind i, med en kraftig Vedbendranke under Loftet, smukke Mahognitræs Møbler og et gammelt blomstret Gulvtæppe, hvis falmede Roser Ildskjæret fra Kaminen opfriskede. Enkefru Bendz, Lægens Moder, sad i Sofaen, over hvilken der

hang et af Vedbenden omslynget Billede af den nys afdøde Konge, sparsomt belyst af Straalerne fra Lygten uden for. Hun var en Dame paa seksti Aar med fine, aandfulde Træk, som, da Pigen kom ind med Lampen, straks tiltrak sig Malerens Opmærksomhed, saa at han først senere fik Øje paa Petra, der sad paa en Skammel tæt op til Bedstemoderen med Hovedet i hendes Skjød. Petra paa sin Side skjænkede foreløbig heller ikke ham nogen Opmærksomhed — hun sad og tænkte over, hvad Fru Bendz havde fortalt om sine Minde fra Begyndelsen af Hundredaaret — og det var først, da Ivar atter udtalte sig varmt om Kongen og Fædrelandet, at deres Øjne mødtes, og hun saa' saa indtrængende paa ham, at han pludselig tav og glemte Sorgen over Dødsfaldet.

Efter den Dag, der, som Ivar nok anede, paa mere end én Maade vilde blive en Mærkedag i hans Liv, saas Brødrene jævnlig hos Gjenboens, og Maleren blev snart Familien en lige saa kjær Ven som Gjæst. Petra undgik vel omhyggelig at røbe den Længsel efter ham, som hun altid følte under hans Fraværelse; men Bendz og Moderen viste sig til Gjengjæld des mere utaalmelige, naar deres vante Aftengjæst enten rent udeblev eller, som Korpslægen sagde, ikke meldte sig i rette Tid. Men naar han saa kom ilende frisk og fuld af Liv og lige som overstraalede dem med sine spillende, blaa Øjne, var der hel-

ler ingen Ende paa Lystigheden, og Bendz maatte mere end én Gang have Fiolen frem fra Krogen henne ved Stueuret for at akkompagnere til Soldatens Sang om »Holger Danske« og om »Danmarks Løve«, eller for at de unge til en Afveksling kunde faa sig en lille Svingom. Vel rystede Fru Bendz i det sidste Tilfældet ofte med Hovedet af Hensyn til det gamle Gulvtæppe, men gjorde alligevel ingen Indvendinger. Det var dog saa dejligt, at se hendes lille Petra og den unge Soldat svæve Stuen rundt over Blomsterbuketterne, ligesom baarne af Lysstraalerne fra Kaminen og fra den gamle hyggelige Tranlygte der uden for.

Men Lystigheden fik alligevel hurtigt Ende: Forbundstropperne rykkede ind i Hertugdømmerne, og Vennerne maatte til Hæren. Da Lægen var den, som rejste først, bad Ivar ham ved Afskeden om Datterens Haand, i det han forklarede, at den unge Pige efterhaanden var bleven ham uundværlig, og at han for intet vilde gaa glip af hendes Selskab i den Tid, han endnu havde til sin Raadighed inden Afmarschen. Bendz svarede ham, at denne Anmodning ikke kom ham helt uventet, og at han ikke blot holdt af, men ogsaa højagtede den unge Kunstner, i hvem han troede, der var Æmne til noget stort; men det var hans Overbevisning, at baade han og Petra endnu vare for uerfarne til straks at indgaa en aabenbar Trolovelse. Han maatte fremdeles komme

der i Huset, saa ofte han vilde, og maatte ogsaa gjerne senere brevveksle med Datteren; thi paa den Maade, mente han, at det med Tiden nok vilde kjendes, om deres Kjærlighed var ægte, eller om den mulig blot var en forbigaaende Rus.

Dermed maatte da de unge lade sig nøje, hvilket de ogsaa villig gjorde, da det jo foreløbig var dem nok, naar de jævnlig kunde ses og tale med hinanden inden Adskillelsen, som nu endelig var for Haanden.

— De havde imidlertid taget Plads ude paa Pynten af Flagravelinen paa en af de gamle Kanoner. Taagen sneg sig som en uhyre Lindorm op ad Voldbakken og tilslørede efterhaanden Udsigten for dem; men de syntes ikke at ænse det, saa optagne vare de af de Fremtidssyner, som Maleren udkastede for hende med ødselt Mod. Det var ikke blot deres egne Fremtidsudsigter, han skildrede, men ogsaa Folkets og det hele Nordens. Nu, sagde han, var endelig Tiden kommen, da Skandinaverne skulde mødes for at virkeliggjøre, hvad Dronning Margrethe havde paabegyndt, men Kongerne savnet Kraft til at udføre: Et stort og enigt Norden til Held for hvert af Folkene. Endnu vare Svenskerne og Nordmændene vel ikke komne; men de kom nok; han vidste fra den store norske Skjald og fra en stokholmsk Officer, at de kunde ventes i den allernærmeste Tid. Hun maatte

endelig ikke forsømme at erfare noget om Alliancetraktaten, for at hun kunde være den første, der bragte ham Underretning om, naar Brødrene kom, saa, lovede han, skulde han nok til Gjengjæld være den første, der fortalte hende om Slagene der ovre ved det uindtagelige Dannevirke og om de Sejre, der skulde kaste Glans over deres fælles Vej.

Petra sad klynget op til ham og lyttede tavs efter hans Ord. Kun en enkelt Gang løftede hun Hovedet og saa' ham forskende ind i Øjnene, som om hun ikke ret kunde forstaa, hvorfra han hentede den forunderlige Tillid, som hans Tale røbede. Men naar hun da ligesom følte sig gjennemsitret af Lyset i hans Blik og af hans varme klangfulde Røst, syntes hun, at al Tvivl og Uklarhed i hende svandt, og at hun intet, slet intet kunde undvære af hans vidunderlige Kjærlighed og Tillid, saa lidt som han sikkert selv kunde undvære noget deraf for at være vis paa Sejren.

»Gid jeg kunde følge Dig og gjøre en Smule Gavn der ovre«, udbrød hun. »Men jeg maa nok for Fremtiden holde mig til Bedstemoder og til Skram, hendes gamle Kjæreste.«

»Og til min Brodersøn«, fortsatte han opmuntrende. »Ham, kan Du tro, er der Liv i, og den gode Fru Bendz har jo lovet at tage sig af ham, naar vi rejser. Véd Du, at han ligger

henne i Vagtstuen hos Faderen i Nat? — Jo, han vilde ogsaa være med paa den sidste Vagt. Skal vi titte lidt ind til dem, naar vi gaar der forbi? — Ja, Du har Ret, lad os hellere rejse os med det samme, jeg er bange for, at Du sidder og fryser her!»

Vagtstuen, hvori de lidt efter sagte traadte ind gjennem en Bagdør, var et lille tilrøget Rum med en noget trykkende Luft. En Tranlampe, hvis Skjærm kastede Lyset pyramidalsk ned over den gule Væg, en rusten Ildgryde med en sprukken Thepotte paa og et Fyrretræsbord foran et højt Stolestade udgjorde Værelsets Bohave, naar her til kom en lav Briks, paa hvilken Sergent Bundsen laa og sov ved Siden af sin Søn under en udslagen Feltkappe.

»Hvad Pokker, har de allerede lagt sig?« hviskede Maleren, idet han nærmede sig Lejet og slog Kappen til Side fra Brodersønnen. »Skal vi spille Bertel et Puds og bortføre Krabaten? — Saa, nu vaagner han. Hys! Vil Du holde Mund, Dreng! — Nej vist skal Din Fader ikke rejse endnu. — Kom hen og hils smukt paa Frøken Bendz, som Du blindt skal lystre her efter Dags!«

Drengen rejste sig lydløst og efterkom Befalingen.

»Jeg vil give Dig et Kys, naar Du saa vil

gaa og lade min Fader sove i Ro«, hviskede han hende i Øret.

Hun nikkede og tog ham blussende i Favnen.

»Jeg vil aldrig glemme Jer, som I staar der«, udbrød Maleren dæmpet. »Saa, saa! — Den Dreng gjør mig rent skinsyg med sine Kys. Lov mig, Petra, at Du aldrig vil kjærtegne ham, uden at Du inderlig længes efter mig!«

Hun lovede det henrykt og sænkede atter sine Læber mod Drengens.

Dagen efter havde hun kun ham igjen.

II.

Dannevirkestillingen — den uindtagelige — var rømmet. Det første Røre, som Budskabet herom havde fremkaldt i Hovedstaden, syntes foreløbig at have lagt sig; men endnu vrinlede Gaderne med Folk, og Ord som »forraadt«, »solgt« og »evig Skjændsel« gik truende fra Mund til Mund.

De der ude i Kastellet talte hverken højt eller meget derom; men derfor var deres Sorg ikke mindre. Petra sad henne ved Vinduet og syede. Hun var sørgeklædt og havde en underlig adspredt Mine, som var i stærk Modsætning til hendes rolige Omgivelser. Der var endnu noget let bevægeligt, noget barnlig fint og skjært i hendes Aasyn, og naar hun stundom saa' op

fra sit Arbejde for at lytte efter Træernes Susen ude paa Volden, som nu stod forladt af hendes Ven, glimrede Taarerne i hendes Øjenhaar, og hun havde ondt ved at iagttage den ydre Ro, som Fru Bendz stadig satte saa megen Pris paa.

»Bedstemoder«, brød det omsider løs, og hun saa' hen imod Sofaen, hvor Damen sad ved Siden af den allerede forældreløse Dreng. »Jeg synes, at jeg kan høre Støj der inde i Amaliegade, ligesom under Tumulten forleden. Kan De intet høre?«

»Nej, mit Barn«, svarede hun efter at have lyttet en Stund. »Men lad os hellere tie stille lidt, at vi ikke forstyrrer den stakkels Dreng i hans Søvn.«

»Ja, Bedstemoder«, sukkede Petra dybt.

»Tie — stille! Tik — Tak!« syntes hun at Uret samtidig paamindede hende. Hun saa' hen til det og til Fiolen med et længselsfuldt Blik. Naar skulde Strængene atter lyde? Naar skulde hun atter svæve Stuen rundt Ansigt til Ansigt med sin Ven? Hun greb uvilkaarlig et Brev, som laa ved Siden af et andet i Sykurven foran hende, og læste vel for hundrede Gang:

Kjære Petra!

Medens der rundt om saluterer for Kongen, som gjæster os efter Kampen her ved Mysunde, sender jeg efter Løfte min Dronning den første

Sejershilsen. Det er vel ikke noget stort Slag, som er vundet; men jeg er dog glad ved straks at være kommen med til en heldig Indledning af Kampen. Ja, nu har man da modtaget Ild-daaben, som Grosserer Gulstad, min Rodekammerat, siger. Vi to og en Korist Hansen har sluttet os lidt sammen. Den sidste sidder her ved Siden af mig paa Skansen — den Skjælm, han kiger i Brevet — og synger: Ved Mysunde skal han standse — — videre kom Petra ikke i Brevet, da det i det samme bankede paa Døren, og Kaptejn Skram, Bedstemoderens »gamle Kjæreste«, traadte ind.

Kaptejn Skram var en Mand paa syvti Aar med smaa livlige, men indfaldne Øjne, en statelig Holdning og langt, graasprængt Haar, der stod ham om Panden lig en Manke. Han var født i et Hus ude ved Kalkbrænderiet, hvor han som Barn havde været Vidne til Slaget paa Røden, og var egentlig Stenhugger, men kaldtes almindelig Kaptejnen, da han foruden nogle Baade og Pramme ejede en smuk Jagt, som bar Navnet »Karen Margrethe« efter Fru Bendz, hvis Hjerte han havde vundet paa en Sejltur under Møens Kyst — des værre først efter at hendes Fader havde givet hende til en anden. Han forklarede, at han kom for at høre noget nærmere om Sergentens Død, og da Fru Bendz sagde, at de endnu ikke vidste mere derom, end hvad der

stod i Broderens sidste Brev, bad han Petra om at læse Brevet, der lød saaledes:

Stenderupskov, den 9. Februar 1864.

Kjære Petra!

Jeg kan næppe endnu samle mine Tanker efter det Lynslag, som har ramt os. Dannevirke er rømmet — ja, Du véd det vel nu, og jeg kunde have skaanet mig selv for at nedskrive det, men Du véd sikkert ikke, at min kjære Broder, Bertel, er falden. Han blev ved Vedelspang. Godt, at han ikke oplevede vor Skjændsel. Kjære, hvor kom den dog uventet. Vi var dog saa tillidsfulde alle sammen — vi sagde tit til hverandre, Hansen og Gulstad og jeg, at vi stod paa en hellig Grund, som vi maatte værne, og imens blev vi dømt som elendige Krystere der inde i det skumle Krigsraad — imens slettede de der inde Lyspunktet ud af vor Historie og skar en Flænge i det danske Folkehjerte. Nu forstaar jeg godt de Rædselssyner, som man fortæller, at Kong Frederik havde paa sit Dødsleje. Jeg ser ham der ude i Mørket fare hen over de Skanser, han satte, og kalde Folket til Hævn. Hu, hvor fælt det knager og brager der ude i de isslagne Træer. Grenene spaltes og falder af under den tunge Vægt. Jeg er selv spaltet. — Nej, Godnat! Jeg vil ikke vedblive længer paa den Maade. Jeg gaar ind til Gulstad, han véd

for det meste Raad for alt — kun ikke for den stakkels Hansen, som har tabt Stemmen undervejs. I Morgen mere fra

Din

Ivar Bundsen.

— Kort Tid efter modtog Damerne endnu tvende Breve, et fra Korpslægen, der var i bedste velgaaende, og et andet fra Ivar, som imidlertid havde fattet sig noget. Han skrev, at han glædede sig ved den ny Overgeneral, og at han haabede, at den kjække Istedhelt, der dog havde holdt paa Dannevirkestillingen, vilde skynde sig at aftvætte den Plet med Blod, som hans Forænger havde sat paa Hæren. Blodtvætningen udeblev da heller ikke, men derfor gik det næppe efter den unge Helts Forventninger; thi efter en fortvivlet Kamp mod Overmagten forlod Hæren omsider Dybbølstillingen under et stort Tab af faldne, blandt hvilke ogsaa Petras Fader var.

Baade Moderen og Datteren toge sig Tabet meget nær, det lod endogsaa, som om den førstes Sundhed havde lidt ubodelig derved, saa Kaptejnen havde foreløbig nok at gjøre med at varetage de unge.

»I Dag, Børnlille, skal I ud at friske Jer lidt paa min egen Plads«, sagde han til dem, i det de en smuk Majdag gik ud ad Strandpromenaden forbi Rosenvænget. »Det er mit Hus,

det gamle, som ligger der henne bag Stendyn-
gerne.«

»Men Huset eller Villaen der, hvis Guldfløje skjærer mig i Øjnene, hvem tilhører det, Onkel Skram?« spurgte Petra og trak uvilkaarlig Sløret for Ansigtet.

»Det er nok en Grosserer Gulstads, hører jeg; men om det er den Gulstad, som vor unge Ven kjender, skal jeg ikke kunne sige«, svarede Skram og førte dem omsider ind mellem Stendyngerne, hvor en Snes Arbejdere af et takkeligt Udseende sad under opstillede Halmvægge og kløvede Sten, medens nogle af dem sang og svang Hammeren, saa at Gnisterne sprang.

Petra gik forbi dem med et lidt aristokratisk Udtryk og løftede først Sløret, da hun var naaet helt ned til Strandskanten. Hun satte sig ved Bulværket, hvor »Karen Margrethe« laa, og indaandede velbehagelig den friske Søluft. Maa-gerne boltrede sig i Solskinnet over Havfladen, og Dampskibe og Sejlbaade krydsede uafbrudt hverandre ude paa den blanke Sø. Drengen jublede af Glæde over Synet og vilde straks have Rede paa, hvad det var for en Gallionsfigur, »Karen Margrethe« havde; det var, syntes han, noget af en Mand med en Trompet.

Skram sagde, at det var én, som han og hans Fader havde taget fra Vraget af »Prins Kristian« oppe ved Sjællands Odde, og fortsatte

lidt efter: »Vi kaldte den tidligere Willemoes til Minde om min Ungdomshelt og havde den liggende ovre i Huset, indtil vi byggede Jagten her. Det var netop paa den Tid, jeg lærte Jer Bedstemoder at kjende, og da jeg gjerne vilde hædre hende, hvem jeg ogsaa skyldte nogle af mine bedste Minder, tænkte jeg, at det vel nok gik an at slaa de to sammen, og satte hendes Navn i Bagstavnen og ham der forude, skjønt jeg egentlig aldrig har holdt af at fortælle Folk, hvad jeg tænker.»

»Det er dumt at kalde ham Willemoes — han blæser jo ikke paa Trompeten«, raabte Drengen overgiven. »Kaptejn Skram, jeg vil straks om Bord paa »Karen Margrethe«.»

»Ja, gaa Du ud og blæs paa Trompeten!« svarede Kaptejnen med et skjælmsk Sideblik til Petra og fulgte dem begge om Bord paa Jagten.

III.

»Nu fremad til Livet, Valpladsen med de døde ligger bag Dig! Tænk nu ikke længer paa Heltedaad og Sejersjubel, eller paa Egeløvet, som Petra skulde have modtaget Dig med! Stordaaens Tid er forbi, og Kanonerne, som nylig tav, har forkyndt Dit Fædreland en ny Æra.

»Tænk nu ikke længer paa Volden ved Slien, eller paa »Slagterhuset« paa Dybbølbanken,

hvor Dine Brødres Blod flød! Tænk ikke paa Dannebrogen, der blev firt i Dit Hjem, eller paa de springende Løver, som ogsaa maatte vige der for den sorte Ørn! Verden ligger Dig aaben; her spørges ikke om Fædreland eller Nationalitet; her gjælder kun ét Krav: Individets — Dit.

»Rejs Dig dog! og se Dig omkring, mens Lokomotivet raster et Øjeblik paa Jærnskinneerne i sin Flugt! Se Menneskehoben, der stimler sammen ved Stationerne rundt om som Bier om deres Kuber! Livslyst og Længsel efter Nydelse driver dem alle ustandselig frem fra det ene Stade til det andet, og imens sidder Du her og klammer Dig til en Vragstump af en Idè, der har vist sig ikke at være sand. Slip den! og prøv nu en Gang Dine egne Kræfter. For hver en sygelig Tanke, Du slipper, skal Du faa en ny igjen, der skal ildne Dig med dobbelt Kraft til at efterspore baade Livets og Kunstens Sandheder.«

Saaledes løde uafbrudt Livets mange Røster for den unge Kunstners Øren, medens han før hen ad Jærnvejen med sin Ven Gulstad i en elegant første Klasses Waggon. Krigen var imidlertid endt, og Danmark havde faaet en Fred, der vel var ham den bitreste af de mange Skuffelser, han nylig havde lidt. Han havde i Forvejen skrevet til Petra: »— Jeg kan ikke tro, at der virkelig underhandles om Fred. Saa længe vi har Flaaden og en 30,000 Mand, kan vi dog

ikke gaa ind paa en Voldgiftskjendelse; det er jo mere end dobbelt saa mange Sjæles Underkuelse det gjælder, og dem kan man dog vel ikke købe for dyrt.

Jeg bor hos Gulstad paa Hotellet her i Midelfart, da der var saa mange Ørentvister og andet Kryb i vort Kvarter hos Skomageren, at Gulstad ikke kunde udholde det, og saa maatte jeg heller ikke blive der. Des værre, det er ikke det værste Kryb, som kravler paa Væggene; der er noget, som stundom kribler én inde om Hjærtet, og det Slags kan man hverken købe sig fri for eller flygte bort fra. For Resten taler Gulstad om at tage Orlov nu for at rejse syd paa og møde sin Familie, som har været i Italien for Søsterens Skyld. Hun maler nemlig, men er nok ikke noget stort Geni. Jeg kjender hende fra Professor B.s Atelier, hvor hun malede efter levende Model. Vi var næsten altid uenige. Gulstad vil ogsaa have mig med en otte Dages Tid, for at jeg kan se nogle Malerisamlinger; men jeg kan slet ikke tænke paa nogen Rejse endnu — ja, jeg har undertiden en Følelse af, at jeg, saaledes som Sagerne nu stiller sig, ikke en Gang tør tænke paa, at vende hjem og mødes Ansigt til Ansigt med Dig.

Jeg sendte forleden en Suite Tegninger hjem til Kunsthandler Falk, som tidligere har laant mig nogle Penge, imod at jeg af og til skulde

arbejde lidt for ham. Hvis Du mulig gaar hen for at se dem, vil Du da ikke sige til ham, at han gjerne maa sælge dem for 200 Daler, naar han vil være saa god, at lade mig faa Halvdelen af Pengene. Min Fader, som blev jaget fra sit Hjem af Preusserne, er desværre endnu uden Levebrød. Jeg bliver vist nødsaget til at tage over til Flensborg, saa snart jeg kan, for at se til ham, da han ikke er rask. Hils vore fælles kjære! og lad os endnu være ved godt Mod!

Din

Ivar Bundsen Meldorf.

P. S. Det er Gulstads Skyld, at jeg skriver Meldorf. Han kalder mig ikke andet, og siger, at jeg kun er kjendt i hans Familie under dette Navn.

»Kjære, kjære Soldat«, svarede Petra ham kort efter, »jeg kan ikke sige Dig, hvor Dine Tegninger har glædet mig. Blot jeg dog var rig, at jeg kunde have kjøbt dem; nu er de allerede solgte, og Halvdelen af Pengene vil blive Dig sendt. Men jeg synes rigtig nok ikke om denne Falk, eller om, at Du skal være afhængig af ham. Han sagde, at han, saa snart Du kom hjem, vilde bede Dig igjen at lave et Par Kopier af den smukke lidende Kristus — ja, det er hans eget Udtryk. Hvad skal vi dog gjøre, for at Du kan slippe for dette kjedelige Arbejde, som Du virkelig er alt for god til?

Mon Du snart kommer hjem? Hvis Du fattede den Længsel, som disse Ord gjemmer, da — ja, da saas vi sikkert snart. Tal dog ikke om, at Du ikke kan vende hjem, fordi Du ikke kommer med Sejer! Din Kunst vil nok bringe Dig Sejre, og min Kjærlighed, som voxer Dag for Dag, skal værne Dig tidlig og sildig mod det, som Du skriver, man ikke kan købe sig fri for eller flygte bort fra. — —«

„Min Kjærlighed, som vokser Dag for Dag, skal værne Dig tidlig og silde mod det, som man ikke kan flygte bort fra«, gjentog han i det uendelige efter at have læst Brevet. Havde Kjærligheden virkelig en saadan Magt, som Petra tiltroede den? Hvad havde f. Eks. hans Kjærlighed til Fædrelandet udrettet? Naa, det var jo ikke sagt, at Krigen var til Ende endnu, fordi vi foreløbig havde faaet Fred; og han trivlede heller slet ikke om, at hans og Petras Kjærlighed jo nok skulde vise sig virksom i Fremtiden; han kunde kun ikke lade sig hjempermittere til Kjøbenhavn og straks mødes med hende i bitre Minder i Steden for i Overensstemmelse med, hvad han begejstret havde lovet, da de skiltes ad. Desuden følte han, at han ikke kunde paa-begynde noget Kunstværk i den nærmeste Tid, og fremdeles at sidde og kopiere »den lidende Kristus« — nej, det hverken vilde eller kunde han længer efter de mange Slag.

Og saa fik han da Orlov samtidig med Gulstad, for i det mindste at ledsage Vennen til Flensborg, hvor Faderen laa syg og ventede ham. Men det blev ikke derved. Synet af de mange Forstyrrelser, som Preusserne havde gjort her, og navnlig af den skjændede Krigergrav, oprev endnu mere hans Sind og indblæste det Spiren til en æggende Trods, saa det uden videre Vanskelighed lykkedes Vennen at faa ham med paa den fortsatte Rejse.

Nu nærmede de sig den preussiske Hovedstad, som Gulstad endelig vilde benytte Lejligheden til at se, paa Vejen til Wien, hvor Familien allerede ventede dem. Maleren sad ved Vinduet og betragtede med uvillig Mine de mange Pikkelhuer, der saas rundt om paa Stationerne, som Toget før forbi, hvorimod Grossereren laa vel tilfreds paa Fløjelshynderne i Samtale med en vis v. Starche, der ogsaa kom lige fra Krigsskuepladsen, og med hvem i det mindste Gulstad allerede var temmelig fortrolig. De kritiserede overlegent hele Felttoget, og Hr. v. Starche var saa venlig at indrømme de danske baade Tapperhed og Udholdenhed. Han tvivlede ikke om, at hvis deres Generaler havde haft mere Fremsynethed, vilde Krigen have endt anderledes. For Resten vare de preussiske Førere heller ikke uden Lyde, og han maatte blandt andet meget misbillige Nedbrydelsen af Løven paa Flensborg

Kirkegaard; ja, det ærgrede ham i Grunden, at han havde kjøbt nogle af de Ringe, som bleve udarbejdede af Malmstumperne, selv om de, som det hed, bleve solgte til Indtægt for de faldnes efterladte.

Ivar sad som paa Naale. Han saa' Preusseren tage en af Ringene frem og give den til Gulstad med Anmodning om, at denne vilde beholde den til Minde om deres Sammentræf.

Jo, det vilde Grosserereren nok: Den var jo altid en Kuriositet, om den ogsaa var daarlig forgyldt.

»Maaske tør jeg ogsaa byde Hr. Meldorf én?« vedblev Hr. v. Starche paa Tysk og holdt en ny Ring frem i Sollyset.

Maleren saa' et Øjeblik ud, som om han vilde sluge baade ham og hans Ring, og stirrede tvivlraadig paa Vennen, som om han endnu ikke rigtig kunde tro, at denne virkelig havde taget imod Ringen.

»Tag den!« syntes han at læse i Grossererens smukke, men sensuelle Aasyn. »Hæng Dig nu ikke længer i disse Fraser om Fædrelandssind og Folkeaaand! Hvad er det dog andet alt sammen, naar man rigtig ser til, end en daarlig Paaklistring paa Livets skønne Malm!«

»Undskyld, jeg sidder og drømmer!« begyndte han lidt svagt under Lokomotivets Larm. »Jeg forstod i Øjeblikket ikke rigtig, hvad De

mente; men nu tror jeg nok, at jeg er med. De vil minde mig om Reden der hjemme, som blev plyndret. Ikke sandt? De vil give mig, Slesvigeren, en Stump af mit Folks Vaabenmærke, som Deres Landsmænd har knust, for at minde mig om en Gjenoprejsning. Jeg takker Dem, og skal bære Ringen paa min Finger, indtil Graven atter bliver smykket med Vaabenmærket og med friske Kranse.«

Kort efter brusede Toget ind i Berlin.

IV.

Fra den preussiske Hovedstad vare Vennerne omsider naaede ned til den østerrigske, og Møderne følte sig allerede lettere. Her var han da i det mindste fri for Synet af Pikkelhuerne og af Sejersgudinden paa Brandenburgerthor, hvilket især havde forbitret ham Opholdet i Berlin. Og, han vilde ikke fragaa det, han syntes i Grunden godt om Kejserstaden og kunde ikke blive kjed af allerede den første Formiddag efter Ankomsten dertil at spasere om i Strømmen af de glade Wienerere, hvis aabne Aasyn syntes ham at røbe den Uoverensstemmelse med Preusserne, som Østerrigerne mere end én Gang havde givet Vidnesbyrd om under Krigen. Dog, han turde ikke tøve der. Han maatte skynde sig ind i Billedgalleriet, hvor Vennen havde sat ham Stævne til

et vist Klokkeslet. Gulstad var nemlig gaaet ene hen til en Slægtning i Handelsbanken for at søge sine Forældre, der ikke havde været hjemme paa Hotellet ved Herrernes Komme. Naar han havde fundet dem og Søsteren, vilde de møde Ivar ude i Belvedere, det kejserlige Lystslot, hvor Gallerierne fandtes, og spise til Middag sammen paa den nærliggende Jærnbanerestation.

Klokken var omtrent ét, da den unge Kunstner forventningsfuld traadte ind i Marmorsalen, der skiller den underste af Belvederes Malerisamlinger i to Dele; den italienske og den nederlandske. Som de fleste nordiske Kunstnere droges han først hen til den italienske Skole og op-søgte hurtig de derværende Værker af Tizian, Raphael og Correggio, der alle tre tiltalte ham lige meget med deres glødende Farver og stor-slaaede Stil.

Han havde siddet længe foran et Billede af Raphael, Madonna i det grønne, der er karakteristisk for det Led i Kunstnerens Udvikling, der danner Overgangen fra den umbriske til den florentinske Skole, da han blev opmærksom paa en Dame, der lige var gaaet ham og Billedet forbi, og som vakte almindelig Opsigt ved den lange Haarfletning, der hang hende ned ad Ryggen og endte under Midjen i en vældig Dusk.

Bag efter denne Dame kom i det samme en ældre sjokkende med et underlig sløvt Udtryk

i det furede Aasyn. Hun standsede netop der, hvor Maleren sad paa Værelsets eneste Taburet, støttede sig træt og tungsindig til Parasollen og saa' saa bedende til ham, at han straks rejste sig for at overlade hende sin Plads. I det samme kom den første Dame skyndsomt tilbage for at se efter Moderen, og Ivar stod pludselig Ansigt til Ansigt med dem begge.

»Frøken Gulstad«, udbød han overrasket.

»Hr. Meldorf«, lød det samtidig fra Frøkenen, som hurtig forestillede ham og Moderen for hinanden. »Nej, hvor morsomt, at møde Dem netop her. Men hvor er Aksel? Og naar er de komne?«

»Ja, hvor har De min Søn?« gjentog Moderen, medens det glimtede svagt i hendes dybt liggende blaa Øjne, der uvilkaarlig mindede Maleren om et Par Violer i en Brakmark.

Han forklarede det og fulgte dem ud i Haven, hvor Moderen sagde, at hun vilde sidde og vente paa sin Søn.

»Jeg kunde ikke straks kjende Frøkenen igjen, da De nylig gik forbi mig«, indledede Maleren Samtalen paa ny, idet han og den unge Dame vendte tilbage til Billedsalen. »De bærer nu ogsaa Deres smukke Haar paa en anden Maade end tidligere.«

»Ja, jeg kan ikke udholde at have det alt

sammen oppe om Hovedet i denne Varme«, svarede hun skjødesløst og standsede foran et af Malerierne, hvorved han rigtig fik Lejlighed til at betragte hende.

Hun saa' godt ud uden egentlig at være nogen Skjønhed. Der var noget næsten kunstnerisk fuldkomment i hendes Former og storslaaede Vækst; men Ansigtstrækkene vare ikke rene, ligesaa lidt som hendes Hud var klar og frisk nok til at harmonere med den gjennemsigtige Kjole og de fine italienske Roser, hun bar slynget i Vinranken om sin Hat. Hendes store og kloge Øjne røbede just ikke synderlig Varme, men havde dog noget vist tiltrækkende, og de fyldige Læber, der sluttede sig fast og tæt til hinanden, vidnede om stærke Tilbøjeligheder, men ogsaa om en Del Selvbeherskelse og Energi.

»Har De noget imod, at vi gaar ind og ser lidt paa Hollænderne?« spurgte hun, da de en Tid havde set paa de italienske Værker. »Det bliver dog lidt ensformigt i Længden her mellem alle disse hellige Jomfruer.«

»Som Frøkenen behager«, svarede han. »Maa jeg blot i forbigaaende endnu en Gang kaste Øjnene paa »Madonna i det grønne?« Finder De ikke, at det er et udmærket Billede?«

»Aa, jeg véd ikke. Jeg holder ikke rigtig af Raphaels Kvindetyper fra den første Periode af hans Kunstnerliv.«

»Det er sandt — jeg mindes fra vore tidligere Disputer, at De kaldte Bruden i Trolovelsen Maria Hængehoved.«

»Har De ikke glemt det?« lo hun og gik videre over i Rembrandt-, Van Dyk- og Rubenssalene, hvor hun betragtede Billederne med ulige mere Interesse.

»Jeg mærker nok, at Frøkenen holder af Nederlænderne«, undslap det ham.

»Det gør jeg«, svarede hun. »Se dog en Gang paa dette Maleri af Rubens. Hvilket Syn paa Naturen — hvilken Hengivelse i Kunsten!«

»De har Ret — og hvilken Livsfylde og Farvepragt. Det er ikke for intet, at han kaldtes Tysklands Apelles.«

»Tiltaler Billedet der af hans Hustru Dem?« fortsatte hun lidt efter.

»Jeg tror dog, at jeg vilde have syntes bedre om det, hvis han havde trukket Skindkaaben lidt tættere sammen om Legemet, hvis Former ikke er fuldkomment skønne.«

»Fuldkomment skønne«, gentog hun næsten lidt spydig. »Rubens fremstillede ikke som saa mange andre Skjønheden paa Naturens eller det virkeliges Bekostning.«

»De mener da vel ikke, at Raphael gjorde det? Jeg vil i saa Fald minde om hans Gravskrift, som —«

»Aa, hvem bryder sig om Gravskrifter?«

slog hun hen og trak ham bort med sig ud af Salen. »Undskyld for Resten, at jeg afbryder Dem! Jeg vilde næppe have gjort det, hvis ikke Deres Ord havde mindet mig om noget, som paa en vis Maade er mig ubehageligt eller i det mindste vækker Uklarhed hos mig.«

»Og det er, om jeg tør spørge?«

»Jeg skal gjerne fortælle Dem det«, svarede hun med en Latter, der nok ikke var saa fuldkomment ærlig ment: »Da jeg for nogen Tid siden stod nede i Cöln ved det Hus, hvor Rubens blev født, og hvor hun døde, den franske Dronning, hvis Liv han forherligede i sine Værker — da jeg stod der og saa' dette Sted forvandlet til en moderne Kjøbmandsbod, maatte jeg uvilkaarlig spørge mig selv: Staar ikke dette Hus der paa Fortidens Grav som et levende Udtryk for Tidens Virkelighedstrang? Og svarer ikke alle disse gamle Ord: Parnas og Fyrstetrone, Religion, idealistisk Kunst og Poesi mere eller mindre til Begreber, som ligger fjærnt fra de nulevende Menneskers hele realistiske Tanke- og Levesæt?«

»Nu — og saa? Jeg længes virkelig efter at høre, hvad Frøkenen svarede til alle disse forfærdelige Ting.«

»Jeg kan næppe have lovet Dem noget Svar«, smilte hun til ham; »thi det er netop min Hensigt at bede Dem om at svare mig derpaa.«

»Hvad for noget? Faldt det saadan ud? Jeg troede dog, at Frøkenen kjendte mig saa godt, at De vidste, at jeg ikke giver mig af med at filosofere, især« — lagde han tænksom til — »naar jeg er saa betagen af Kunstens og Livets Goder, som man jo absolut maa blive det her.«

»Jeg véd i det mindste, at De er en Mand med Mening.«

»De er alt for god. Jeg er dog bange for, at min Mening om dette endnu ikke er synderlig prægnant. Jeg har oplevet saa meget i den sidste Tid, som har været i Strid med min tidligere Overbevisning, saa jeg kan næppe udtale noget positivt i min Erkjendelse af hverken det ene eller det andet Livsprincip. Deres Broder siger, jeg er Idealist, og det kan gjerne være, at han har Ret; men derfor dadler jeg ikke Folk, som er af en anden Anskuelse, og har overhovedet ikke Øje for den Forskjel, som jeg hører, at ogsaa Frøkenen finder, der er mellem de nuværende Mennesker og dem, som t. Eks. levede paa Homers Tid.«

»Des værre, jeg maa nok afbryde Dem igjen«, undskyldte hun, i det de traadte ud i Forhallen, hvor hun pludselig fik Øje paa Broderen, som kom gaaende nede i Haven, fulgt af Forældrene og to unge Herrer, der hørte til Rejseselskabet. »Der ser jeg allerede min Broder komme. Nej, hvor frisk og hvor solbrændt

han ser ud. — God Dag! God Dag, og velkommen!«
tilvinkede hun ham skyndsomt med Lommeklæ-
det og ilede samtidig ned ad Trapperne imod
ham.

Maleren tøvede et Øjeblik, inden han fulgte
hende. Nede foran ham laa Slotshaven i et
gnistrende Sollys med sine Blomsterrasser og
Vandspring, omkring hvilke Menneskehoben bøl-
gede som en frigjort, farverig Flod. Midt i den
summende Strøm ilede Vennen Søsteren i Møde.
Det var, som om han fornam deres Gjensynskys
i en Strømning af Blomsterduften. Nu vinkede
de begge ad ham — først han og saa hun. Da
turde han ikke tøve længer, og han ilede fodlet
ned fra Tærskelen af Marmorhallen og ud i Sol-
skinet, hvor Roserne og Vinranken vinkede
ham.

Hr. Grosserer Gulstad sen., der kort efter
traadte Ivar i Møde, var en høj, fed Mand med
glinsende Fuldmaaneansigt og lange Bakkenbarter,
som toge sig morsomt ud i Forhold til hans glat-
kæmmede tynde Haar. Han var ikke fri for at
være lidt lapset klædt og havde Diamanter baade
paa Fingrene og i Skjorten, der fuldkomment
blottede hans korte Tyrehals. Det var, som om
han vilde fortælle med Ædelstenene og den mas-
sive Guldurkjæde, der hang ham ned paa hans
trinde Mave: »Jeg er en rig Mand, en meget rig
Mand.« Og det var han i Virkeligheden ogsaa.

Først havde han arvet en Formue efter Faderen, og siden én efter en Kompagnon, der døde i Rusland, hvorfra Grosserereren fik sit Korn. Saa vankede der et Par Hundred Tusende foruden en Landejendom med Konen — »den kjære Moder, som desværre led saa meget af Melankoli«.

Aksel og Charlotte vare ikke Ægteparrets hele Afkom; de havde haft et Barn til, en haabefuld Søn, der var død i Følge overdreven Livsnydelse, og til hvis Gravsted Moderen jævnlig valfartede med sin Bønnébog. De havde ligeledes tidligere haft en Plejedatter, en fattig Slægtning af Fruen, som alle, og især Faderen, holdt meget af. Charlotte, der ogsaa syntes godt om Plejesøsteren, Emilie, kaarede hende snart til sin Veninde, om hun end stundom fandt, at hun opholdt sig for ofte ene inde hos Faderen, der ligefrem ødslede med Kjærtægn paa den unge Pige. Men da hændte det til Charlottes og alles Bestyrtelse, at Plejedatteren en skønne Dag blev ført ud af Huset og viet til en af Grossererens Agenter, en simpel Person, som hun næppe tidligere havde set. Datteren henvendte sig til Moderen for at faa Rede paa Tingen, men denne viste hende forstyrret bort fra sig og forbød baade hende og Broderen tiere at omtale Plejedatteren. Saa døde da Sagen tilsyneladende hen, og de nygifte bleve heldigvis ovre i Rusland, hvor den kjærlige Plejefader straks havde sat Emilies Mand i Virksom-

hed. Grosserereren var overhovedet en meget gavmild Mand. Det var ikke blot den enkelte i Samfundet, han tog sig af, men ogsaa Institutionerne, og det var mærkeligt, at han hverken var bleven Ridder eller Etatsraad, da det allerede for længe siden havde været paatænkt at give ham en Dekoration.

»Det glæder mig ret hjærtelig at se Dem«, begyndte han efter at have hilst foreløbig paa Ivar og forestillet ham for de medfølgende Herre, Kandidaterne Rensmark og Tornø. »Vær overtydet om, at vi ikke ser en fremmed i Dem: Begge vore Børn kjender Dem jo, og Aksel har saamænd tit fyldt sine Breve med at tale om Dem. Ja, ham kan De stole paa, han er — jeg skulde ikke rose mit eget Kjød og Blod; men han er et inderlig godt Menneske. Naa, lad nu, som De er hjemme iblandt os! Og lad mig se, at De gjør Dem lidt gode Venner med Kandidaterne, især med Kunstkritikeren — hvem véd, kjære Hr. Meldal — Hr. Meldorf, vilde jeg sige, om det maaske ikke kan komme Dem til gode en Gang i Fremtiden?« Og han trykkede Ivars Haand paa en Maade, som, han var overtydet om, maatte gjøre ham meget vindende over for den unge, fattige Kunstner.

Imidlertid stod Charlotte lidt borte fra dem og iagttog dem begge med en alvorlig Mine. Det undgik ikke hendes Opmærksomhed, at Maleren

modtog hendes Faders Velkomsthilsen med et sarkastisk Smil, og dette Smil eller rettere Anledningen til det saarede hendes Stolthed og gjorde hende forstemt. Hun var saa vant til Faderens hensynsløse Tone, at den sjældent stødte hende til daglig Brug; men her, forekom det hende, at den havde forurettet baade hende og deres Gjæst. Og denne Følelse pirrede hende ubehagelig. Hvorfor havde hun egentlig nødig at tage sig dette saa nær? Var han hende maaske ikke ligegyldig, den unge Mand? Nej, hun havde Interesse for ham som Kunstner. Ja, men som Menneske? Aa, hvor kunde hun dog spørge sig selv saa dumt? Han var hende hverken mere eller mindre ligegyldig end alle andre Mandfolk.

»Hør, lille Lotte«, tilraabte Faderen hende i det samme, »skynd Du Dig foran hen til Restavrationen med Aksel og Moder at bestille os en ekstra god Middag; thi nu skal vi minsæl have en fornøjelig Dag. Og følg De med dem, Hr. Tornø, for at vise dem Vej; saa kommer vi andre straks efter — jeg kan ikke godt taale at gaa saa hurtigt for min Asthma.«

Hr. Kand. med. Tornø gav med stor Imødekommenhed Frøken Gulstad Armen og fjærnedes sig med hende og de øvrige to, og da Kritikeren var traadt lidt til Side for at gjøre nogle Optegnelser om Havens og Slottets Structur,

greb Grossererens fortrolig Malerens Arm og fortsatte:

»Tillad at jeg støtter mig lidt paa Dem, kjære Hr. Meldorf! De mærker nok, at jeg er lidt stakaandet. Det er dog nærmest af Rørelse over at se den kjære Dreng igjen. De skal rigtig have Tak, fordi De bringer mig ham sund og frisk. Og De maa tro, at jeg ogsaa er Vorherre taknemmelig, som er mig saa god i alle Maader — skjønt jeg jo ærlig vil tilstaa, at jeg havde ondt ved at finde mig i den skammelige Krig, som han der førte os paa Halsen. Tror De, at jeg fik Lov af den kjære Moder og Charlotte til at stille for Drengen? — Ja vist vilde jeg have stillet for ham. — Nej, minsæl om jeg gjorde. Han maatte hellere, hed det, falde paa Ærens Mark end gaa væk paa samme Maade som Broderen. Hm! Som om der var Fare for det? Aksel er jo maadeholden — om han ogsaa, som De jo naturligvis nok véd, holder meget baade af Vin og af Kvindfolk — han er tilvisse lige saa maadeholden som jeg; og ser jeg ud, som om jeg skulde krepere? — Hvad siger De? Om Lotte var derimod? Ja, alvorlig, kan De tro. Hun har jo ogsaa af og til, skal jeg sige Dem, disse fine Fornemmelser, som følger med — ja, jeg véd saagu knap, hvad jeg skal kalde det, dette forcerede Princip- og Konsekventsmageri, som vi nu alle maa undgælde for; thi

— ja De maa undskylde, højstærede, jeg taler rent ud af Posen! Det er« — saa bandede han — »hverken Preusserne eller Østerrigerne, men vore egne national-liberale, der har skilt os ved en af de kornrigeste Dele af vort Land. — Nej, sig mig ikke imod, kjære, unge Ven! Jeg véd det jo godt fra min Søn, at De ser Sagen paa en anden Maade og har taget Dem den meget nær; men jeg véd ogsaa, at De er en fornuftig Mand. Og lad os nu ikke tale mere om den Ting, men ret inderlig glæde os ved hinanden den Tid, vi er sammen. Herregud, det, som det kommer an paa i denne Verden, er jo dog, at man har det godt, enten man saa er preussisk eller dansk Jyde — i den anden Verden er vi jo dog lige gode Jyder allesammen.«

De vare imidlertid naaede ud til en aaben Drikkehal, der pludselig mindede Grosserereren om, at hans Mave nok kunde trænge til at blive styrket ved en lille Kinasnaps, inden den skulde i Kast med Middagsmaden.

»Gaar De ikke med der ind?« spurgte han Ivar, da denne slap hans Arm. »Kan De modstaa Glutten, som staar der inde bag Disken og spejler sig i Deres smukke Øjne? Det er nogle Pokkers Pigebørn, disse Wienerinder. Spørg Tornø eller Rensmark, som kommer der. De kan tro, at de kjender dem. De to Herrer hører minsæl ikke til de maadeholdne, ha, ha, ha.

Naa, hold De Dem iøvrigt kun til Rensmark! De véd nok, hvad Bismark siger: Man skal være Venner med Journalisterne. Det er s'gu et Ord, som vi alle, der vil frem i Verden, alvorlig maa skrive os bag Ørene.« Og han stolprede pustende ind i Hallen, hvorfra han dog straks kom tilbage og fortsatte Vejen med Ivar og Rensmark.

Det var i Jærnbanerestavrationens lukkede Veranda, at Selskabet kort efter samledes om det dækkede Middagsbord. Fru Gulstad tog Plads imellem Sønnen og Vennen over for Datteren, hvem Hr. Tornø tog til Bords, og Pengemanden og Kritikeren satte sig hver for sin Bordende, saaledes at den første kom til at sidde imellem Sønnen og Datteren, og den sidste imellem Ivar og Tornø. Udsøgte Retter og kostbare Vine bleve bragte af tililende Tjenere; »Fædrelandsforsvarerne« bleve budte velkomne af den lykkelige Fader, og »de gulstadske Kvinder« lovpriste af Hr. Tornø, — »disse Kvinder, der saa smukt havde forstaaet at ildne Sønnen og Broderen til mandig Daad«. Aksel talte for »Vennen og Lidselseskammeraten, der Gud være lovet nu var kommen af Ligtojet, som slet ikke havde klædt ham«, og selv Ivar fik efterhaanden Munden paa Gled og talte højt om »den Fredens Daad, der her efter Dags skulde kaste Glans over Fædre-

landet«. Kritikeren derimod forholdt sig stadig tavs.

»Skjænk i Kand. Rensmarks Glas, gode Hr. Meldorf, og drik et Bæger med ham paa en god Forstaaelse i Fremtiden!« udbød Grosserereren opmuntrende. »Jeg siger, som sandt er: En Kunstner og en Kritiker maa holde sammen som Hustru og Mand, naar det skal føre til Velsignelse for begge — ikke sandt, kjære Moder? Skjænk i Glassene, Børn, og lad os med det samme alle lykønske hinanden hjærtelig! For Fanden, hører De ikke, Tornø? Sidder De der stadig og pimper for Dem selv? Skjænk i for Deres Dame! Tror De maaske ikke, at hun kan have godt af at faa Blodet sat lidt i Bevægelse. Naa, naa, Lottemo'er, Du behøver s'gu ikke at blive rød for det.«

Charlotte saa' bønlig til Faderen, og Hr. Rensmark tog Ordet til Maleren, idet han hævede Glasset, som denne nylig havde fyldt:

»Jeg takker Dem, fordi De tager Dem af mit Glas, ogsaa naar De ikke blive opfordret dertil. Det er mig virkelig en stor Glæde at gjøre en saa eminent Kunstners Bekjendtskab.«

»Ja, se det er der Mening i«, udbød Penge-
manden. »Hr. Meldorf er en eminent Kunstner, og hvad hans fremtidige Berømmelse angaar, saa er vi to« — her blinkede han fortrolig til Rens-

mark — »nok Mænd for at kunne tage os lidt af den.«

»Jeg tilstaar ærlig, at jeg har mindre let ved at finde mig til Rette med Hr. Kandidatens hædrende Udtalelse«, indvendte Ivar oprømt. »Saa vidt jeg mindes, har De kun værdiget et enkelt af mine Billeder Deres Opmærksomhed, nemlig: »En Middag i Bivouaken«, som de kaldte en Græshopperagout. Jeg kan i det mindste ikke under Omstændigheder som de nærværende, tænke mig Hr. Kand. Rensmark interesseret for noget, der blot kommer i Nærheden af en Ragout.«

Selskabet lo saa stærkt, at Grossereren for sit vedkommende fandt det raadeligt at bede Opvarteren aabne et vist Spænde bag paa ham, noget, som de øvrige heldigvis ikke lagde Mærke til, i det Kritikerens replicerede:

»Hr. Bundsen Meldorf, mærker jeg, véd nok, hvor han vil hen, og at han ved at citere hin Ytring af mig jævnfører sig selv med Correggio og mig med Murerdrengen, fra hvis Kritik over Freskerne i Parma Udtrykket er laant; og jeg har for saa vidt intet imod Sammenstillingen, da det fremdeles er min Mening, at Hr. Bundsen Meldorfs Pensel den Gang havde noget vist correngiosk blændende, og jeg selv heldigvis ikke længer er paa et Standpunkt, hvor man slaar om sig med Lømmelvitigheder.«

»Pinedød, er det godt klaret, Rensmark«, udbød Grosserereren med uskromtet Beundring. »Men hvorfor har De ikke anmeldt hans senere Malerier?«

»Det er ikke sjældent«, svarede han, »at man gjør eller undlader at gjøre noget, som man senere fortryder. Dog tror jeg, at jeg i dette Tilfælde har tiet stille i en god Mening. Jeg har nemlig, hvis jeg tør være ærlig, ofte fundet noget i Hr. Bundsen Meldorfs Billeder, der kunde opfattes som et Omslag i hans Kunstretning, hvilket jeg nødig vilde skade ved at foregribe, da jeg fandt, at et saadant Omslag vilde være lige saa glædeligt som naturligt.«

Nu rejste Hr. Tørnø sig, slog en tre, fire Glas omkuld og sagde, at det var ikke til at udholde, at man ikke udbragte en Skaal for Kunstnerinden, Frøken Gulstad, naar Talen i ét væk drejede sig om Kunst. Selv om Frøken Gulstad endnu ikke havde præsteret noget correggiosk eminent, havde hun fremfor nogen anden nordisk Kunstnerinde vist, at hun havde et aabent Øje for Naturen, og det var fornemmelig det, som han af ganske Hjærte vilde lykønske hende med.

Denne Skaaltale tog Frøken Gulstad meget unaadig op. Hun rejste sig blussende og sagde, at det aldrig havde været hendes Hensigt at komme i Betragtning som Kunstnerinde. Hun

følte godt selv, at hun var uden al kunstnerisk Begavelse, og hun vilde sige det endnu en Gang. siden Hr. Tornø ikke havde villet tro hende, at det ene skyldtes hendes Forældre, naar hun en enkelt Gang satte sig til Staffeliets.

Maleren baade hørte og saa' overrasket paa hende, medens hun talte. Han syntes, at der var foregaaet en mærkelig Forandring med hende, siden de nylig mødtes ovre i Billedsalen. Der var kommet noget sky og underlig hedt stikkende i hendes Blik, og Ansigtshuden var bleven som oversaaet med smaa røde Pletter, der paa enkelte Steder fløde sammen i en Flom og bredte sig helt ned over Halsen og Skuldrene under den gjennemsigtige Kjole. Da hun satte sig ned og lagde Mærke til, at han betragtede hende, blussede hun endnu mere og greb uvilkaarlig fat om Grenene af et Lavrbærtræ, der stod paa Verandaen bag ved hende, for at skjule og svale Antigtet dermed. Hun saa' godt ud saaledes. Solstraalerne faldt blændende gennem Verandaens kulørte Glasruder ned paa Blomsterne om hendes Hat og gave Løvet bag ved hende et ejendommeligt Liv og Farveskjær, som kraftig fremhævede Omridsene af hendes Legeme og den opløftede hvide Arm. Han syntes, at han ingen Sinde havde set et saa fuldendt levende Maleri, og rakte i det samme Glasset frem imod hende med et begejstret: »For Livet og Farverne!« —

skjønt han straks fortrød det, da han saa, at hun med et umiskjendeligt Velbehag straks tømte sit Glas lige til Bunden.

»Saadan, Børnlille. Vi maa have Glassene fyldte endnu en Gang. Hid med mere Champagne! Nu drikker vi Wienernes Skaal; det er dog dem, vi har at takke for, at vi sidder her og om nogen Tid kan vende tilbage til et uforstyrret Hjem: Wienerne leve! og Skam over Preusserne, hvis de ikke giver dem i det mindste det ene af Hertugdømmerne!«

Kort efter brød Selskabet op, og Aksel Gulstad blev sendt forud til Theatret efter Billetter — da Grosserereren svor, at de alle vilde »paa Komædie«, om ikke for andet, saa for Ballettens Skyld — samtidig med at Opvarteren fik Ordre til at skaffe Vogne til det øvrige Selskab.

Vognene kom, saa snart Kaffen var nydt. Familien Gulstad og Kunstneren toge Plads i den ene, der straks rullede bort, og Rensmark og Tornø fulgte efter i den anden.

Større Modsætninger end de to Rejsefæller kunde næppe tænkes: Den ene var høj, bleg og mager med udtrykksfulde Øjne og sort Haar og Skjæg, den anden blond, velnæret og med Lorgnet paa Rævenæsen foran det spillende, spodske Blik.

»Ha, ha, ha! vi to er nu som det femte Hjul til Vognen«, lo den sidste ærgerlig, i det

han ugenert kastede Benene op paa Vognhyndet ved Siden af Fællen. »Gid han sad paa Bloksbjærg, denne Meldorf. Det er jo aabenbart, at Grosserereren lægger an paa at faa ham til Svigersøn.«

Kritikeren sagde, at han for sin Part var meget glad ved Malerens Komme.

»Det tror jeg s'gu nok: De bryder Dem ikke om Frøkenen, Moderen er ikke til at udholde, og Faderen er en Blære. Véd De, hvad han spurgte mig om forleden? — Om hvad Raphaels Loggier egentlig var for noget. Om det maaske var nogle Loger, som havde været overladt Raphael, naar der spilledes Komedie i Vatikanet. Jo ham er jeg færdig med.«

Rensmark svarede ikke — det lod, som om han var færdig med flere end Grosserereren.

«De skulde for Resten kure lidt til Frøkenen ligesom jeg i Steden for at gaa og kjede Dem«, vedblev Medicineren uforsagt, idet han yderligere strakte sig paa Hynderne og røg af sin Cigar. »Hun er s'gu ikke til at kimse ad. Hvad siger De om hendes Haarfletning? Aa, jeg kunde hænge mig i den. Og saa disse store, begjærlige Øjne — grangivelig en Løvindes.«

»Jeg er ingen Ynder af dyriske Instinkter.«

»De er — men hvad Pokker er det?« afbrød han pludselig sig selv. »Jeg tror, at Vog-

nen allerede holder ved Theatret, og nu skulde jeg just haft mig en gemytlig lille Lur.«

V.

Man havde netop været en Uge i Wien, og Opbruddet var allerede bestemt. Maleren var maaske den, der skyndede mest med Hjemrejsen; thi skjönt han fremdeles fandt sig tiltalt af Stadens mange Herligheder, begyndte han dog ogsaa at føle sig lidt trykket af det Afhængighedsforhold, hvori han efterhaanden kom til Grossererfamilien.

Det var dog især lige over for Vennens Søster, at det trykkende i Forholdet kom frem, skjönt han ikke ret vilde være sig det bevidst. Ung og uerfaren, som han var, lagde han ikke Mærke til, eller reflekterede i det mindste ikke derover, at Grossereren stadig søgte enhver Lejlighed til at lade ham ene med Datteren, samtidig med at Hr. Tornø gjorde alt muligt for at skille dem ad. Enten de vare paa Promenaderne eller i Gallerierne, forstod den omhyggelige Fader altid at føje det saa, at »Kunstneren og Kunstnerinden« kom til at følges ad, hvilket ikke sjældent generede dem begge og gjorde navnlig Ivar saa ufri i Konversationen, at han følte sig helt lettet, naar Tornø kom til og afløste ham, og han derved fik Lejlighed til at tænke nærmere over,

hvad de egentlig havde talt om. Saaledes hændte det ogsaa en Gang, da Charlotte havde faaet Øje paa Starches Ring og spurgt, om han var forlovet. Han havde undvigende svaret Nej, og før han vidste det, puttet Ringen i Lommen, hvilket senere ærgrede ham. Han maatte se ved Lejlighed at bøde derpaa, og — skjønt han jo strængt taget ikke havde Ret dertil — lade et Vink falde om sin Forlovelse, ligesom han ogsaa, naar han skrev til Petra, saa vidt mulig vilde søge at sætte hende ind i det fortrolige Forhold, hvori han efterhaanden var kommen til Vennens Søster og hele hans Familie.

En Grund til, hvorfor han skyndede med Rejsen, var, at den østerrigske Hær daglig ventedes hjem, og han gjerne vilde undgaa at møde den. Han var derfor Frøken Gulstad meget taknemmelig, som fik udvirket hos Faderen, at Hjemrejsen endelig skulde tiltrædes om Morgen, samme Dag som Tropperne vilde komme om Aftenen. Men uheldigvis fik Grosserereren den nævnte Morgen fat i en Avis, der kulkastede den lagte Rejseplan.

»Charlotte!« udbød han ved Frokosten, hvor han som sædvanlig var bleven sidste Mand. »Her staar i Bladet om en Avktion, der skal holdes i Morgen over noget Billedhuggerarbejde i en afdød Kunstners Atelier. Jeg tror, vi bliver her endnu et Par Dage og køber nogle Smaating,

som vi kan pynte op med hjemme i Rosenvænget. Kunde Du ikke lide at have saadan en kjøn Mand af Marmor der ude i Dit Atelier?»

»Mit Atelier?» gjentog Datteren skarpt, saa at det kunde høres ud paa den tilstødende Altan, hvor de øvrige Herrer sade og røge Tobak. »Man skulde næsten tro, som Du taler, at Villaen var bygget for min Skyld.«

»Det er den vel ogsaa nærmest. Du vilde jo have Dit Atelier paa et civiliseret Strøg, og —«

»Jeg véd virkelig ikke, hvad jeg overhovedet skal med et Atelier«, afbrød Datteren ham utaalmodig. Hun stod og hæftede en Dannebrogssløjfe paa Brystet af sin hvide Lærredskjole, medens Moderen sad sammensunken henne ved Altandøren i Hjørnet af Sofaen og tyssede paa dem.

»Du skal Pinedød male, siden Du en Gang har lært det«, busede Faderen ud. »Har vi maaske ikke ogsaa gjort Rejsen for Din Skyld. Det kan jeg sige Dig, Charlotte: Jeg vil ikke se Dig sidde og fange Griller igjen, naar vi kommer hjem.«

»Og jeg vil ikke lade mig tvinge til noget, hvortil jeg ikke har Lyst«, svarede Datteren kort, i det hun satte sig ned ved Klaveret og begyndte at spille.

«Pateticen, mit Barn. Spil Pateticen!» bad

Moderen og lagde med Møje Sofapuderne til rette. — Hun mente Beethovens: *Sonate patetic.*

»Ja, saa véd jeg ogsaa, hvad jeg vil«, raabte Faderen, idet han rejste sig og gik ud at raadslaa med de øvrige. »Skal vi tage ud i Rosenvænget, naar vi vender tilbage til Kjøbenhavn, vil jeg ogsaa blive her, indtil jeg kan faa et Par Statuer eller lidt andet Pilleri med hjem.«

»Pateticeen!« stønnede Moderen igjen og sank mat tilbage paa Puderne.

— Da ingen af de øvrige Herrer satte sig imod Grossererens Vilje, turde Ivar heller ikke gjøre det, og hele Selskabet kjørte om Eftermiddagen ud til Billedhuggeratelieret for at se de omtalte Kunstværker, efter at man først havde delikateret sig med Middag hos Prevot.

Maleren sad mørk og tavs i Vognen ved Siden af Pengemanden, der tog sig en lille Lur. Overalt hvor de kom frem gennem Byen, vajede Vimpler og Flag, og store Blomsterkoste falbødes rundt om i Folkestimmelen til begge Sider af Droskernes, Omnibussernes og Forretningskarrernes uendelige Tog. Hist hængtes Guirlander og Transparenter op, og her hejsede man syngende Kranzen paa et nyt Hus. Han vaandede sig lønlig ved dette Syn, der uvilkaarlig mindede ham om Murerstilladset, han havde staaet paa ved Tropernes Hjemkomst. Det syntes ham, som om han stod der oppe endnu; men det var ikke de

danske Helte, ikke hans Broder, -som ventedes, og imellem ham selv og Æren aabnede der sig en Kløft, som det nok vilde koste ham Kræfter at komme ud over.

Det var allerede sent paa Eftermiddagen, da de naaede ud i Enghaven til Atelieret, som laa i Nærheden af den Banegaard, hvor Tropperne ventedes med Aftentoget. Huset saa' ikke meget indbydende ud: Smudsige Klæder hang ud af Vinduerne paa første Sal, og over Døren stod at læse med sorte, halvt udslettede Bogstaver: »Grosse Wein- und Biergarten von Frau Schörlein« — hvilken Paaskrift, som det senere viste sig, hentydede til en lille stinkende Have bag ved Huset, hvor Værtinden, der boede paa første Sal oven over Atelieret, udskjænkede allehaande kostelige Drikkevarer.

Fru Schörlein, en kraftig Matrone med Roser i Haaret og lange Dun paa Overlæben, kom kurtig tililende for at modtage de fornemme Gjæster. Nøglen til Atelieret, forklarede hun, var inde i Byen hos Avktionsholderen; men Kelnerer skulde straks hente den, hvis Herskabet vilde være saa venligt at staa af Vognen og opholde sig et Øjeblik i hendes hyggelige lille Have.

Der var ikke andet at gjøre: Herskabet steg fortrædelig af Vognene, og Kelneren før efter Nøglen, saa snart han paa et Vink af sin Frue

havde bragt Gjæsterne et Par Flasker af hendes rare krydrede Vin.

Der gik en Times Tid, og Vinen blev drukket; men der kom ingen Kelner. Grosserereren bandede, at han ikke længer vilde sidde i en saadan Kjøkkenmødding og kommanderede Selskabet i Vognene igjen med Undtagelse af Datteren og Maleren, der sade lidt afsides og hørte paa, hvad Værtinden fortalte dem om den afdøde Kunstner. Baade Rensmark og Tornø sagde rigtig nok, at de hellere vilde blive tilbage end kjøre en Tur, men Grosserereren taalte som sædvanlig ingen Indvendinger: Jo vist skulde de med ud lidt langs Floden at se paa Solnedgangen, de vare jo dog begge Yndere af den skønne Natur.

»De siger, at hans Død var Dem et Tab«, fortsatte Charlotte og Ivar Samtalen med Værtinden, da de øvrige vare kjørte bort med den Forsikring, at de hurtig vilde vende tilbage.

»Ja, jeg skal sige Frøkenen, han var saa fattig, at han ikke kunde betale Lejen, skjønt han ellers var ædel i alle andre Maader. Der kom saamænd aldrig nogen af hans elskværdige Kammerater til ham, uden at han straks sendte Bud efter et Par Flasker Vin med den Hilsen: Om Fru Schørlein ikke nok vilde være saa artig selv at bringe den. Vinen smager altid bedst, naar Værtinden selv drikker med, plejede han gjerne at sige, den kjære Sjæl; men den

naadige Frøken kan jo nok forstaa, at sligt ikke vilde passe sig for en Dame i min Alder.«

Ivar og Charlotte lo, og det blev ikke bedre, da Matronen, efter at hun omsider havde lukket dem ind i Atelieret, bragte dem endnu en Flaske Vin med den Forsikring, at de dog endelig maatte nyde lidt oplivende der inde i den klamme Luft, da hun for intet vilde have det paa sin Samvitighed, at et saa elskeligt Par forkoledede sig:

»Ach, sie sind gewiss Verliebten«, sluttede hun og nikkede opmuntrende til dem. »Der junge Herr, er sieht so heisz und liebevoll aus.«

Det var i et stort, skummelt Rum med sænket Lergulv og Bjælkeloft, at Fru Schørlein omsider lod sine Gæster alene. Kunstværkerne stode rundt om paa uensartede Fodstykker og paa en Forhøjning, som løb hen under de temmelig højt-siddende Vinduer. Der var en Del store Gibbs-afstøbninger: En Gladiator i Kamp med en Løve, Herkules og Amazondronningen, Mars og Athene, Adam og Eva, Narcissus og en dansende Zigeunerinde foruden en halvvoksen Dreng i Marmor og en Relieffrise, forestillende en Flok Amoriner, der fare af Sted til en Dionysosfest.

Dagskjæret, der faldt ned fra oven, var allerede i stærkt Aftagende, og de fleste af Grupperne stode i et dæmpet Halvlys, der gav dem noget underlig spøgelseagtigt. De maatte skynde sig at se dem, inden det blev fuldkomment mørkt.

Charlotte gik foran fra den ene Afstøbning til den anden, og Ivar fulgte efter. Han var igjen ikke rigtig sig selv, enten dette nu skyldtes Fru Schørleins lyriske Udbrud og hendes krydrede Vin eller de mange Tanker og Følelser, som Stedet fremkaldte hos ham. Det var jo her, at en ung og, som det syntes, idealistisk Kunstbroder tidligere var bukket under for Fattigdom. Kunstværkerne stode som hjemløse Børn ved hans Grav, medens den fjærne Larm fra Menneskehoben udenfor bølgede dem i Møde som en Glemsels Flod.

Charlotte syntes fuldkomment rolig og vendte sig nu og da om imod ham, naar hun fremkom med sin Kritik. Der var saa godt som intet, der tiltalte hende. Gladiatoren var for drengeagtig, Narcissus for idealistisk. Mars kunde til Nød gaa an; men han burde været fremstillet liggende for Athenes Fod, og Herkules, som Ivar roste, var for mystisk og løftede Amazonens Sværdbælte for højt, hvorimod selve Amazon-dronningen, der var fremstillet med Økse og blottet Bryst, var baade kjæk og karakteristisk.

»Jeg gad nok se den Amazone, som lod sig overvinde af en saa ynkelig Herkules«, undslap det hende, i det hun traadte hen, hvor Ivar stod ved Marmorstatuen af Drengen.

»Og jeg«, svarede han, »gad nok se den Amazone, som kunde skille sig ved en saadan

Dreng — hvis man iøvrigt kan tro Mytherne, som fortæller, at de gode Damer satte deres Sønner ud.«

Hun lod, som hun ikke hørte ham og gik hen, hvor Amorphisen laa sammenstillet paa Vinduesforhøjningen. »Dette er smukt«, udbrød hun. »Det tror jeg virkelig, jeg skal bede min Fader om at købe. Eller hvad vilde De foretrække?«

»Maa jeg bede om Drengen«, svarede han efter at være naaet hen til hende.

Det var omsider blevet temmelig mørkt, og han mente, at det nu vilde være passende at forlade Atelieret.

»Ønsker Frøkenen at vente paa Deres Forældre her, eller i den »grosse Wein- und Biergarten?« spurgte han, da de atter mødtes ved Amorphinerne.

»Ganske som min Herre behager«, svarede hun skjødesløst, og lænede sig træt til Kanten af Forhøjningen.

Han traadte nogle Skridt tilbage og støttede sig til en Kavallet, som stod en tre, fire Alen borte fra hende. Det var ikke mørkere, end at han kunde se, skjønt han mere havde det paa Fornemmelsen, at hun fulgte ham med Øjnene.

»Mon Frøkenen egentlig har megen Sympathi for Billedhuggerkunsten?« begyndte han efter nogen Tavshed.

»Nej, næppe megen. Den er mig for idealistisk kold«, svarede hun ærlig. »Men De er naturligvis begejstret for den?«

»Ja, naar jeg tænker mig den i sin Oprindelse. Jeg mener, da den satte sig til Opgave at fremstille den skønne og rene Menneskeform forenet med den guddommelige Ro.«

»Jeg skal ikke kunne tale hverken om den eller om Menneskene, saaledes som de have været oprindelig«, svarede hun mærkelig koldt. »Jeg ser paa Tingene, som de er nu, og synes ikke, det gavner stort, at vække romantiske Længsler hos os, efter hvad Livet ikke mere giver. Kunsten skal hverken vække Savn eller nære dem. Den skal tvertimod drage os bort fra disse og lære os at skønne paa Menneskene, som de er.«

»Naturligvis skal Kunsten frigjøre os; men naar den nu har gjort dette enten paa den ene eller den anden Maade, er det da ikke netop vor Pligt at fremstille det frigjorte og at vække Længsel efter det?«

Hun tav, men han hørte et dæmpet, halvt undertrykt Suk, der bragte ham paa den Tanke, at der trods den tilsyneladende Uoverensstemmelse dog maaske var en Art hemmelig Sympathi imellem dem. Han syntes, han følte Medlidenhed med hende, men var ikke vis paa, at det ikke var en anden Følelse, der mulig med Tiden kunde blive farlig for hans Uafhængighed.

Thi af hvilken Grund skulde han vel ynke hende? Hun var jo fri og selvstændig og tilfreds i alle Maader og havde fuldt op af alt. Hvor heldig var hun t. Eks. ikke stillet i Sammenligning med Petra, der sad længselsfuld der hjemme i Kastelet som en indestængt Fugl? Hun, som mere end nogen anden fortjente at færdes ude i Livets Sol-skin. Han ridsede uvilkaarlig Petras Navn og Skilderhuset og Kastelsbastionen i Lergulvet med sin Stok, og vedblev dermed, indtil den unge Dame vækkede ham af hans Drømmerier ved at spørge ham, hvad det var for en Villa eller et Slot, han tegnede, og om det maaske var i det, hans menneskelige Ideal skulde trone.

»Eller troner«, rettede han. »Frøkenen gætter ikke saa daarlig endda.«

Han hørte hende aande dybt, og saa spurgte hun pludselig og med en paatagen Ligegyldighed, om han nogen Sinde havde været ude i Rosenvænget.

»Og set Deres Slot?« undslap det ham. »Nej, endnu ikke, Frøken, jeg kjender slet ikke dette ny og fornemme Kvarter.«

Hun skiftede Farve; men han saa' det ikke, og hendes Aasyn fik et strængt, næsten fjendtligt Udtryk. Det blev mørkere og mørkere omkring dem og mørkere i hendes Sind. Det var godt, at han ikke saa' paa hende; han maatte ikke gennemskue hende — hun turde stundom næppe gennemskue sig selv. Der var noget i

hendes Indre, som stundom stak frem lig en Slange og forfærdede hende, nemlig Mindet om Faderens Skjændsel og Erkjendelsen af, i hvor meget hun vistnok havde arvet hans Natur. Siden Tildragelsen med Plejesøsteren rev hende ud af hendes Uvidenhed om, hvordan det egentlig stod til i hendes Hjem, havde hun forgjæves kæmpet for at holde Bitterheden ude af sit Sind, og hendes Tanker om Ægteskabet og om meget andet af det, der i hendes Øjne gav Livet Værd, havde efterhaanden taget Skade derved. Hun havde en Tid energisk vendt Familien Ryggen for at overtøye sig om, at ikke alle Mænd vare som Faderen og Brødrene, og da det ikke var nogen videre udsøgt Kreds, det gulstadske Navn aabnede hende Adgang til i Hjemmet, besluttede hun at forlade dette, for mulig iblandt fremmede at hente sig en Overbevisning, der enten kunde forsone hende med Tilværelsen og med Faderen eller ogsaa fjærne hende fra ham og maaske knytte hendes Skæbne til en anden Mand. Dog det var just heller ikke nogen udsøgt Kreds, Familien tiltrak eller havde været omgivet af paa sin Rejse, og Charlotte kunde for saa vidt have Ret til fremdeles at foragte Mændene og finde, at hverken de eller Livet var hendes Omtanke værd. Det, som hun mente, det ene gjaldt om, var at holde sig uanfægtet af al den Usselhed, som ogsaa Verden afslørede for hende; og dette, haabede hun, skulde nok

lykkes hende, saa længe hun standhaftig holdt paa sig selv og skjønnede paa, hvad baade Kunsten og Literaturen ydede hende til Sindets Adspredelse.

Men saa kom Maleren med hendes Broder, og hun syntes i Grunden godt om den unge, djærve og tillidsfulde Mand. Hun var vis paa, at han endnu ikke havde gennemskuet deres Familieforhold, og haabede allerede paa hans gavnlige Indflydelse paa dette. Det forekom hende undertiden, at hun tænkte for meget paa ham; men det havde vel ingen Fare: Hendes Følelse var nok vel forvaret, og hans Sindelag for hende var aabenbar ogsaa kun en Vens. Det var underligt nok: Hun havde dannet sig den Forestilling om ham, at han i Følge hele sin Natur maatte være erotisk anlagt, hvilket han slet ikke syntes at være — hvorfor var han vel ellers saa underlig sky og tilbageholden over for hende? Var han maaske forulempet af hendes Faders Lyst til altid at smedde dem sammen? Hun havde besluttet ved en Lejlighed at efterspore, om der var blot den fjærneste Mening i, hvad Faderen sagde, at «Maleren gik og sukkede for hende», og havde nu, da hun endelig dristede sig til at gjøre et Skridt i den Retning, rimeligvis kun opnaaet, at han misforstod hende.

Under den tiltagende Bitterhed i hendes Tanker, som Følelsen heraf foraarsagede hende, undslap der hende pludselig et Udbrud.

»Men hvad er der?« spurgte han og saa' op fra Tegningen paa Gulvet.

»Aa, jeg tog fejl. Jeg syntes, jeg hørte Hr. Tornøs Stemme, og troede, at det var Vognene, som kom.«

»Vilde De kunne kjende Hr. Tornøs Stemme paa saa stor en Afstand? Ja, det er sandt, De hører den jo ofte. — Frøkenen taler vist gjerne med ham?« vedblev han i den Hensigt at advare hende mod Tornøs Konversation, der stundom forekom ham lidt tvetydig.

»Ja, man maa jo tale lidt imellem Stunder«, lød det skarpere, end hun havde villet, hvorfor hun hurtigt tilføjede i sin Iver for fremdeles at undskylde sig: »Jeg er ham tit taknemmelig, fordi han adspreder mig. Hans Citater og Indfald kan virkelig undertiden være morsomme.«

Maleren bed sig umærkelig i Skjægget, idet han følte sig truffen af hendes Ord. Han syntes, at den hvidklædte unge Dame sad der paa Forhøjningen foran ham som en skjøn Statue, der stiltiende affordrede ham Tribut. Det var jo ogsaa hans Ridderpligt at underholde hende. Om han end var forlovet med Petra, skyldte han hende dog virkelig ikke derfor at undlade at konversere en Dame i Enrum. Og han flyttede resolut Træstolen hen ved Siden af hende og fortsatte fra nu af Samtalen med mere Liv.

Charlottes Tone blev efterhaanden mindre

ufri, hun gav ham for det meste Ret i, hvad han endelig fremførte om Tornø, og betroede ham, da Talen faldt paa Rejsen, at det var hendes Mening at overtale Faderen til at lægge Hjemvejen over Bryssel og Antwerpen, for at hun kunde faa Lejlighed til at gjøre Bekjendtskab med de gamle nederlandske Folkelivsmalere, Nutidsrealismens Fædre. Han maatte endelig, bad hun ham, være hende behjælpelig med at sætte dette igjennem hos de øvrige, — det kunde dog aldrig fejle, at ogsaa han vilde have Udbytte deraf.

Ivar, der følte sig meget tiltalt af Udsigten til at kunne faa de hollandske Malere at se i deres Hjemstavn, lovede at gjøre, hvad han formaaede for at føje hendes Ønske, og det varede ikke længe, før baade Petra og Hjemrejsen, som han havde længtes efter, var glemt i den fortrolige Diskurs, som hun efterhaanden havde faaet ham ind i.

»Skal vi saa gaa ud? Nu tror jeg Vognene kommer«, udbrød hun med ét, uden dog at lægge nogen synderlig Glæde i Udtrykket.

Han lyttede og studsede. Ja, Vogne var det, men vistnok ikke dem, de ventede. Det var Jernbanevognene, som under Folkets fjærne Jubel allerede rullede ind i Banegaarden med de hjemsendte Tropper — dem, han ogsaa fuldkomment havde glemt.

»Hu ha! Der er de!« Og han fór op som Soldaten ved en Allarmering om Natten.

»Hvem?« spurgte hun og betragtede ham forundret.

»Tropperne!«

»Aa, ikke andre. Lad De dem komme! Og sæt Dem igjen! Nu, véd jeg da, skal Fjenden ikke kunne naa Dem.«

»Ja, De har Ret, lad dem komme — nu sidder jeg jo lunt og godt«. Og han satte sig febrilsk ned, men sprang senere atter op, da der lød Hurraraab og flammede Blus i det fjærne.

»Men, Hr. Meldorf? — jeg tror ved Gud, at De vil løbe fra mig«, lo hun uvilkaarlig ad ham.

Og Tropperne nærmede sig udenfor med Musik og Festblus, ledsaget af en larmende Menneskehob. Et svagt, rødt Skjær faldt allerede hen over Bjælkeloftet. Det voksede, efterhaanden som Toget kom nærmere, sænkede sig stadig mér og mer og slikkede frem og tilbage om Bjælkerne som Tunger af Ild. Pludselig fik hele Atelieret Lys og Liv, i det Blussene bares forbi. Statuerne bleve med ét som levende og kastede en forvirret Blanding af fantastiske Skygger paa de med Spindelvæv halvt tilhyllede Vægge; Mars fór efter Athene, Amazonen svingede Øksen imod Herkules, og Eva klyngede sig i Flugten til den forfærdet opskræmmede Adam, medens Zigeunerinden dansende slog Tamburinen over deres Hoveder.

Maleren stod lige paa Springet til at flygte ud af Atelieret, da Frøkenen kaldte paa ham og bad ham hjælpe sig op paa Forhøjningen, hvorfra hun vilde se Toget gennem Vinduerne; men enten hørte han det ikke, eller han vilde ikke høre det; thi han blev staaende midt paa Gulvet uden at røre sig. Charlotte var imidlertid ikke raadsvild. Med et kraftigt Tag rykkede hun Træstolen hen til Forhøjningen og klatrede derop mellem Amorinerne med megen Gratie.

»Aa, hvilket Liv, hvilke Skygger og Strejflys. Kom dog her hen! Det er virkelig noget for en Kunstner at se!«

Han saa op og fik Øje paa et Flag — et Dannebrogssflag, der netop blev baaret forbi.

»Nej, jeg kan ikke. De faar mig ikke til at se dem marschere op med deres Sejerstrophæer. En Kunstner er dog vel ogsaa et Menneske?«

»En Kunstner er frem for alt en Mand. Kom nu, saa skal De faa min Dannebrogssløjfe.« Hun traadte lidt tilbage, løsenede Sløjfen og rakte Haanden frem. »Kjære Meldorf, kom nu — det gjør mig virkelig ondt, at se Dem saaledes!« bad hun indtrængende.

Han greb fortunlet Haanden, svingede sig op til hende og trykkede hende uvilkaarlig i sine Arme, netop som Atelierdøren aabnedes, og det øvrige Selskab traadte ind, fuldstændig overdøvet af Larmen.

»Meldorf — hvad gjør De?« stønnede hun bleg i Ildskjæret. Han vilde straks slippe hende, men mærkede til sin Forfærdelse, at hun segnede i hans Arme.

»Frøken Gulstad — for Guds Skyld, kom til Dem selv — jeg vidste ikke, hvad jeg gjorde«, stammede han ræd.

»Tys! Hvad Fanden er det Kunstneren og Kunstnerinden tager sig for?« hviskede Faderen glad ved Synet af den levende, stærkt belyste Gruppe. »Skjænk i Glassene, lille Moder, som staar der! Nu skal vi have Plaser.«

»Maa jeg springe efter et Glas Vand?« fortsatte Ivar, der ikke anede de andres Nærværelse.

»Nej, jeg falder, hvis — hvis De slipper mig,« lød det underlig anelsesfuldt fra hende.

»Jeg skal ikke slippe Dem.« Og han trykkede hende fastere op til sig.

»Rigtig, kjære Børn! Det er saadan, det skal være — I har min Velsignelse. Kom nu, mine Venner, og lad os drikke deres Skaal: Længe leve Kunstneren og Kunstnerinden — jeg skulde mene, at det er et kjønt Par! — Hurra.«

»Hurra! — Hurra! — Hurra!« lød det fra de øvrige, som stode forbavsede rundt om.

»Hurra,« lød det igjen uden for.

Det var Tropperne, som marscherede op med ny Sejerstrophæer.

VI.

Det var en smuk Høsteftermiddag, at to unge Herrer gik ud fra en Villa i Rosenvænget, som ikke laa længer fra Stranden, end at Søn frit kunde spejle sig i Pergolaens store Glasruder.

Da de vare komne ud paa Strandpromenaden paa Vejen hen ad Kastelet til, tog den ene, der var ualmindelig soigneret i sin Paaklædning, den anden, hvis Dragt og hele Tournure var langt mere skjødesløs, under Armen og begyndte efter at have trukket Vejret dybt:

»Saa kjære Aksel, nu kan jeg da endelig faa Lejlighed til at betro Dig, hvad der længe har ligget mig paa Hjærte at faa Dig meddelt. Lad mig dog først sige Dig, at det paa ingen Maade skulde undre mig, om Du fandt, at min Forlovelse med Din Søster kom Dig noget uventet, da jeg kan forsikre Dig, at den — at den kom mig selv saa aldeles hovedkulds, saa aldeles overraskende for min Refleksion, og ene som en Følge af visse Følelser eller Instinkter, der byder os at sætte alle spidsfindige Hensyn til Side og kun at handle i Overensstemmelse med — med vor des værre vistnok noget ufuldkomne Natur.«

Grosserereren saa' forbavset paa ham, da han atter snappede efter Vejret, og svarede:

»Jeg forstaar slet ikke, hvad Du mener. Hvorfor skulde Din Forlovelse komme mig uventet? Jeg saa' jo lige saa godt som de andre, at

Du og Charlotte aldrig kunde være fra hinanden der nede i Wien. Sandt nok, jeg vidste vel fra Hansen, at Du tidligere havde korresponderet med en anden Dame; men hvem tænker paa det; hun kunde jo lige saa godt være Din Cousine, som Din Kjæreste. Og hvem har desuden ikke en Smule Kjæreste et eller andet Sted? — Maaske var det alligevel en saadan en? — Naa, tal Du bare fra Leveren, min Ven! Du er da vel aldrig alvorlig bleven hængende i Skjorterne paa et Pigebarn?»

»Nej, i det mindste ikke paa den Maade, som Du vist mener,« svarede den anden blodrød i Hovedet, hvorpaa han med en vis Lettelse gik over til Skriftemaalet om Petra.

»Petra? Ja vist, det var saadan, Hansen kaldte hende. Naa, er der ikke andet i Vejen end lidt sværmerisk Kjærlighed i Form af en hemmelig Forlovelse, saa tag Du Dig ikke den Sag saa nær,« trøstede Vennen ham, da han endelig tav. »Det Slags Forbindelser er meget almindelige, og jeg har selv haft flere end én af dem. Hvad skal man gjøre, naar man ikke kan retirere sig over for dem, de smaa, søde Djævla? Min gamle, kan Du tro, har tit friet mig for at blive taget ved Vingeбенet. Hun ser jo naturligvis godt ud, Pigebarnet? Det er vel saadan en lille, buttet Marketenderske, som ikke er bange for at —«

»Hys!« afbrød Maleren ham, i det de nærmede sig Nedgangen til Kastellet. »Du maa ikke omtale Frøken Bendz paa den Maade. Hun er et fint, jomfrueligt Væsen. Maaske er hun næppe fuldt legemlig udviklet endnu, da hun kun er 17 Aar; aa, men der er noget saa sjælfuldt ved hende, som —«

»Hvad for noget?« hindrede den anden ham i at udtale. »Er hun af det Slags? Nej, saa er da Lotte anderledes, der er da baade Aand og Legeme. Jeg ser Jer allerede i Tanken omgivne af en halv Snes krølhaarede Dreng. Naa, naa, bliv ikke rød igjen! — Hvad jeg vilde sige: Har Du talt til min Søster om dette?«

»Naturligvis. Jeg fik ikke Lejlighed at forklare mig videre for hende hin Aften, da hun og Din Moder jo straks kjørte hjem; men jeg gik, som Du maaske véd, tidlig op til hende næste Morgen, da Dine Forældre jo mente, at jeg skyldte baade hende og dem straks at forlove mig med hende. Du kan nok tænke, at hun blev meget frapperet ved min Tilstaaelse. Jeg havde virkelig min Nød med at trøste hende — hendes Taarer og berettigede Klager over min forkerte Opførsel gjorde mig næsten helt forknyt. Omsider slog hun sig dog til Taals, da jeg —«

»Naturligvis —«

»— da jeg lovede hende, at jeg, saa snart jeg kom hjem —«

»— vilde slaa op med den anden — naturligvis.«

»Ja vist. Hvor er hun dog i Grunden god, Din Søster. Hun er virkelig saa fornuftig og saa højsindet, at det ligefrem vilde være mig umulig ikke at — og saa denne jomfruelige Skyhed, der er over hende, og som aldrig forlader hende; jeg tror næsten, at det er den, som jeg skjønner mest paa —«

»Det er nok muligt«, afbrød Vennen ham igjen. »Men for at komme til Sagen: har Du da klaret det med den anden?«

»Med Frøken Bendz — nej. Din Søster har raadet mig til blot at skrive til hende, dog det kan jeg ikke. Men nu gaar jeg lige ned i Kasketten for at tale ærlig med hende og —«

»— faa Sagen afgjort. Ja, gjør Du det, min Ven. Men træk det nu ikke for længe ud. — Rensmark og Tornø, tror jeg, kommer til The.«

»Ja saa? — Jeg mener, saa har jeg jo en Grund mere til at skynde mig. Farvel da, Aksel!«

»Farvel, min Ven! Hold nu endelig Ørene stive!« Og de skiltes ad med et kraftigt Haandtryk.

Maleren saa' mørk efter ham og satte sig paa en Bænk der i Nærheden, saa snart han blev ene. Han ømmede sig endnu lidt efter den an-

dens Haandtryk og var utilfreds baade med ham og sig selv. At han dog endnu ikke skjønnede mere paa Vennen, end at han kunde stødes af hans ydre hverdagsagtige Væsen og blot et Øjeblik tænke paa ufornuftig at bryde med ham og — hele Familien? Disse jævne, skikkelige og praktiske Mennesker og alle de mange Goder, som de lode ham Udsigten aaben til, kunde han endnu et Øjeblik være tilbøjelig til at vende Ryggen for forgjældet at vende tilbage til sit tomme Kvistkammer og til en Kjærlighed, der rimeligvis dog vilde vise sig at være en Rus. Forholdet mellem ham og Petra var jo allerede nu helt anderledes, end det tidligere havde været. Hendes Breve vare efterhaanden blevne kjøligere, og hun havde ikke svaret paa det sidste, han sendte hende. Hun havde rimeligvis ikke kunnet tilgive ham, at han rejste bort med Vennen i Steden for at skynde sig tilbage til hende. Hvorledes havde han dog ogsaa kunnet rejse? Jo, han maatte over at gjøre noget for Faderen, og desuden — han maatte dog virkelig ogsaa gjøre noget for sig selv og for sin Kunst. — Hans Kunst? Hvor var det ham en lindrende Tanke. Ja, hans Kunst skulde for Fremtiden være Drivkraften i ham; og det folte han grandt, at det efter alle de Skuffelser, han havde oplevet, vilde være ham umuligt at udvikle sine Evner til bedre Held for sig og Fædrelandet ved at spærre

sig inde paa et Tagkammer og tære paa en Brød- eller Osterskorpe sammen med en skuffet Hustru.

Udrustet saaledes med forfængelig Stolthed rejste han sig netop for at gaa ind i Kastellet, da han fik Øje paa Brodersønnen, der gik nede ved Strandkanten og slog i Vandet med en Kjæp, medens han fremsagde nogle Verslinier af »Knut den store«.

»Ivar«, raabte han og var i et Øjeblik nede hos ham. »God Dag, Dreng! Hvad er det, Du tager Dig for? Gaar Du ene her og driver?«

»Ha, ha, ha! God Dag, Onkel!« afbrød Drogen ham med en kvidrende Glædeslatter. »Nej, jeg driver ikke, og jeg er heller ikke ene, for Tante Petra sidder henne paa Smedelinjen tæt her ved. Hvor hun vil blive glad ved Dig — Onkel, jeg véd nok, at I er Kjærester! men jeg maa ikke tale derom — jeg synes, det er saa underligt. Ha! ha! ha! Kom nu, Du store Soldat! Jeg troede, Du var i Uniform — Du har vel dog min Faders Sabel med hjem til mig? — Hvad? — Hvorfor svarer Du ikke? Hvorfor gaar Du saa langsomt? Kom — kom! Nu er vi der straks«, og han klamrede sig henrykt til Onkelens Arm og trak ham med sig ind paa Smedelinjen.

Der sad hun under et skyggefuldt Træ og læste i en Bog af Longfellow. Solstraalerne

trængte nu og da gjennem det viftende Løv og og kastede som et Guldsør over hendes sorte Dragt og hendes lyse udslagne Haar. De lange Øjenvipper sænkede sig næsten helt ned imod de fine Kinder, der ligesom de øvrige Dele af hendes Aasyn bår Præget af en vis forventningsfuld Ro. Da hun hørte Drengen og saa', med hvem han kom dansende hen ad Stien, før der dem pludselig som en Lysstrøm i Møde fra hendes Blik, og hun skjælvede et Sekund; men i det næste bøjede hun atter rolig Hovedet ned over sin »Excelsior«, og der var intet tilsyneladende, som røbede, at det var hendes Tankers Helt, som nærmede sig.

Det lykkedes ikke ham i den Grad at kue sin Sjæls Uro. Maaske var det netop hendes Fatning, der berøvede ham Ligevægten, i det han nærmede sig hende, saa at han vaklende rakte Haanden frem og blev staaende tavs foran hende med Blikket ligesom fasttryllet til hendes ædle Skikkelse.

»Hvorfor taler I ikke sammen? Hvorfor kysser Du hende ikke?« udbrød Drengen forbauset og stirrede paa dem.

»Det er noget, Du ikke forstaar«, svarede han uvillig.

»Jo, jeg gjør — for Bedstemoder har sagt, at I er Kjærester, og at det er til Jer, alt det

Linned, som hun og Tante Petra længe har syet paa.«

«Gaa lidt hen til den anden Bænk, min Dreng!» hviskede Petra blussende.

»Aa nej — maa jeg ikke blive her?« bad han pludselig angst og med Taarer i Øjnene.

»Naar Frøken Bendz siger, at Du skal gaa, maa Du gaa«, svarede Onkelen strængt og trak ham med Magt bort med sig.

Hun dirrede atter og greb fat om Bænken med den ene Haand. Nu saa' hun, hvad der vilde komme. Hendes bange Anelser havde vel tidligere nu og da forberedt hende derpaa; men hun havde dog stadig haabet paa en usynlig Hjælp, der vilde føre ham uforandret tilbage til hende. At han var rejst til Flensborg for at træffe Faderen, og der havde ladet sig overtale af Vennen til at rejse videre med denne for at se de fremmede Kunstsamlinger, havde hun ikke turdet misbillige, skjønt Kaptejnen rystede paa Hovedet derad. Det var først, da hans sidste Brev kom, som væsentlig kun vare et Udtryk for hans voksende Interesse for Grossererfamilien, at hun følte sig tilsidesat og mente, at hun gjorde vel i at tie foreløbig og give ham Anledning til at tænke lidt alvorligere baade over sit Forhold til hende og til den vistnok imødekomende Grossererdatter. Hun søgte saa vidt mulig at skjule sin Sorg herover for Fru Bendz

saa vel som for Skram, der jævnlig spurgte om Brev fra hendes »flagrende« Ven; det var dog muligt, at han en smuk Dag kunde komme helt uventet og overbevise hende om, at hun havde gjort ham Uret, og saa vilde hun jo have forspildt noget af sin Lykke ved at have ængstet de gamle forgjæves.

Nu kom han tilbage og satte sig ned paa Enden af Bænken i nogen Afstand fra hende. Hun turde ikke drage sine Øjne fra Bogen, uagtet hun havde Fornemmelsen af, at han ikke saa paa hende, men stirrede ud over Vandet i Fæstningsgraven. Og saa kom det da stødvis og knugende tungt: De havde været Børn, da de færdedes der sidst — Erfaringen havde lært ham det. Hans Ungdom, hans Patriotisme, hans Kunst og hans Kjærlighed havde alt sammen hidtil ikke været andet end en fantastisk Drøm, som han pludselig var vaagnet op af. Han skyldte hende at sige hende dette og, hvis hun ikke fritog ham derfor, at gjøre hende endnu en Tilstaaelse, der rimeligvis vilde nedsætte ham end mere i hendes Tanker; men han bad hende, hvis det var hende muligt, dog ikke at foragte ham eller tro, at det var lutter Egenkjærlighed og ikke ogsaa Søgen efter Sandhed og Gjenoprejsning, der drev ham til at handle, saaledes som han gjorde.

Der var noget trøstesløst, kuert ved hende, som hun sad der med Skamrødmen paa Kinderne

ved de sørgelige Ruiner af hendes Helt. Hun vilde gjerne, svarede hun, fritage ham for en yderligere Tilstaaelse. Efter at han havde taget Livet af deres Kjærlighed ved at haane den, var Resten hende ligegyldig. Kunde hendes Tanker om ham eller om hans Sandhedssøgen have noget Værd for ham, hvilket hun ikke kunde forstaa, at de kunde, var det jo muligt, at hun en Gang med Tiden formaaede at lykønske ham til den; foreløbig skurrede Ordet lidt i hendes Øren. — Og hun lukkede for sin »Excelsior« og rejste sig med et forstyrret Udtryk for at skynde sig bort fra sin Bøddel.

»Petra!« Han greb hende i Flugten og trykkede hendes Haand mod sine Læber, hvorfra alt Blodet syntes at være veget. »Jeg ræddes over, hvad jeg har gjort. Du maa tilgive mig — Du maa! Jeg har ikke kunnet handle anderledes.«

Petra stod et Øjeblik som himmelfalden. Hvad var det? Blussede Haabet atter op, som nylig var slukt? — Hun vendte sig om og saa, at han allerede var borte.

»Onkel, jeg vil med Dig,« raabte Drengen ham i Møde, i det han som en Løveunge stillede sig i Vejen for ham.

»Det kan Du ikke komme.«

»Men jeg vil. Og Du skal ogsaa tage Tante Petra med — vi vil ikke bo længer i det mørke Kastel.«

»Ivar, vil Du virkelig forlade mig?« lød det bævende fra Petra, i det hun langsomt nærmede sig og ligesom trak Onkelen til sig med Øjnene.

Han vaklede med en Følelse af, at noget voksede i ham og vilde ud af hans venstre Bryst. Han var nervøs og maatte bort.

»Nej, Tante Petra, jeg vil ikke forlade Dig — hører Du ikke, jeg siger, at han ogsaa skal tage Dig med?« raabte Drengen og gik hende i Møde.

»Bliv hos mig, Ivar,« bad hun af hele sin Sjæl, medens hun kjærtegnede den lille. »Sig, at Du holder af mig og aldrig vil slippe mig!«

»Aldrig — aldrig,« forsikrede Barnet tro-skyldig og slyngede Armene om hendes Hals.

»Stadfæst det — sig, at Ivar maa blive hos mig!« lød det atter fra Petras Sjæl.

Han nikkede og svingede om ad Stien i det samme. — Træerne, Broen, Portpillerne, alt dansede rundt for ham. — Han syntes, at Skildvagen, som stod der, raabte ham an, og at Stemmer rundt om fra de spaserende raabte efter ham:

»En Overløber — en Marodeur.«

Det var ham umuligt at gaa hjem — han kunde endnu ikke gjøre sig Rede for, hvad der var sket — og stolprede over imod Sortedamssø. Som han gik der og saa' ud over Søen, hvor Sollyset netop svandt, faldt det ham ind, at det var her, Billedhuggeren Wiedewelt havde endt sine Dage. Hvad var det egentlig, som havde gjort ham kjed af

Livet? Hvad andet vel end Sorg over Gjæld og Fattigdom, der var en Følge af, at han aldrig rigtig havde været i Forstaaelse med sin Kunst, sig selv og sin Tid; thi det, som det dog fornemmelig gjaldt om for en Kunstner, var vel, at han formaaede at frigjøre sig for de trykkende Forhold, at han kunde faa sine Tanker frem til aandig Klarhed for sig selv og andre. Og var det ikke netop det, han selv nylig havde stridt for at gjøre? Han trøstede sig illusorisk med, at det forholdt sig saaledes, og vendte omsider tilbage til Stranden, netop som Solen gik ned.

Han var allerede naaet et godt Stykke frem paa Strandpromenaden, da det gav et Sæt i ham, og instinktmæssig traadte han hen bag det nærmeste Træ. Han havde med ét faaet Øje paa sin forlovede, som gik noget foran ham i høj-røstet Samtale med Hr. Tornø, medens Rensmark og Aksel gik lidt længer for ude og allerede nærmede sig Villaen. Hr. Tornø balancerede overgivet med sin Stok, hvorved han af og til kom til at give sin Ledsagerinde et lille ven-skabeligt Albuestød, hvilket dog hverken syntes at genere hende eller ham, da hun af og til lön-nede hans fortsatte Eksercitser med en temmelig høj-røstet Latter.

»Hvad nu?« mumlede han ved den ubehagelige Kjendsgjerning, at han var krøben i Skjul. »Maa hun ikke tale og spasere, med hvem

hun vil?« Og han var snart henne ved Siden af dem.

»Men hvor kommer Du dog fra? Der var ingen af os, der kunde øjne Dig paa Stien?« udbrød Charlotte overrasket, i det hun gav ham sin Arm, og Tornø gik for ud til de øvrige. »Jeg vilde ene have gaaet Dig i Møde; men saa kom Kandidaterne i det samme. Hvor Du er bleg, min Ven. Jeg frygter, det har været Dig et pinligt Besøg.«

»Vist ikke — jeg burde have gjort det for lang Tid siden.«

»Fortæl mig nu, hvorledes hun tog imod Dig!« Og hun betragtede ham spændt.

»Mærkværdig rolig, forekom det mig — dog lad os nu ikke tale mere om hende!« svarede han sky. »Se, nu gaar Herrerne allerede ind gennem Porten! Hvad mener Du, kjære, om vi narrede dem og gjorde en lille Sejltur inden Aftensbordet. Oprigtig talt, jeg trænger til frisk Luft fremfor —«

»En Sejltur?« afbrød hun ham studsende. »Men hvad tænker Du paa? Det er altfor køligt nu til at være paa Søen.«

«Aa, Du skal ikke komme til at fryse.» Og han slyngede lidenskabelig Armen om hende. »Jeg skal tage Overfrakken af og tilhulle Dig med. Du skal se, vi vil sidde baade lunt og godt. Jeg synes, at jeg har saa meget at tale med Dig om. Vi trænger dog vist begge til at aabne voré Hjærter for hinanden.«

»Men, kjære, det kan vi da ogsaa gjøre paa Landjorden. Du maa virkelig ikke forlange det urimelige! Hvad vilde Folk sige? Det er jo ligefrem upassende, at vi tager ud ene to, saa længe vor Forlovelse ikke er offentliggjort.«

»Upassende? — Du sagde forleden, at vi altid vilde være uafhængige af hinanden; skal vi da være afhængige af, hvad Folk siger?«

»Nej, vist ikke, men — Herregud, tag det dog ikke saa alvorligt!« afbrød hun sig selv og frigjorde sig læmpelig for hans Favntag. »Kom nu ind, min Ven. Tornø har lovet at læse noget morsomt for os. Der ser Du, de har ladet Porten staa aaben; men vi maa lukke den. Kjære, er Du saa god — der har Du Nøglen? — Hører Du, de kalder paa os? — Nu kommer vi! Nu kommer vi!«

»Ja, kom nu, og staa nu ikke længer der som et Par kjælne Duer!« raabte Grossereren inden for.

Maleren tøvede endnu lidt ved Porten med Spydstængerne. Det lod, som han ikke ret kunde faa Nøglen i Laasen, Haanden rystede, og Hjærtet hamrede voldsomt. Saaledes som han stod der, følte han sig lig en Forbryder, der endnu mulig kunde vende om og fly Fristelsen. Han kastede et stjaalent Blik hen imod Villaen. Søen og Aftenrøden spejlede sig i de blanke Ruder paa Pergolaen, hvor den nylig hjembragte Amorphinfrise

skimtedes bag Løvet, og de gyldne Fløje over Facaden stode ligesom i Brand.

»Kommer Du, kjære?«

»Ja, jeg gjør«, svarede han langsomt rolig.

Og Laasen smeldede, og han vandrede Haand i Haand med sin elskede op imod Huset med Amorerne.

VII.

Vinteren havde taget fat, og Sneen glimrede i Gaderne og paa Tagene, over hvilke de tændte Gaslygter kastede en vidtstrakt Lysbaldakin. Folk var paa Færde rundt om i den tidlige Aften, og Lyden af Bjælder og Piskesmæld hørtes uaf-ladelig inde paa Kongens Nytorv, hvor de unge Danemænd fore afsted med deres Heltinder i Gallakanerne omkring »Hesten«, paa hvis Fodstykke Aleksander og Herkules sade og smilte opmun-trende til dem.

»Af Vejen!« lød det stadig fra en Kusk, som Spidsen af en Række Herskabsvogne brød ind imellem Kanerne og fortsatte ud ad Store Kongens-gade. Han saa' ikke ud til at være nogen øvet Vognstyrer; Haanden, der holdt Silketømmen, rystede, og han saa' hvert Øjeblik tilbage for at overtyde sig om, at han kom hurtig nok frem gennem Sneen og ikke blev indhentet af den følgende Vogn.

Han var lykkelig naaet ud til Hjørnet af Gaden og Toldbodvejen, da han hørte et Piskesmæld, ledsaget af en vældig Ed, surre sig om Ørene.

»Har Din forbandede Fløs ingen Øjne i Hovedet?« lød en Brændevinsrøst ham i Møde fra en anden Kusk, der sad højt paa Sædet af en Ligvogn, som han udfyldte med sit lasketfede Legeme. Det saa' næsten ud, som hans gamle halvblinde Øg, der vare gaaede lige ind imod Herskabsspandet, medens han tog sig en lille Lur, kunde have nok at gjøre med at trække ham alene. »Se til, at Du kommer ned af Bukken i en Fart og faar Dit Seletøj væk fra min Stjært! eller jeg skal —«

»Det kan — det tør jeg ikke,« afbrød den ulykkelige ham. »Jeg kører med et Brudepar.«

»Ja vist, og det nok med et fint, ser jeg ret«, vridsede Tyksakken med et nyt Piskesmæld, netop som Brudgommen sænkede Vognruden for at se ud. »Vi véd nok, hvordan det gaar til, naar en vis Mand gifter sine Døtre bort — skjønt sit eget Barn kan han vel ikke forføre, som han forførte Plejedatteren.«

Vognruden blev hurtigt trukken op; og en imponerende Skikkelse kom frem bag Ligvognen, fulgt af en Del andre Mænd.

»Bliv siddende og køj videre i Guds Navn!«

lød hans højtidelige Røst. »Jeg og mine Folk skal nok trække Vognen her tilbage.«

»Tak, Kaptejn Skram, han skulde selv have klaret det, den Hundestejle. Men lad mig en Gang faa fat i ham og hans fornemme Herskab — jeg skal ryste Kadaveret paa de Karle, saa at Vorherre selv ikke skal kunne kjende dem igjen.«

Det var et stolt Tog, som drog forbi der, hvor Kaptejnen stod paa Vagt ved Støvet af sin Ungdomselskede. Blakket, langt og skinnende fór det lydløst videre gennem Sneen, bugtende sig som en Snog, ad Vejen til Rosenvænget, hvor det omsider standsede ved det rigt oplyste Bryllupshus.

»Hvilket smukt og lykkeligt Par«, lød det blandt de omkringstaaende, i det Brudgommen førte Bruden fra Vogntrappen hen ad det blomsterstrøede Tæppe mellem Dannebrogsgfanerne foran Huset.

»Ja, sikken Kone, han faar! Hun skulde vide, den stolte, hvad jeg véd — det var nok ikke hende, han laa og drømte om der ovre i Skansegraven«, hviskede en simpelt klædt Person til sin Ledsager. »Men saadan gaar det i Verden. Det er Pengene, der gjør Udslaget. Et Menneske, der sælger sig selv, finder Vejen aaben overalt — ham bøjer Gud og hver Mand sig for, mens de skubber til en ærlig Karl, som knapt har til Brødet og til en Snaps at dulme Sorgen med.«

Det var Brudgommens tidligere Kampfælle, Ekskoristen Hansen, som det var gaaet svært tilbage for, siden han havde tabt Stemmen. Han saa' sig om efter sin Ledsager, en Markør inde fra Esplanadepavillonen; men denne havde netop forladt ham for at opsnuse en tilsløret Dame, der underlig sky flakkede om i Nærheden af Huset og næppe saa' sig forfulgt, før hun ilede ned imod Alléporten.

»Porten staar aaben — maa jeg ikke følge Frøkenen?« tilraabte han hende.

Hun svarede med et Angstskrig og var allerede ude paa Promenaden. Sneen knitrede under hendes Fødder, og Maanen gik kold bag Skyerne, som droge ind fra Sundet over hendes Hjem. Hvor skulde hun ty hen? Der var intet Menneske at se paa Vejen, og hendes Forfølger, hørte hun, smækkede Porten i og satte efter hende. Hun naaede aandeløs hen til Badeanstalten, hvor det heldigvis lykkedes hende at finde Skjul bag en Del Tømmerstabler, medens Fyren fór videre ad Kastellet til.

Der sad hun længe skjult mellem Tømmeret helt nede ved Strandkanten, uden Mod til at rejse sig og gaa hjem. Hendes Hoved var tungt og hendes Forstand tilsløret, hun kunde slet ikke fatte, hvad der var hændet, siden Skram havde hentet hende i Kastellet.

Kapteinen havde nemlig ved Middagstid

bragt hende og Drengen hen til en Slægtning af sig, for at de ikke skulde være til Stede, naar Bedstemoderens Lig blev hentet. Her havde hun tilfældig hørt tale om Brylluppet, der skulde være samme Eftermiddag, og var ude af sig selv ilet hen til Kirken for at hindre Vielsen. Hendes tidligere forlovede havde ikke ladet sig se siden Mødet paa Smedelinjen, uagtet han havde tilskrevet Fru Bendz, at han vilde komme ud at tale med hende om Brodersønnen, og saa længe han ikke havde været der, mente Petra, at deres Forhold endnu ikke var brudt — han havde jo dog kysset hendes Haand og, mente hun, givet hende Haab ved Afskeden, da hun gjennem Drengen bad ham derom. Bedstemoders Hjærte brast i Ventetiden, men hendes eget, følte hun, skulde nok holde ud.

Hun kom forstyrret ind i Kirken, lidt efter at Brudgommen var gaaet op for Alteret med Hr. Rensmark som Forlover. Menneskehoben, der fyldte Stolene, saa' undrende paa hende, da hun sky fór op mellem Lavrbærtræerne i Kirkens Midtskib, hvor Kirkebetjenten gjentagne Gange viste hende tilbage og omsider førte hende bort med Magt, da Orgelet præluderede for Bruden.

»En afsindig«, hørte hun dem hviske ude i Forhallen, som Betjenten viste hende ud af, netop som Salmesangen begyndte. Det var Theaterkvartetten, som sang: »Det er saa yndigt at

følges ad.« Grosserereren havde des værre ikke kunnet tilvejebringe nogen Solo, da Kammer-sangeren, som han havde bedet om at indlede Festen med en lille Velkomsthymne, temmelig unaadig havde afslaaet dette og sendt de 200 Daler tilbage, som fulgte med Anmodningen.

Nu sad hun sløv der ude paa Tømmerstokken og krøb sammen som et jaget Dyr. Hun gøs og gøs. Himlen syntes hende saa fjærn og Stjærnerne saa kolde. Maanestraalerne flimrede saa betagende trolddomsagtig der ude paa det sorte Vand, som Frosten bræmmede med et let Spyds-lør — det var, som om de stadig kom hende nærmere og kaldte paa hende.

»Kom her ud! kom! — Du skal ikke gaa hjem — der er jo ingen, som venter Dig — Dine Forældre og Din Bedstemoder er jo døde — vil Du hen til dem, saa kom her ud — det er den sikreste Vej!«

Der blandede sig efterhaanden en kold Vel-lyst i hendes Gys. Hun vilde løsrive sig fra den, men kunde ikke. Hun syntes, at hun sad saa godt, saa godt. Maaneskjæret forvandlede sig efterhaanden til det hjemlige Ovnblus og Tømmerstokken til Bedstemoderens Skjød.

»Bedstemoder, hvad er det? — A, det er Kastelsuret, som slaar — to — tre — fire — fem — seks — syv — otte — ni — ti —. Nu tav det; men tys! Hvad er det, som gaar over

Fæstningsbroen? — Patrouillen — Patrouillen — mumlede hun og rejste sig med sine sidste Kræfter og skreg om Hjælp.

Patrouillen, thi det var virkelig den, hun havde hørt, fandt hende lidt efter, og førte hende bort med sig. Hun var endnu aandsfraværende og svag og lod sig lede af dem som et viljeløst Barn. Kun da de nærmede sig Skilderhuset, hvor den udstillede Vagt gik frem og tilbage under de rimfrosne Trær, standsede hun pludselig og brast i Graad.

Soldaterne betragtede hende forundret og med Medlidenhed. De bleve staaende raadville et Øjeblik med sænkede Aasyn og Bøsser som en Æresvagt om en døende. Maanen skinnede bleg ned paa den tavse Gruppe, den skarpe Vind strøg ind fra Sundet, og ingen Lyd hørtes uden Isflagernes Klang nede ved Strandbredden.

Da lød der Trin paa Fæstningsbroen, og en Mand nærmede sig i Sørgeklæder og med langt graanet Haar. Maanen gav hans blege furede Aasyn noget vist aandeagtigt; men baade Skikkelsen og Gangen røbede, at han var mere end et Spøgelse.

»Det er Skram, der har været til Ligfærd,« hviskede en af Soldaterne. »Hans Folk kom tilbage for nogle Timer siden. De sagde, at de kunde ikke faa ham med hjem fra Kapellet.«

Petra havde næppe hørt Skrams Navn nævne,

før hun vaklede ham i Møde og klyngede sig om hans Hals.

»Men er det Dig, Barn? — Hvor kommer Du dog fra paa denne Tid?»

»De maa ikke — skjænde!« Og hun tabte Bevidstheden fuldkomment.

»Laan mig Din Kappe, lille Soldat!« bad den gamle Skildvagten, hvorpaa han omhyggelig svøbte Petra i det røde Klædemon og bar hende bort i Retningen af sit Hjem.

— Imidlertid gik Dansen lystig i Brudehuset. Da de nygifte skulde rejse den næste Morgen, vilde man bryde tidlig op, og der var endnu kun en Vals tilbage at danse, nemlig »Charlottes Vals«, et nyt Tonestykke, som den til Stede værende Musikdirektør venlig havde komponeret paa Grossererens Opfordring.

De toge sig godt ud, Bruden og Brudgommen, som de sade der mellem de høje Kandelabre, hvis mange Lys fordobledes uendelig i Pillespejlene og de slebne Glaskroner, som hang ned fra det rigt dekorerede Loft. Hun hedt blussende i sin stærkt udringede hvide Kjole med Sløret og Kransen om de tykke Fletninger, og han med det ungdommelig smækre Legeme, de aandfulde, lidt markerede Træk og det excentriske Blik, der nu og da urolig sænkede sig i hendes. Han sad med hendes Haand i sin og trykkede den ofte ligesom for at bøde paa sin Tavshed.

Thi det var ham umuligt at tale vedblivende og at udtrykke sig let og frit, som han sad der til Parade for alle og enhver. Det forekom ham, at han kunde se, at Opmærksomheden stadig var henvendt paa ham og hans Brud, og at man talte sagte om dem; eller var det maaske om — Blodet fór ham op i Tindingerne, saa ofte han kom til at tænke paa Svigerfaderen, og paa hvad han havde hørt om ham paa Vejen fra Kirken.

Han havde indtil for kort Tid siden været fuldstændig uvidende om den smukke Emilies Tilværelse. Vennen var nylig rent tilfældig kommen til at nævne Plejesøsterens Navn og havde paa Ivars Forespørgsel skildret hende som »en Sattans sød Tøs«, hvem Faderen da ogsaa havde været aldeles forgabet i. — Han var altsaa bleven indlemmet i en vanærende Familie. — Hvorfor havde hans forlovede aldrig omtalt Plejesøsteren? Hvordan havde Forholdet været imellem dem? Og hvorledes opfattede hun denne forsmædelige Sag? Han anstrængte sig for at besvare disse Spørgsmaal tilfredsstillende og forskede uden Op-hør i sin unge Hustrus Blik efter, han vidste næppe hvad, efter noget aabent og rent, som han kunde lide paa; men som, det forekom ham, at han ikke altid fandt.

»Hvor Din Haand dog er lille. Jeg kan ikke forstaa, hvorledes Du kan spænde over Oktaverne med den, som da Du nylig spillede saa

smukt,« udbød han, da hun atter saa' ind i Sideværelset, hvor Rensmark sad ved Siden af Tornø, hvem han syntes, hun skjænkede alt for megen Opmærksomhed og havde danset for ofte med. »Og hvor mange Ringe Du dog har paa,« fortsatte han med et nyt Haandtryk.

»Min Fader kan aldrig se mig udbaldyret nok,« lo hun lidt koket, og rettede paa en Diamantring, som havde skaaret Handsken itu.

»Du har maaske ogsaa faaet dem alle af ham.«

»Nej, denne, tror jeg, jeg har faaet af Emilie.«

»Af Emilie?« Han fór uvilkaarlig sammen.

»Ja, af min Plejesøster«, undslap det hende.

»Du har aldrig tidligere talt til mig om hende — og Aksel har dog sagt mig, at der var et temmelig fortroligt Forhold imellem Eder.«

»Har Aksel?« udbød hun overrasket. A, nu vidste hun, hvad det var, der hele Aftenen havde trykket ham. Broderen havde rimeligvis sat ham ind i deres Familieforhold, og han vilde maaske have foretrukket, at hun selv havde gjort det. Men dette var der dog ingen Grund til, og allermindst vilde hun rippe op i Søsterens Historie paa sin Bryllupsdag. Hendes Mand skulde desuden slet ikke vide, hvor ømtaalig hun havde været ved denne Misère. Der var nu en Gang Ting i den menneskelige Natur, som man helst burde undlade at reflektere over — og saa førte hun vilkaarlig Talen hen paa noget helt andet:

Hvorledes han egentlig syntes om deres smukke Gjenbo, Konsulinden — hende med Guldbrokaden paa det lange Kjoleslæb.

»Brudgommen sidder jo rent og falder i Staver«, hviskede Tornø til Rensmark under Virkingen af Champagnen, som Tjenerne stadig bare om. »Det gjør mig s'gu ondt for den dejlige Brud.«

»Hys! De maa lægge en Dæmper paa Deres Begejstring, Tornø — De har jo den hele Aften ikke haft Øje for andre end Bruden.«

»Kan De holde Deres Øjne fra saadant et Mesterværk af Naturen? Mig er det umuligt. Saadan en Bygning, saadan et Kjødlag. — Ja vist, ja vist, jeg skal holde min Mund; det er under Deres Værdighed som Brudgommens Forlover at — Apropos: Sig mig, mellem os sagt, hvorfor har ikke Faderen selv fulgt ham til Alteret og —«

»Det kan jeg ikke svare Dem paa«, afbrød den anden ham utaalmodig. »Jeg antager, at han ikke har villet føle sig hjemme her. Han hører nok ikke til Handelsstanden.«

»Ikke det?« lød det skadefro. »Jeg har ladet mig fortælle, at han var Kolportør og handlede med Soldatervisere og Fædrelandssange. For Resten er der nok allerede bleven kjøbt en lille Gaard til ham her ude paa Sælland. Aa, hvilken Søn — hvilken Søn! — Saa nu klappes der

op til »Charlottes Vals«. Den sagde Grosserereren jo nylig, at hun ikke maatte danse med sin Mand. Hør, Rensmark, De kunde s'gu tjene mig med at tage Dem lidt af Deres Protegé, medens jeg gaar over og danser Jomfrukransen af hans Frue.«

Der blev samtidig et Virvar inde i Salen, som hindrede ham i at høre Rensmarks Svar. Orkesteret faldt pludselig ind med en Storm, der i et Nu blandede Herrer og Damer imellem hverandre og forvandlede Salsgulvet til et brusende Hav af Silke og Kniplinger. Som en lidt medtagen Skude, der hvert Øjeblik truer med at kuldsejle mellem Bølgerne, naaede Hr. Aleksander Tørnø omsider lykkelig og vel over til de to, der fra nu af skulde gjøre en fælles Livssejlads, og bad med en vis ydmyg Impertinence Hr. Bundsen Meldorf om Tilladelse til endnu en Gang at gjøre en lille Tur med sin tidligere Rejseveninde.

Ægtemanden rynkede Brynene, men hans Hustru lo. Det forekom hende, at Hr. Tørnø saa' saa ualmindelig højtidelig ud, som han stod der og bøjede sig tvungent for hendes Mand. Da denne haardnakket tav, som om han havde overhørt Andragendet, rejste hun sig tøvende og gav Medicineren Armen — Faderen havde jo sagt, at hun ikke maatte danse den sidste Vals med Manden, og det gik vel ikke an at sidde over, af Hensyn til Komponisten.

»De fører ikke godt«, undslap det hende utaalmelig under Dansen, da han vaklede og fik hende ud af Takten.

»Om Forladelse, Frue, jeg kom til at ryste. De skulde vide, hvilke Øjne Deres Mand laaner os.«

Hun lod, som hun ikke hørte ham, og ytrede lidt efter, at hun i Grunden ikke gjerne dansede mere.

»Jo, Fruen maa endelig fortsætte, siden De nu en Gang har haft Medlidenhed med mig. Husk, at det er »Charlottes Vals«! At det er hendes Friheds Svanesang, som klinger.«

»Tak — vil De nu føre mig hen til min Plads?« udbød hun og standsede energisk, da han i det samme slyngede Armene fastere om hendes Liv.

Han fulgte hende derhen og spurgte — da Brudgommen allerede var gaaet hen til Svigerforældrene:

»Maa det være mig tilladt at holde Fruen med Selskab et Øjeblik?«

»Ja, hvorfor ikke? Men jeg er ikke oplagt til Spøg i Aften.«

»Tror De, at jeg er det? — Naar jeg tænker paa Fortiden og paa — og Fremtiden, kunde jeg gjerne af Fortvivlelse straks tage over til Heden eller ud til Bistrup — De véd, at jeg har haft Tilbud om Ansættelse fra begge Steder.«

»De er latterlig, Tornø.« Og hun lo lidt forceret.

»Og De er grusom.«

»Aa, lad mig nu i Fred. Jeg trænger til at samle mine Tanker.«

»Hvide Duer ere hendes unge Tanker —«

»Tornø«, afbrød hun ham, »jeg klager til min Mand.«

»Klager? Hvorover? — De har dog tidligere gjerne hørt mig citere Digterne. Kan De huske, hvem der siger:

Du klager, skønne, eneste blandt alle,
og vil, Ximene, mig til Regnskab kalde,
fordi min Falk Dig røver Dine Duer
og daglig med sin skarpe Klo dem truer.
Dens Herre følger den — o turde han,
som nu saa grusomt er hos Dig meldt an
af Falk og Skæbne, en Gang driste sig,
med henrykt Hu ret at beskue Dig.«

»Det gjør mig ondt; men De maa virkelig undskylde mig«, udbød hun og flygtede bort fra ham med en Ildstrøm paa baade Hals og Kinder.

»Det gjør ogsaa mig ondt«, tænkte han, i det han med Øjnene fulgte hende hen, hvor Brudgommen stod bleg ved Siden af Marmordrengen fra Wien. — »Den stakkels Mand har faaet en Kugle i Hjærtet. Ja, saa er jeg foreløbig til-

fredsstillet.« Og han gik hen og inklinerede for den smukke Enke med Brokadeslæbet.

»Nej, vil man se til Tornø, hvor han svinger Fru Konsulinden. — Den Don Juan, bare han ikke ogsaa faar en Kurv der!« henvendte Grosserereren til Svigersønnen.

»Har han da tidligere faaet nogen Kurv?« spurgte denne.

»Kjære, han har ligefrem ikke været til at styre overfor Lotte.«

»Aa! Hr. Tornø har saamænd aldrig ment det alvorlig — men tys, der er Charlotte!« afbrød Moderen sig selv. »Hvor Du er echaufferet, Barn. Din Mand ser ogsaa anstrængt ud — I længes vist efter at komme til Ro. Fader, hører jeg, har bedet Rensmark om at sige Jer et kort Farvel, naar Dansen er endt; men saa kan I ogsaa godt trække Jer tilbage med det samme.«

Det var hen i den mest afsides liggende Fløj af Villaen, i den Del, som Grosserereren kaldte sit separate Departement, at hele Brudeskaren lidt efter ledsagede de nygifte under glade Hurraraab. De skulde nemlig alle se den lille Løvhal, som aabnede sig for de lykkelige ved Enden af Korridoren; men her maatte de ogsaa standse og vende om, uden at turde saa meget som titte ind i det tilstødende Brudekammer —

paa hvis Tærskel en lille Amor stod Vagt med en Liljestængel.

Dette allerhelligste var et fint blegglaat Værelse med Kasetloft og rosenfarvede Gardiner for Vinduerne og om Himmelsengen, der var opstillet mellem tvende Borde, af hvilke det ene bar et veneziansk Toiletspejl med tændte Lys i Lampetterne. Længs Væggene stod en Række forgyldte hvide Stole med en Masse broderede Puder, og lige ud for Sengen en Chaiselongue, over hvilken der i Væggefordybningen hang et tilhyllet Maleri, forestillende Paradiset, fra hvis ene Hjørne en Løvinde strakte Kloen frem med et lurende Blik.

Hurraraabene lode endnu i det fjærne, da Parret traadte ind.

Brudgommen satte sig ned ved et af Bordene, hvorpaa der laa et Digt, som han dog hurtigt skød bort fra sig, da han saa' Bogstaverne A. R. under det.

»Moder havde Ret, Du er træt af al den Støj«, begyndte Charlotte og strøg ham let over Kinden med den Haand, som hun netop havde trukket Handsken af.

»Nej, aldeles ikke«, forsikrede han og rejste sig atter for at gaa frem og tilbage en Stund paa det bløde Smyrnatæppe, som fuldstændig dæmpede Lyden af hans Trin. Han beundrede de

smukke broderede Puder, saa vel som hun, og saa satte han sig igjen og nynnede saa smaat.

»Mon Moder ikke skulde sende Kammerjomfruen ind til mig?« henkastede hun let foran Spejlet. »Jeg tror ikke, at jeg ene kan faa Sløret af.«

»Vil Du ikke tillade mig at hjælpe Dig?«

Hun takkede og satte sig ned paa Skjødets af ham, for at han bedre kunde naa, og han løste Sløret, men gjorde det saa kejtet, at den ene af hendes Haarflætninger frigjordes derved og rullede ned i hans Skjød.

Hun blev siddende lidt og de talte om Vognene, der rullede bort, om Lygterne uden for, som bleve slukkede og om Stilheden, som blev.

»Der kommer saamænd ingen Kammerjomfru.«

»Jeg tror det heller ikke. Du maa vist tage til Takke med mig.«

Hun lo lidt koket og aandede synlig friere, da den sidste uaabnede Hægte lidt efter var sprungen.

»Nu skal Du have Tak — nu maa Du slet ikke se mere paa mig!« Og hun svøbte Sløret om Halsen under den paafølgende Blottelse; men, — o ve! Det var ikke den kyske Kvinde, han saa, det var Koketten, som draperede sig.

»Charlotte«, begyndte han afværgende, og rejste sig i det samme. »Jeg véd ikke, hvordan

det er fat med mig. Sæt Dig ned hos mig her paa Chaiselonguen, og lad os tale lidt sammen. — Saaledes. — Kjære, jeg bliver vist en god Ægte-
mand; thi jeg tror, at jeg allerede er skinsyg paa Dig — jeg har ganske sikkert miskjendt Dig i Aften.«

»Skinsyg? — Miskjendt mig?« gjentog hun med en lidt kunstlet Forundring og rettede sig stolt paa Chaiselonguen, hvor de havde taget Plads.

»Ja, Charlotte — det er sandt — det har gjort mig ondt — det har krænket mig at se Dig vise Kand. Tornø saa megen Opmærksomhed, uagtet jeg tit har advaret Dig imod ham og hans Konversation. Han skal være en dygtig Mediciner og har uden Tvivl flere gode Egenskaber, som jeg ikke kjender eller forstaar at vurdere; men alligevel er han mig frastødende, og Du havde lovet mig ikke at omgaas ham mere end højst nødvendigt.«

»Det har jeg heller ikke gjort«, svarede hun med bortvendt Aasyn.

»Du har danset med ham hele Aftenen og —«

»Du maa overlade til mig, med hvem jeg vil danse«, afbrød hun ham. »Jeg kan ikke med ét skille mig ved mine Venner for Din Skyld.«

»Men paa vor Bryllupsdag —«

»Ja vist, paa vor Bryllupsdag byder Du mig

dette«, afbrød hun ham bittært og rejste sig. »Paa den sidste Dag, jeg er i mit Hjem og blandt mine Venner, forlanger Du, at jeg kun skal tale med Dig.«

Han fulgte hende med Øjnene. Hun gik hen til Toiletbordet, lagde nogle Smykker fra sig og tog et Net frem til Haaret, hvis Fletninger hun omsider gav sig til at opløse, velbehagelig spejlende sig nu og da i det slebne Glas. Sløret gled efterhaanden længere ned og blottede hende mer og mer. Hvem var det, hun mindede ham om, som hun stod der? Det var om Amazonen, som de havde disputeret om der ude i Atelieret i Wien. Han blev baade kold og varm derved. Spejlet kastede hendes forskende Blik tilbage imod ham, Fingrene fore op og ned mellem Lokkerne, det var, som om de inciterende vinkede ham hen til hende; men hvert Greb, hvert kjærtegnende blødt Haandstrøg forekom ham kunstnerisk beregnet og søgt — hvor helt anderledes vilde ikke Petra have — Petra? Blodet før ham voldsomt til Hjærtet — Lyset i Lampetterne, syntes han, slukkedes og — dog nej — nej, de brændte jo — hun stod der jo endnu.

Og hun vedblev at spejde efter ham. — Hvor bleg han pludselig var bleven. Hun havde ventet, at han vilde komme og gjøre det godt igjen; men han kom ikke. Det var jo i Grunden ogsaa hende, der var faret op og havde

vendt ham Ryggen. — Skulde hun nærme sig lidt? Saa kom han maaske. Hun sænkede Sløret en lille Kjende endnu — han skulde dog se, at hun var smuk — og nærmede sig lige som tilfældig.

Men han kom ikke. — Hvor han dog stirrede paa hende. Hvor indtagende han dog saa' ud med det skjæggefulde, kraftige Aasyn og de flammende Øjne under de tætte Bryn. »Er min Ven endnu vred? — Er han endnu ikke kommen sig?« Og hun nærmede sig ham langsomt og skjælnsk med den ene Ende af Sløret slæbende hen ad Gulvet efter sig.

»Charlotte — Du taber efterhaanden — Sløret«, sluttede han pludselig formildende og bøjede sig ned for at tage det op.

»Aa, hvad vil Du bryde Dig om det tossede Slør. Lad det dog ligge«, lo hun og frigjorde sig fuldkomment for det. »Jeg generer mig naturligvis ikke for Dig. Aa, hvis Du vidste, hvor jeg holder af Dig«, og hun bredte uskrømtet Armene imod ham.

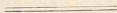
»Ja, men undskyld, Du generer mig!« Og han sprang op under en skærende Lyd fra Ringene paa Metalstangen over Maleriet, som pludselig blottedes.

»Hvad er det Du siger?« stammede hun og greb ham om Haandleddet som med en Klo.

»At det isner mig, at se Dig saaledes. Slip mig, at jeg ikke skal —«

Men han fik ikke udtalt. — Hun slængede ham i det samme stærk som en Antiope hen ad Chaiselonguen, saa' foragtelig ned paa ham og gik majestætisk ud i Løvhallen under en kold Haanlatter. — — — — —

— — — — —.

II.

REVANCHEN.

REVANONCHEN

VIII.

Hurra! Hurra!

Hør det der inde

paa Stranden! Jeg synger:

Hurra! — Jeg gynger —

— Hej, Hopsasa.

— Hurra for Solen!

Hurra for Vaaren!

Hurra for Bøge- og Egeskoven,

for grønne Marker om By og Land!

Hurra for hele den danske Strand!

Hurra!

»Hvad er det, Du sidder og raaber, Ivar?«

»Jeg synger, Tante Petra«, svarede Drengen.

Han sad ude i Forstavnen af »Karen Margrethe«,
der vendte hjem fra en Mønstur, som Kaptejnen
havde gjort for de unges Skyld.

Hurra! Hurra!

Hør det I Bølger!

Jeg synger — jeg gynger,

Hej, Hopsasa —:

Hurra! Hurra!

— Hurra for Sundet!
 Hurra for Réden!
 Hurra for alle de Vovehalse
 fra Tordenskjold og til Willemoes,
 der kæmped tappert for Danmarks Ros!
 Hurra!

»Saa, hold nu op med den Skraalen, Dreng!«
 tyssede Kaptejnen ad ham.

»Hvad? Kan De ikke lide, at jeg raaber
 Hurra for Willemoes? Det har De jo selv lært
 mig. Ja, saa har vi da ogsaa Helte til Lands.
 Hurra for —«

»Ja, det tvivler jeg ikke om«, afbrød Skram
 ham tørt. »Gaa Du nu hen til Roret lidt at
 afløse Svend! Men hold et Øje med ham, lille
 Matros, at han ikke sejler os tilbage til Møen
 igjen!«

»Vel, Hr. Kaptejn«, lød det fra Drengen og
 Matrosen samtidig.

Kaptejnen sad og røg Tobak til sin Mor-
 genkaffe ved Siden af Petra, der syslede med
 nogle Mos- og Tangplanter, hun bragte med
 hjem fra Klinten. Hvor sade de hyggelig og
 tilfredse der. Skram syntes næsten at være ble-
 ven yngre i de Aar, der vare forløbne, siden han
 tog ikke blot Petra, men ogsaa Drengen til sig;
 og hvad Plejedatteren angik, kunde man næppe
 tænke sig et smukkere Syn, end den friske, unge
 Pige med de røde Kinder og den ranke, fyldige

Vækst, der vistnok lige meget skyldte hendes hyppige Baadture og Arbejdet i Hjemmet sin Udvikling.

Der var gaaet omtrent fire Aar, siden Kaptejnen førte den Skat af Liv og Ungdom hjem til sig, som han havde om Bord. Uagtet Drenge-ns Onkel for længst var vendt hjem fra Udlandet med sin Familie, havde han dog endnu ikke ladet høre fra sig angaaende Brodersønnen. Kaptejnen havde skrevet til ham kort efter Bortrejsen og udbedet sig hans Samtykke til at adoptere Drengen sammen med Petra, hvortil Maleren havde svaret, at han bestemt maatte sætte sig imod en Adoption, der førte med sig, at hans eneste mandlige Slægtning skiftede Navn, men at Brodersønnen gjerne foreløbig maatte blive, hvor han var, imod et aarligt Vederlag af 400 Daler, hvilke han tillod sig at fremsende med Brevet. Kaptejnen sendte uden videre Pengene tilbage med den Besked, at han ikke kunde modtage Hr. Bundsen Meldorfs eller hans Frues Penge, og desaaarsag fremdeles maatte overlade den ærede Kunstner selv at afgjøre, om Drengen maatte blive der eller ikke. Og paa dette Brev var der aldrig senere indløbet noget Svar.

»Blot vi maa beholde ham«, hviskede Petra med en stiltiende Opfordring til Kaptejnen om at beundre den unge Styrmand.

Skram mente, at det havde ingen Nød, nu da Onkelen selv havde Børn.

»Han har da kun ét, siden det sidste døde.«

»Naa, er det død — det vidste jeg ikke. Det var jo vanført, siges der — jeg selv har naturligtvis aldrig set det. Forleden traf jeg Barne-pigen med deres førstefødte; men jeg kunde saamænd ikke se, om det var en Dreng eller en Pige, som det var majet ud.«

Petra sad tavs en Stund, inden hun svarede:

»Jeg vilde ikke tidligere have troet, at jeg nogen Sinde kunde komme til at tænke paa ham uden Bitterhed, saaledes som nu; men det er vel hans Føjelighed med Hensyn til Ivar, der gjør det.«

»Han er ikke værd, Barn, at Du tænker videre paa ham«, svarede Kaptejnen fast, men med noget vemodigt i Blikket. »Jeg tror nu, at det er Luften og det fri Syn her ude, vi skylder den Ligevægt i Tanken, som man føler en saa frisk og dejlig Morgen som denne.«

Hun gav ham Ret og sagde, at hun aldrig kunde blive kjed af disse Sejlture.

»Det værste er, at jeg heller ikke kan blive kjed af dem«, skriftede den gamle. »Naar man er over syvti Aar, bør man ikke hænge saa meget ved Søren og ved Livet som jeg.«

»Er det da urigtigt at skjønné paa Livet, naar man er sund og frisk?«

»Vi maa ikke glemme ogsaa at glæde os ved det andet Liv«, svarede han og sænkede Tobakspiben lidt. »Hvad tror Du, at Din Bedstemoder vilde sige, hvis hun saa' mig hænge mig saaledes ved Ungdommen og ved Livet — vi to, som nu skulde mødes og have det saa godt?«

Petra faldt i Tanker, og der fulgte en Pavse, som pludselig blev afbrudt ved, at Ivar raabte agter ude:

«Hr. Kaptejn, nu er vi ved Kalkbrænderiet — vil De saa selv komme til Roret og sætte »Karen Margrethe« i Havn.»

»Godt styret«, svarede den gamle muntert og rejste sig. »Ja, gaa Du saa til Fokken og Klyveren, min Gut, og lad Matrosen sørge for det øvrige.«

— Det var højere op paa Dagen, og Solen brændte hedt der ude i Rosenvænget. Fuglene søgte stiltiende ind i Skyggen af Træerne, medens Myggene summede uafbrudt over Blomsterbedene, og en stram Lugt af den fra Havet opskyllede Tang bredte sig over hele den østre Del af Villakvarteret til stor Gene for Beboernes civiliserede Næser.

Atmosfæren var ikke bedre der inde i Villa Charlotte, trods de nedladte Markiser og Rosenklyngerne, der snoede sig om Altanrækværket og langs Pergolaen under Amorphinfrisen. Altandørene

stode aabne; men der var ingen af Familien at se. Konsulinden lige over for forsikrede jævnlig Hr. Tornø, der var Huslæge i begge Villaerne, at hendes Gjenboerske virkelig ikke var til at blive klog paa, da hun enten fuldstændig lukkede sig inde eller ogsaa sad timevis ude paa Altanen i en stikkende Solhede, som om hun ikke kunde faa det varmt nok, hvilket Hr. Tornø mente, slet ikke var saa urimeligt, da Fruen jo nylig var vendt hjem fra et varmere Himmelstrøg.

Fru Meldorf havde sit Værelse lige under hendes Mands Atelier — et omhyggelig tilhyllet Sted, der syntes at ruge over en Hemmelighed. Det var en elegant udstyret Altanstue, hvis store Vinduer hvert for sig var dannet af et eneste Stykke Glas. Væggene vare lysegrønne, Møblerne af Palisander med indlagt Rosentræ, og i Casetloftet med den rige Forgyltning hang en kolossal Lysekrone, hvis Hundreder af Glasfacetter gjengave Farverne af Møblerne og af Gulvtæppet i et samlet Regnbueskjær.

Fruen sad i Sofaen med en opslagen Bog i Skjødets. Hendes fyldige Kinder vare blege, og de glansfulde, men noget livløse Øjne havde et underlig hedt smægtende Udtryk, der var i en vis hemmelighedsfuld Forstaaelse med Florskjolen og den duftende Therose i hendes Haar. Hun sad og stirrede paa Uret, som hun syntes at være

lige saa utilfreds med som med Bogen. Aldrig før var Tiden forekommet hende saa lang. Men hun havde heller ikke set sin Mand den hele Dag. Han plejede ellers altid at hilse hende God Morgen i Frokoststuen, der stødte op til deres Soveværelse; men denne Morgen var han tidlig gaaet bort at hente Rensmark, hvis Billede han malede; og endnu var der tre Timer til Middagsbordet. Hun greb energisk Bogen og læste nogle Blade, indtil hun atter sænkede den og tungsindig pressede Fingeren imod Læberne, der syntes at have udfoldet sig efterhaanden i Lighed med en udsprungen Rose.

Endelig kom der da nogen. Hun fór op — mon det var ham, der kom ned fra Atelieret? — Nej, det var kun Barnepigen, som vilde melde Fruen, at den lille Eva var saa urolig; bare hun ikke havde Orm. — Ja, det kunde kun virkelig ikke sige noget til; man kunde jo raadspørge Lægen, naar han kom ovre fra Gjenboens; og hun slog utaalmodig ud med Lommetørklædet, enten det nu var efter Pigen eller efter Fluerne, der stadig bleve mere paa-trængende. Saa gik Pigen da, men Fluerne bleve. Aa, hvor de martrede hende. Hun bredte med et mat resigneret Udtryk Lommetørklædet over Ansigtet og sad saaledes en Stund, velbehagelig indaandende dets søde Parfume.

Da lød Portklokken der ude. Hun fór atter op og rettede lidt paa Frisuren. Det var Lægen, som kom. Hun kjendte hans Skridt. — Nu kom Pigen allerede for at melde ham — nej, det var ham selv, som nærmede sig; han havde jo som Læge faaet Tilladelse til at gaa lige ind.

»A, undskyld — jeg træffer Fruen fordybet i Læsning, det glæder mig; thi De befinder dem da sikkert vel«, begyndte han allerede paa Tærskelen under den aabne Portiere.

Hun takkede ceremonielt høflig og spurgte, om han ikke vilde tage Plads, hvilken Anmodning han villig efterkom.

At Tornø var bleven Læge der i Huset, skyldtes nærmest Grossererens anbefaling. Charlotte selv vilde nødig haft ham, og da hendes Mand mente, at det mulig var af Hensyn til ham, hun vægrede sig ved at føje Faderen, havde han som liberal Ægtemand sat sit personlige Hensyn til Side og forsikret, at det var ham aldeles ligegyldigt, hvilken Læge der blev tagen til det Barn, som Lægerne i Udlandet allerede havde opgivet. Saa fik da Grossererens sin Vilje frem: Tornø, der en Tid havde været hans egen Læge, blev tillige hans kjære Børns, og selv om det hurtig viste sig, at den unge Medicus ikke formaaede at holde Livet i hans yngste Datterdatter — saa lidt som han havde formaaet at holde

det i »den kjære, hedengangne Moder« — var Grosserer Gulstad for fornuftig en Mand til at opholde sig derover: Herregud, Datteren og Svigersønnen vare jo unge Folk, og den Dag vilde nok komme, da Tornø desto mere redebon gik dem til Haande ved Plejen af en lille Søn — thi saa meget havde han dog afluret sin kjære Svigersøn, at det lige fra Begyndelsen af Ægteskabet havde været hans hemmelige Lidenskab at faa sig en mandlig Arving.

Tornø havde forandret sig noget til sin Fordeel i de forløbne Aar. Han havde tillagt sig et omhyggelig soigneret Kindskjæg og et Par Guldbriller, der i Forening med hans lange tilknappede Frakke gav ham en vis standsmæssig Værdighed. Hans Konversation syntes ogsaa at være bleven mere tænksom og naturlig, og han svarede med en vis forretningsmæssig Ærbødighed paa de Spørgsmaal, som Fruen gjorde ham, vedrørende Gjenboerskens Befindende.

»Har Doktoren for nylig set min Fader?« undslap det hende, da han fremdeles tøvede, og Tavsheden saa vel som Følelsen af, at han stadig saa' paa hende, begyndte at trykke hende lidt.

»Jeg havde den Ære at være hans Gjæst forleden paa Hedemosegaard tilligemed min Fætter — Fruen erindrer nok ham, der blev Læge i Steden for mig ude paa St. Hans Hospital —

Grosserereren var da saa venlig at bede mig spise til Middag hos sig i Dag.«

Fruen følte, at hun blussede og skyndte sig at svare som til en Forklaring heraf: »Om Forladelse, jeg glemmer, at vi ogsaa er indbudne.«

»A, saa tør jeg maaske gjøre mig Haab om at —«

»Nej, vi tager ikke der ind«, afbrød hun ham skjodesløst. »Aa, undskyld — mens jeg husker det — Barnepigen var her nylig og klagede over lille Evas Tilstand. Jeg vilde være Doktoren meget forbunden, hvis De vilde se ind til hende.«

»Med største Fornøjelse — jeg vilde uden næppe kunne undlade at hente mig et Kys hos min lille Kjæledægge«, forsikrede han utvungent og anbefalede sig efter omhyggelig at have paalagt Fruen endelig ikke at forglemme at adsprede sig.

Charlotte aandede lettere, da han var gaaet, og sad længe med et spodsk Smil om Læberne. Hun maatte adsprede sig, havde han sagt. Naa, han havde jo i Grunden Ret. Hun maatte overvinde denne Slappelse og sygelige Forstemthed, som havde grebet hende efter hendes afdøde Barns Fødsel. Hun vilde ikke forfalde til Moderens Tungvind eller til Længsler, hvis Styrke hun ikke tidligere havde kjendt, men holde Savnet og Livsleden borte og vedblivende stræbe at nærme sig sin Mand. Endnu var det ikke lykke-

des hende at drage ham til sig; men det maatte, det skulde lykkes hende, naar hun kun standhaftig holdt fast ved ham og modarbejdede det gjenstridige og utæmmede i hendes Natur, det, som havde voldt hele hendes Ulykke.

Omsider hørte hun dem rejse sig der oppe paa Atelieret og gaa ned ad Gangtrappen. Mon de dog ikke kom ind til hende? — Nej, de gik ud gennem Forhallen og smækkede Døren i efter sig.

Næsten før hun vidste det, var hun oppe af Sofaen og ilede ud paa Altanen.

»God Morgen, Frue!« — »God Morgen, Charlotte!« lød det paa én Gang op til hende fra Haven.

»A, god Morgen, mine Herrer!« svarede hun forundret overrasket. Hun stod med Ryggen til dem og saa' ud over Søen, da de drejede om Hushjørnet.

»Fruen befinder sig vel?«

»Udmærket, Hr. Kandidat. — Jeg lider kun af Varmen.«

»Da maa Du ikke staa i Solen der — træd dog i det mindste ind under Markisen!« lød det fra hendes Mand, som stod alvorlig og mørk der nede i Skyggen af Solskjærmen.

»Du har Ret,« nikkede hun venlig til ham og traadte tilbage. »Gaar Du bort?«

»Ja, jeg maa røre mig lidt. Er jeg her ikke

i Løbet af en Time, maa Du ikke vente mig til Middag.«

Hun nikkede bifaldende, men dirrede af Skuffelse og Harme, og saa kom det næsten i samme Aandedræt: »Kjære, bliver Du vred, hvis jeg beder Dig om at sende Kusken op til mig? Han gaar der henne, ser jeg.«

»Nej, paa ingen Maade. Kjører Du ud?«

»Rimeligvis. — Farvel, Hr. Kandidat! Farvel, min Ven!« Og hun traadte ind i Værelset og kastede sig paa en Stol. Herrerne gik hurtigt videre. Hun hørte deres Skridt paa Grusvejen, hørte hendes Mand tale med Kusken og senere med én ude paa Standpromenaden. Med hvem var det dog, han underholdt sig saa længe? Hun rejste sig atter og spejdede ved Vinduesforhængen. — En Dreng? Blodet fór hende op i Ansigtet. Det var hans Brodersøn; hun tvivlede ikke derpaa. Han trykkede Drengen heftig op til sig, da de skiltes ad, og fulgte ham med Øjnene, indtil Rensmark omsider trak ham bort med sig ad den modsatte Kant.

Hun blev staaende tankefuld ved Vinduet og mærkede ikke, at Kusken traadte ind, før han stod lige foran hende. Hun affærdigede ham kort og utaalmodig. Ja, hun maatte ud at adsprede sig; men hvor skulde hun kjøre hen? Det gik ikke an at tage ind til Faderen. Hendes Mand havde jo afslaaet Indbydelsen til Mid-

dagen; han havde ikke sagt hende af hvilken Grund; men hun vidste godt, at det var, fordi Grosserereren nylig havde taget den tidligere Plejedatter og hendes Familie til sig, for at hun, som det hed, kunde gaa ham lidt til Haande i Huset efter Hustruens Død. Det var aabenbart, at hendes Mand tænkte paa at bryde al Omgang med ham, efter at han havde gjort dette Skridt, og hun kunde i Grunden godt samstemme med ham deri.

Lidt efter kom Pigen og meldte, at Vognen var for Døren. Ja vist, nu kom hun. Hun gik hen for at lukke Altandørene og fik pludselig Øje paa Manden, der kom tilbage, men fortsatte Vejen forbi Villaen ud i Retningen af Skrams Hjem. Hvor vilde han hen? Dog vel aldrig ud at besøge Drengen og hende — hans Ungdomsflamme, som jo ogsaa boede der ude hos Kaptejn. Hvorledes skulde hun dog skaffe sig Vished om, hvor han gik hen?

Hun var i et Nu ude af Stuen og oppe paa Atelieret, hvor hun vidste, at der altid stod en Kikkert opstillet ved Vinduet. Hun skjænkede ikke Malerierne nogen Opmærksomhed; hun saa straks, at Kikkerten stod stillet i Retning af Kaptejnens Hus, og det var hende nok. Haanden, hvormed hun aftog Læderhylsteret for Enden af Kikkerten, rystede voldsomt, og hun maatte holde sig et Øjeblik til Stativet, da alt

syntes at løbe rundt for hende. — Jo, der var han lige ved det forhadte Hus — nu standsede han i Nærheden af Stendysserne — havde han maaske faaet Øje paa hende, Skippertøsen? Nej, hun kunde ikke udholde at spejde længer — hvad havde hun ogsaa nødig at vide mere? Hun stødte Kikkerten tilbage, trak Gardinet for Vinduet og ilede ned i Forhallen, hvor Pigen stod og ventede med hendes Overtøj. Baade Kaaben og Hatten kom paa i en Fart, skjønt Hænderne dirrede, saa hun næppe kunde binde Hagesløjfen, og hun skyndte sig ned ad Trapperne og ind i Vognen.

»Til min Fader«, raabte hun til Kusken og sank udmattet ned paa de bløde Vognhynder.

»Kommer Fruen snart tilbage?« lød en lidt usikker Røst ind til hende gennem det aabne Vindue, i det Vognen rullede ud mellem Portpillerne med Rococovaserne. Det var hendes Mand, som allerede var naaet tilbage og stod der med Hatten i Haanden og hilsede paa hende.

»Nej, jeg tager rimeligvis til min Fader.« Og hun trak Kniplingssløret ned for Ansigtet.

»Maa jeg i saa Fald bede Dig hilse Grossereren og undskylde, at jeg ikke har kunnet følge Dig? — Vi ses altsaa ikke i Aften?«

»I Aften? — Jeg véd ikke. — Bliver Du hjemme?«

»Det var i det mindste min Hensigt.«

»Virkelig — ja saa — ses vi vel nok.«

Han hilsede venlig, og Ekvipagen rullede videre.

IX.

Iblandt de Malerier, som Bundsen Meldorf havde paa Udstillingen de følgende Aar, var der et, som nok særlig gav Stødet til, at han blev Medlem af Akademiet. Dette Maleri, der gjorde ikke mindre Opsigt end de mange, han tidligere havde sendt hjem fra Udlandet, og som havde skaffet ham nogen Rejseunderstøttelse, var en Fremstilling af Odysseus under hans Samliv med Circe paa Sirenernes Ø. Circe, Tryllerinden, der kunde forvandle Menneskene til Dyr, saas halvnøgen i Midten af Billedet drage den flygtende Odysseus til sig i en gylden Loggia, hvis dunkle Nicher rundtom vare prydede med Marmorgrupper af Fauner og Flodgudinder, der laa i hinandens Arme som stivnede i Vellyst. Rensmark havde rost dette Billede meget, og fornemmelig Gjengivelsen af Circe, men beklaget, at Kunstneren, trods de umiskjendelige Fremskridt, han havde gjort i realistisk Retning, dog uden Tvivl endnu stod med det ene Ben i Idealismen. Der var nemlig et Baggrundsbillede i Stykket, en ung, tugtig Kvinde, der sad uden for Loggiaen ved Strandbredden paa en Vragstump, vinkende ad

Odysseus, og denne Idealismens Circe, som Kritikeren sagde, burde Kunstneren hellere have udeladt, da Historien intet meldte om hende, og hun vist kunde faa Lov til at sidde længe og vente paa sin Helt.

Det er rimeligt, at det nævnte Billede ikke var uden en vis Allusion til Kunstnerens egne Forhold. Den unge slagne Helt havde jo selv under sin Omflakken paa Italiens Kyst kastet sig i Favnen paa en Kvinde, der ved Siden af det circeagtige havde endnu en Egenskab til at fængsle ham — i det mindste for en Tid — nemlig sit hjemlede Krav paa hans Kjærlighed. Men Frugten heraf var ham en ny og bitter Skuffelse. Han, hvis hele Længsel gik ud paa at favne en Søn, han med det kraftige Huld og den fyrige stridbare Aand blev Fader til et kvindeligt Væsen, der rimeligvis kun vilde fremelske hans Svagheder og oven i Kjøbet Moderens med. Han vilde længe ikke se sit Barn, og det hjalp kun lidet, at Signoraen i Huset, hvor det blev født, bebrejdede ham dette og forklarede ham, hvor smukt det lille Nor var i Sammenligning med hendes eget syge Barn, som hendes slemme Mand havde truet med at kaste i Tiberen, hvis det ikke snart kom sig: Sund og velskabt eller ikke, det var ham lige meget, naar Barnet ikke var en Søn, og Italieneren kunde for saa vidt gjerne skille dem ved hans Unge med.

Næste Aar nedkom hans Hustru igjen med en Datter, som viste sig at være vanfør. Dette Slag, der tilintetgjorde hele hans ægteskabelige Haab, ramte ham endnu haardere end noget foregaaende. Han lukkede sig fra nu af inde paa sit Atelier og hengav sig med hele sin Sjæl til Kunsten. Et Maleri fra denne Periode i hans Liv: »Det tabte Paradis«, gjorde ham da ogsaa pludselig til en berømt Kunstner og skaffede ham den ene store Bestilling efter den anden.

Hustruen fulgte ham vel som tidligere paa alle hans Rejser — thi han dvælede sjælden længe paa ét Sted — men Kløften imellem dem voksede Dag for Dag, og hendes kun overfladiske Kunstsans og hele sensuelle Natur blev ham stadig mere aabenbar. Undertiden mente han, at hun havde forandret sig under Rejsen og var bleven mere sjælløs og hjærtelig end tidligere; men han indsaa snart under den fortsatte Strid i hans Sind, at det mere var ham selv end hende, der havde skiftet Sindelag, og at hans tidligere Godhed for hende kun havde været et Skalkeskjul for hans egoistiske og forfængelige Tilbøjeligheder.

Saa kom de da hjem, og da han aldrig undlod at tage skyldigt Hensyn til hende, ligesom hun skinsyg paapassende fulgte ham overalt, lykkedes det dem endogsaa at holde Skinnet ved-

lige i den Grad, at de mere end én Gang hørte sig selv fremhæve som Eksempel paa et lykkeligt Ægtepar. Men længe kunde han ikke holde det ud saaledes. Hans Hustrus Skinsyge voksede som en vild Brand, og saa ofte hun havde set ham nærme sig Stenhuggerpladsen eller følges med Brodersønnen, hed det, at han havde haft Stævnemøde med sin Ungdomsflamme og havde løjet, da han tidligere havde sagt, at han ikke længer elskede Doktordatteren. Det hjalp ikke, at han forsikrede, det kun var Brodersønnen, han en enkelt Gang mødtes med; hun vilde ikke høre tale om den Dreng, bag hvem de krøbe i Skjul, og han besluttede da endelig at tage Brodersønnen i Huset hos sig, hvis det i øvrigt lod sig gjøre, da Hustruen mere end én Gang havde advaret ham imod nogen Sinde at lade denne komme hende for Øje, og Drengen vel ogsaa allerede nu var vokset fast derovre hos Kaptejnen.

Kom Maleren end sjældent videre end hertil i sit Raisonnement over Brodersønnens Forflyttelse, var der dog endnu en ikke uvæsentlig Grund, som drev ham til at handle i Overensstemmelse med sine Ønsker. Hvor ubehageligt det end var ham, maatte han dog indrømme sig selv, at det nok ikke ene var Brodersønnen, der tiltrak ham paa Stenhuggerpladsen. Thi ubehageligt var det ham, at han stundom paa sine Aftenture helt uforvarende kunde ligesom finde sig selv der ude i

Nærheden af Strandhuset, og naar han, som det ofte hændte, fik Øje paa Petra og Brodersønnen ude paa Søen i en Baad, kunde staa længe fortabt i Synet af dem og lytte efter Slaget af Aarerne, som hun førte med sine sunde Arme. Det var ham ogsaa ubehageligt i høj Grad, at han stundom midt under Arbejdet der oppe i Atelieret, maatte hen til Kikkerten ved Vinduet og se ud, om hun ikke atter stod der henne ved Bulværket Side om Side med de unge Arbejdere og lo forfriskende med dem paa Baggrunden af den blaa Sø.

»Sværmer«, sagde han da til sig selv, i det han mørk trak Gardinet for Vinduet og vendte tilbage til Staffeliets, »er Du endnu hildet i Din Ungdomsrus? Det er nok paa Tiden, at Du vaagner op til Erkjendelsen af Dine Pligter og bryder det sidste svage Baand imellem Dig og hende.«

Saa var det en hed Junidag i Middagsstunden, at han atter nærmede sig Kaptejnens Hus. Der var roligt der ude paa Pladsen, da Arbejderne netop toge sig deres Middagslur; og selv den store Pudelhund laa og snorksov henne i Bislaget foran Huset, hvor en opskjørtet ung Bondepige gik og udstillede sine blankskurede Messingkar, medens hun nynnede:

»Og det var i Aaret 1807.«

Han nærmede sig Pigen, med Hatten trukket temmelig langt ned over Øjnene, og spurgte lidt usikker om Hr. Kaptejn Skram var hjemme. Ja, vist var han hjemme, men han sov. — Om da ikke Plejesønnen var at faa i Tale. — Hun kunde ikke tro andet, skjønt Jomfruen plejede at læse Fransk med ham i Middagsstunden, da havde de jo bedst Ro — for Resten kunde det gjerne være, at det ikke var Fransk, men Engelsk eller Tysk, de læste — hun forstod lige meget af det alt sammen. — Om hun da vilde melde Ivars Onkel? — Hvad behager? — Melde? — Naa, jo det vilde hun nok, og saa gik hun da ind for efter nogen Tids Forløb at komme tilbage med den Besked, at nu kunde han jo ellers gjerne komme.

Det var et stort, lavt Værelse, han traadte ind i. Baade Loftet og Gulvet hældede betydelig, og Væggene vare rundt om beklædte med et flere Alen højt Fodpanel, hvis Perlefarve passede godt til de lyse Forhæng for Vinduerne og den gamle Alkove. En Bilæggerovn, der skinnede som Sølv, et dobbelt Egetræsklædeskab, en Bogreol, et stort Slagbord og en Sofa med nogle tilhørende højryggede Stole, hvis haarde Sæder vare forsynede med Hestehaarsovertræk, udgjorde Bohavet foruden et helt Galleri Væggebilleder af Hundredaarets store Mænd lige fra Napoleon og ned til Orla Lehmann og Hjort Lorenzen.

Brodersønnen var ene. Han stod midt i Stuen med den opslagne Bog i Haanden og modtog Onkelen med en forbavset spørgende Mine. Han gik nu i sit trettende Aar og var en rank bredskuldret Knøs med brunlig Ansigtsslød, store mørkeblaa Øjne og et lyst krøllet Haar, der hang ham langt ned i Nakken over Lærredskittelen.

»Min Fader sover — hvad vil Du ham?« spurgte han aabent, da Onkelen fremdeles tav.

»Tale med ham om Dig«, svarede han lidt nervøs og aabnede uvilkaarlig Armene, hvorved Drengen, der ikke holdt af at blive kjærttegnet, hurtigt traadte et Skridt tilbage. Onkelen gik alligevel dristig nærmere og spurgte ham, hvad det var, han læste, og om han allerede havde tænkt paa, hvad han vilde være.

»Ja, det har jeg rigtig nok; men jeg kan ikke sige Dig, hvad det er, og min Fader vil desuden have, at jeg skal være Søofficer.«

»Kunde Du ikke have Lyst til at bytte dette Hjem med et andet? Jeg lovede Din Fader, da han døde, at jeg vilde tage mig af Dig, og det kunde jeg bedst gjøre, hvis Du vilde tage over til mig.«

»Du vilde ikke tage Dig af mig, da jeg bad Dig derom«, svarede Drengen blussende. »Nu kan jeg undvære Dig; men min Fader og Petra

kan ikke undvære mig. De gjør ogsaa alt for mig —«

»Hvad De kan gjøre«, afbrød Onkelen ham. »Jeg tvivler ikke derpaa. Men en Knøs i Din Alder trænger til helt andre Omgivelser. Du kan jo næppe røre Dig for Sten eller længer gaa oprejst her inde.«

»Naar min Fader kan bøje sin Ryg, kan jeg vel ogsaa. — Jeg har jo alt, hvad jeg kan ønske mig. Det eneste, jeg stundom savner, er en Kammerat til at slaas med; men ham kan Du jo heller ikke give mig.«

»Det var dog muligt. Min Svigerfader har længe villet paanøde mig en Negerdreng til Tjener, ham kunde Du da foreløbig slaa løs paa«, udbrød han lidt sky.

»Er det sandt? Mener Du det? Maatte jeg virkelig prygle ham? Og jeg skulde ikke bede ham om Forladelse bag efter, saadan som Kaptejnen vil have, at jeg skal gjøre, naar jeg en Gang af Vanvare kommer til at give en af Arbejderne et Ørefigen? — For Resten, naar Du vil vide, Onkel, hvad jeg ogsaa nok kunde lide at have, saa er det en Ridehest. Men min Fader vil ingen give mig endnu. Han siger, at jeg kan ride der ude paa Bukkene, naar jeg hugger Sten, ha, ha, ha!«

De talte endnu en Stund, og Drengen begyndte allerede at synes helt godt om at flytte

hen i Villaen til Hestene og Negeren, da Døren langsomt aabnedes, og Plejefaderen traadte ind.

Kaptejnen hilsede tilsyneladende rolig og forekommende paa Maleren; men der var dog en lille Trækning om hans Mund, som tydede paa, at han nok alligevel ikke følte sig videre hædret ved hans Besøg. Han gik uforstyrret hen til Vinduet for at se ud, om Værket var i fuld Gang, bankede paa Ruden og talte til en af de næstaaende Arbejdere om nogle Sten, der ufortøvet skulde sendes bort, og gav sig derpaa til at spaserer op og ned ad Gulvet, indtil Kunstneren fremkom med sit Ærønde og bad ham tillade Brodersønnen at flytte over i Rosenvænget, hvilket, saa vidt han kunde skjønne, Drengen selv ikke havde noget imod.

»Naa, saa Ivar har ikke noget imod at flytte?« gjentog Kaptejnen tøvende.

»Han siger, at han vil give mig en Ridehest og — og en Negerdreng«, forklarede Drengen blodrød til op over Ørene.

»Vil han det. Ja, saa er det jo rimeligt, at Du til Gjengjæld bliver hans Dreng.«

»Jeg vil give ham det, som er bedre«, svarede Onkelen skamfuld. »Jeg skal sørge for, at han faar en god Opdragelse og tilstrækkelig Undervisning; thi det er dog nærmest derpaa, det kommer an i vor Tid.«

»Ja, deri har De Ret, og jeg finder, at det

er saa smukt af Dem, Hr. Bundsen Meldorf, at De, som har saa faste Principer og saa fast en Karakter, vil tage Dem af Drengen. Han har jo allerede Lyst til at være paa Færde, lader det, og som De nok véd: den er let at lokke, som gjerne vil hoppe.«

»Jeg skal ikke gjøre mig til af min Karakterfasthed; men jeg mener, at jeg nu er stillet saaledes, at jeg kan gjøre noget for ham. Jeg er vel heller ikke ganske uvidende om de Krav, Verden stiller til et Menneske, der vil frem.«

»Nej, det vil jeg tro, De kjender Verdens Krav. Det maa man virkelig lade Dem, Hr. Bundsen Meldorf, De har forstaaet at gjøre Karriere.«

»Det er ikke derom Talen er«, før Maleren op.

»Jo, De maa tillade mig, der er Tale om et Menneske, som vil frem«, fastholdt Kaptejnen med Vægt.

»Vi to kan næppe tale sammen«, fortsatte den anden urolig. »De er en gammel Mand, som jeg —«

»Og De er Yngling endnu«, faldt Skram ind. »Ja, De maa ikke tage mig det ilde op, at jeg siger Dem det!«

»De tror naturligvis, at jeg er den samme blinde Sværmer, som da vi mødtes der ude i Kastellet.

De tror ikke, Hr. Kaptejn, at jeg har lært noget i den forløbne Tid? Hvad?»

»Jo, saamænd gjør jeg saa. Jeg tror gjerne, at De har lært, hvad det koster at blive en rig Mand; thi det er De unægtelig bleven; men der er stor Forskjel paa at være en rig Mand, eller, om jeg maa sige det, en rig Dames Mand, og paa hvad jeg kalder en Mand.«

»De — De«, stammede han hovmodig, »hvad forstaar De Dem paa en Mand i min Stilling? Hvad kjender De til Kunst og Ideer, og til de Krav, som de stiller til Menneskene?»

»Jeg kjender ikke til Ideer, Hr Bundsen Meldorf, som er uden Kjærne og Fasthed — jeg hugger mine Tanker i Sten. Dog, det er ikke værd, vi taler om Forskjellen imellem os, den er aabenbar; lad os hellere, siden De selv har begyndt derpaa, tale om den Forskjel, der er paa Dem, saaledes som De er nu, og som De var, da jeg saa' Dem første Gang. Den Gang var De en ung Mand, som lovede godt, nu er De et Menneske, som har brudt ikke blot sine Løfter, men brudt med sin Fortid og med sit Folk; thi tro kun ikke, at De længer er i nogen Forstaaelse med det: al den Overdaadighed og Blødagtighed, som De saa godt forstaar at stille til Skue baade i Deres Liv og i Deres Kunst, hører en fremmed Jordbund, en fremmed Civilisation til, og det er ikke ved at gaa op i andre eller

ved at sælge sig til dem, at et Folk saa lidt som et enkelt Menneske bliver stor.«

»Fader«, lød det i det samme i en mildt bebrejdende Tone fra Petra, der viste sig i Døraabningen med Drengen, som ængstelig var tyet ind til hende. Maleren, der uvilkaarlig havde nærmet sig Udgangen, vendte pludselig om og fór sammen som ramt af et elektrisk Stød.

Der stod hun rank og fyldig ved Siden af Drengen, langt skjønnere og mere fængslende end nogen Sinde tidligere, og med en Klarhed i Aasynet, der slog ham med den Overbevisning, at hun forlængst havde fravristet sin Skæbne dens Bitterhed, men stadig uforglemmelig vilde gribe ind i hans. Sammenkomsterne med hende ude i Kastellet og paa Smedelinjen sprang med ét frem i hans Minde og ligesom knugede ham ned i den Afgrund, der udvidede sig mellem dem, medens hun steg for hans indre Syn og tiltalte ham: »Hvorfor kom Du, at vi skulde mødes saaledes? Gaa, og tag mine gode Ønsker med Dig — nu kan jeg give Dig dem! Tag ogsaa Drengen med, siden det ikke kan være anderledes! men vid, at Du skal staa mig til Regnskab for ham; thi det er ham, som har løftet det Kors, Du lagde paa mig!«

»Ja, ja, jeg véd det nok, Barn, det er haarde Ord, jeg har brugt«, indrømmede Skram, og vendte

sig om imod hende. »Men han kunde være bleven herfra. Jeg har ikke sendt Bud efter ham.«

«Jeg vil blive her hos Jer«, hviskede Drengen samtidig og klyngede sig frygtsom til Petra, der atter vilde træde tilbage.

»Ingen Barnestreger, Dreng!« fortsatte Faderen stræng. »Du kan ikke blive længer hos mig, efter at han har pustet Dig Ørene fulde med sine fagre Løfter. Jeg kan ingen ufri Personer have om mig; her skal Luften være fri.«

»Jeg skal ikke ulejlige Dem længer denne Gang; men vi tales senere ved«, fremførte Maleren stakaandet, medens han greb efter Dørhaandtaget. »Maaske Kaptejnen til den Tid kan faa en anden Opfattelse af min Kunst og have lært at udtale sig paa en sømmelig Maade.«

»Det sidste forstaar Kaptejnen helt vel; men han har nu en Gang den Vane at se sine Folk an«, svarede den gamle og sænkede Hovedet for Petras bedende Blik. »Drengen skal være i sit ny Hjem, før Sol gaar ned; men han maa have Frihed til at gjæste det gamle, saa ofte han vil.«

Maleren nikkede, og Kaptejnen fulgte ham ud til Bislaget, hvor de tavse skiltes ad.

X.

Det første af de følgende Aar gik noget langsomt for Petra, der havde ondt ved at forvinde

Savnet af Plejebroderen; især da Ivars Besøg der ude efterhaanden bleve sparsommere ved hans hurtig paafølgende Indtrædelse i Søofficersskolen. Heldigvis havde hun en god Støtte i Skram, der nu mere end nogen Sinde søgte at udvikle hendes Foretagelsesaand, og hvis Virksomhed var saa omfangsrig, at han nok kunde have hendes Hjælp nødvendig udenfor de huslige Gjøremaal. Henne i en Fløj af Sidehuset — over hvis Indgangsdør der stod skreven: »Stenhugger Skrams Kontor og Værksteder« — var en lille hyggelig Stue, hvor den unge Pige stadig hjalp Faderen med Bogføringen, som undertiden kunde være indviklet nok, da Skram vilde have alt skrevet, hvad der kom bort fra Pladsen, men tit glemte ved Opgjørelsen af Regnskabet, at han havde givet enten den eller den »en lille Klat«, der kunde udtydes baade som et Par Læs Sten og som en Slump Penge til Huslejen. Desuden var der ogsaa nok at varetage for Petra med Hensyn til Arbejderne og deres Familier, som Skram godt kunde lide at være i et mere personligt Forhold til: Snart var der en og snart en anden, som var trængende eller syg. Snart maatte Hustruerne gaas til Haande, eller Børnene forsynes med Dit og Dat. Selv inde paa Nabopladsen, der tilhørte Magistraten, vidste de godt, hvor god og omsigtsfuld Skram var imod Arbejderne, og mere end en af Ladegaardslemmerne, som vare sysselsatte

der, skyldte ham og Petra sin Udfrielse fra Fattiggaarden og en Tilværelse under langt lysere Vilkaar.

Aftentimerne vare i Reglen deres egne. Da sade de hyggelig der inde i Stuen med de mange Væggebilleder og samtalede og læste højt for hinanden i Holbergs, Wessels og Baggesens Skrifter eller, som det kunde hænde, af Skrams Optegnelser fra hans Ungdomstid. Og naar saa »Aftenbakken«, som de kaldte Ivar, kom til og slog sig ned midt imellem dem i den gamle stenhaarde Sofa, fik det tit ingen Ende med Samtalerne og Fortællingerne, baade dem, som den gamle diskede op med, og den unges morsomme Skildringer af sit ny Hjem, af den unaadige Tante, der ikke værdigede ham et Blik, og af hans fortræffelige Onkel — der en Gang aandsfraværende havde rejst sig fra Bordet og kysset en fremmed Dame i Steden for Hustruen, som han altid sagde »Tak for Mad« — eller af hans uforlignelige Cousine Eva og hendes equilibristiske Produktioner paa Stakittet langs Havegrøften. Det hændte ikke sjældnen, at den lattermilde Fortæller fik Petra til at le, saa at Taarerne kom hende i Øjnene, og selv Skram fandt det tit nødvendigt for Vedligeholdelsen af sin Værdighed at minde »Aftenbakken« om, at nu maatte han nok helst afbryde og se at vende hjem til sin Rede.

Men naar saa »Bakken« var fløjet, kunde det

stundom hænde, at Samtalen fik nyt Liv, og fra den lille pludselig gik over til den store Ivar. Det var nemlig ikke fri for, at Skram af og til følte lidt Samvittighedsnag over, hvad han kaldte »Opgjørelsen med Stympere«, og da det sjældent lykkedes ham selv at finde nogen Undskyldning for denne sin Svaghed, kunde han i enkelte Øjeblikke forfalde til at søge Undskyldningen der, hvor den var at finde. Han vidste jo nemlig godt, at Karen Margrethes Sønnedatter var sin Ungdomskjærlighed tro og vilde gjøre alt for at forsvare dens Gjenstand, og saa gav han da ved Lejlighed sit vrede Sindelag imod denne Luft i en Række drøje Udfald, som Petra alle afværgede med en Styrke og Fasthed i Følelsen, saa den gamle rørt forlod hende og takkede Karen Margrethe i Aftenbønnen, fordi hun havde efterladt ham en saa tro Afspejling af hende selv.

Der ovre i Villa Charlotte var Forstaaelsen vel mindre hjærtelig, men i øvrigt tilsyneladende god. Fruen, der bestandig blev opmuntret af Lægen til at adsprede sig, havde efterhaanden udvidet sine Bekjendtskaber, ja var endogsaa bleven Medlem af et Velgjørenhedsselskab, der lagde en Del Beslag paa hendes Tid, og selv hendes Mand havde lidt efter lidt faaet Smag paa Selskabslivet. Det var ikke saa underligt, at baade Hustruen og Vennen fandt, at der var foregaaet en kjendelig Forandring med Maleren, siden Bro-

dersønnen var kommen der i Huset, da det var Onkelens egen Mening, at han fra den Tid af havde begyndt en ny Periode i sit Liv. Nu skulde det kjendes, at han var kommen ud over Ynglingealderen og var sig sine Opgaver, sin Stilling og sig selv bevidst. Det var endelig gaaet op for ham efter Mødet med Kaptejnén og Petra, at den gamle dog sikkert havde Ret i meget af, hvad han havde sagt, og at han trods sin fremtrædende Stilling og sin kunstneriske Dygtighed dog vist i Grunden endnu var en noget umoden Mand. Ja, det var sandt, at der var noget ubefæstet og vaklende i hans Natur. Det kunde skære i ham som Knivstik, naar det randt ham i Tanker, hvorledes han havde staaet der ude lige over for Petra. Hvad var det dog for en vanvittig Kjærlighed, han pludselig havde følt ved Synet af hende? Saaledes, havde han tidligere tænkt, maatte Lidenskabén pludselig kunne gribe en Sjæl og gjøre den til sit viljeløse Bytte. Men nej, det maatte ikke gaa saaledes med ham; og Forholdet her var ogsaa helt anderledes. Hans Ungdomskjærlighed var ingen Lidenskab, den var en Illusion, som Afstanden mellem ham og dens Gjenstand havde lagt et skuffende Skjær af Sandhed over, og som han hidtil havde savnet Styrke til at bryde med; men nu skulde det kjendes, at han var bleven en Mand. Nu skulde han vise den gamle Knark

der ude, hvis Irettesættelse han den Gang drengeagtig havde taalt, at han ikke var en Yngling længer, som savnede Forstaaelse med sig selv og med sit Folk. Alle disse sygelige Tanker eller Følelser, der indtil nu havde bundet ham til Petra og de saarende patriotiske Minder, vilde han rykke op med Rode og føre hele sin Tilværelse over i en lysere og friere Tankes Luft.

Saa var det en frisk Morgen i Forsommeren. Sundet spejlede sig himmelblaat i Pergolaruderne, og fra et af de aabne Vinduer lød Søkadettens muntre Sang op til Onkelen, der allerede længe havde arbejdet i sit Atelier. Han havde atter et stort Billede paa Stabelen, en Fremstilling af Joseph, der sælges af sine Brødre, og Modellen til Hovedpersonen, der stod hungrig paa Kanten af Brønden, som Kjøbmændene droge forbi, og raabte Himlen om Hjælp, var ikke vanskelig at kjende. Det var Brodersønnen, som Onkelen ventede skulde komme hvert Øjeblik at staa for ham, da han nylig var gaaet ned for at iføre sig sin Hyrdedragt.

»Naa, er Du der, min Ven!« udbød han fornøjet, uden at se op fra Paletten, da Atelierdøren endelig aabnedes, og han hørte nogen træde ind. »Jeg sidder og længes efter Dig.«

»Efter mig?« lød det lidt køligt, og hans Hustru nærmede sig ham i en lang, folderig Morgenkjole, som ved et bredt Bælte holdtes fast om

Livet lige under de trinde Bryster. »Undskyld, at jeg forstyrrer Dig! Jeg vil blot spørge, om Du og Din Neveu saa tager med paa Sejlturen eller ikke?«

»Paa Sejlturen? — Aa, om Forladelse, jeg var nærvæd at glemme, at Din Broder har inviteret os ud med sig i Dag. Nej, Du maa virkelig have mig undskyldt denne Gang. Jøden vil endelig have Maleriet her færdigt til den sidste Ophængning paa Udstillingen. — Hvad synes Du om det? Æmnet er flovt; men jeg synes dog, at jeg har faaet Mening i det alligevel: Den unge Drømmer bliver maltrakteret lidt, for senere at kunne godtgjøre de andre Nødvendigheden af at have rent Mel i Poserne. Ha, ha, ha! — Hvad synes Du om Ivar? — Der er Krummer i den Knægt, ikke sandt? Sikke Ben — jeg forsikrer Dig, de er aldeles veritabelt gjengivne — det er Stolper. Ikke sandt?« og han lo atter højt ved den pludselige Ideassociation.

»Jeg mente, at han havde Landlov i Dag«, svarede hun blot.

»Ja, men kun til Middag; det er netop derfor, vi maa være flittige,« ytrede han lidt affærdigende, hvorpaa Fruen hurtig trak sig tilbage og med en opbragt Mine forlod Atelieret.

Med den omtalte Sejltur forholdt det sig saaledes: Aksel Gulstad, der imidlertid var bleven gift med en Dame, som hans Søster længe havde

nægtet Adgang til sit Hus, havde for nylig ladet sig melde med sin Frue ude hos Professorens — Hr. Bundsen Meldorf var netop bleven Professor — for at invitere dem til en Sejltur til Hven med sin ny Lystkutter. Professorinden havde taget helt naadig imod den tidligere Demimonededame og lovet at deltage i Turen, hvorimod Professoren var forbleven rolig oppe paa sit Atelier under Visitten, saa Svogeren ærgerlig og rød i Kalotten gik op til ham og gjentog Indbydelsen. — Nej, Neveu'en, svarede Maleren, skulde netop staa Model for ham den Dag til et Billede, der skulde være færdigt snarest mulig. — Aa, det var Fanden til Væsen med den Neveu. Hans Søster brød sig slet ikke om at have en Plejesøn i Huset, og det var ogsaa hans Mening, at de hellere selv maatte lægge sig en Søn til. — Ja, det kunde han lade ham om — han var ingen Ynder af Misfostre, og der var ingen, der kjendte Forholdet mellem ham og Hustruen bedre end han selv. — Det var noget Sludder. De vare begge unge og varme Mennesker og skulde Pinedød forliges. — Ja, forliges skulde de nok; men det var en anden Sag med — — Aa, han var en Skrue, som han altid havde været, afbrød Svogeren ham rasende og fór uden videre ned og trak sin mandhaftige Hustru bort med sig; thi — som han senere betroede hende, i det han ømt omfavnede hende inde i Vognen — Blodet var farende ham

til Hovedet, og han kunde gjerne have givet denne opstyltede Professor en ordentlig Lussing.

Det var ikke langt fra, at Søsteren i det stille delte Broderens Følelser for hendes Mand, da hun nylig forlod Atelieret. Altid rev han hende den Kadet i Næsen, til Gjengjæld for at hun havde fundet sig i, at han kom der i Huset. De vare jo næsten uadskillelige de to. Om Formiddagen paa Atelieret, efter Middagsbordet i Bibliotheket og om Aftenen i fortrolig Diskurs, naar »Drengen« var færdig med sine Lektier. Om det saa var Soveværelset, som hendes Mand dog tidligere havde haft ved Siden af hendes, havde han byttet det med et andet, der stødte op til Kadettens, for at de, naar han var hjemme, kunde ligge og fortsætte Diskursen til langt ud paa Natten. Der var saa uhyggeligt der inde hos hende i det tidligere Brudekammer. Hun kunde undertiden føle sig saa ængstet og forladt, at hun slet ikke kunde sove. Det hjalp ikke, at hun nu og da tog Datteren ind hos sig, thi den lille sov stadig saa trygt, og selv om det lykkedes hende at faa hende vaagen, naar denne uforklarlige Frygt for en Ulykke eller for noget ondt i hende, der truede med at bryde løs, kom over hende, kunde Barnet jo dog ikke hjælpe hende, uden for saa vidt som det jo var en Trøst, at hun da ikke længer græd alene. Hun kunde stundom gaa halve Nætter op og ned ad Gulvet, grundende over sine Familie-

forhold og under en stadig tiltagende Bitterhed imod sin Mand. Det var ham, som en Gang havde talt varmt og tillidsfuldt til hende om Menneskene, og som havde lovet at være hende en Støtte i Fremtiden! Hvad var det vel andet end Beregning, der havde knyttet ham til hende? Det var jo utvivlsomt, at han elskede denne Petra endnu. Og dog — saa længe hun ikke ligefrem var overtydet om hans Utroskab, syntes hun, at hun ikke rent kunde rive sin Hu fra ham; men blev hun først overtydet derom, da kunde hun mere end det, da baade kunde og vilde hun hævne sig paa ham — hvor hun saa fik Midlet i Hænde fra.

Hun ilede hurtig ned ad Trappen fra Atelieret for at gjøre sig færdig til Sejlturen og var nær løben lige imod Søkadetten, som kun iført en kort ulden Kjortel kom løbende op ad Trappens underste Del paa de bare Ben.

»God Morgen, Tante! — Nej, se dog paa mig en Gang! Er jeg ikke dejlig som Hebræer?« raabte han hende i Møde, i det han overgiven svang sig rundt med opløftede Arme. »De maa virkelig undskylde, at Onkel og jeg tager i Ørkenen i Dag i Steden for ud paa Havet! Vi har umaadelig travlt. — Naar jeg nu bare kan blive rigtig pathetisk stemt. Se, saadan skal jeg stilles op: Højre Ben tilbage, Armene udstrakte, Brystet frem, Hovedet tilbage — er det godt? —

og Øjnene imod Himlen, som om jeg vilde sige: Barmhjærtighed! Forstod mig ikke for Dit Aasyn! — Pu! det koster Anstrængelse, at vride sig saadan. Jeg tror ikke, at jeg kunde gjøre det i evropæisk Dragt.«

»Maa jeg saa komme forbi Dem?« lød det skærende koldt fra den høje, truende Skikkelse, der stod oven over ham og ligesom omkredsede kam med sit Høgeblik. »For mig kan De og Deres Onkel gjøre ganske som de behager.«

I det samme aabnedes Atelierdøren oppe for Enden af Trappen, og Professoren stak nysgjerrig Hovedet frem og spurgte, hvad det var, de stode og konfererede om, og om Joseph dog ikke snart kom; hvorpaa Kadetten skyndsomt gjorde Plads for Tanten og før op ad Trapperne til Atelieret.

Da Professorinden var kommen ned for Enden af Trappen, standsede hun uvilkaarlig og før sammen — lige over for hende paa Væggen hang der et stort Spejl i en bred sort Ibenholtsramme, som pludselig viste hende hendes eget Billede. Der lød et underligt ildevarslenende Suk eller Skrig, en knyttet Haand hævede sig truende mod det blanke Spejl, da ringede det paa Entrédøren, og — det truende Billede i Sørgerammen var i et Nu forsvunden.

Imidlertid stod den unge Joseph allerede opstillet ved den markerede Brønd. Sollyset faldt dæmpet fra Reflektæppet hen over hans

halvtblottede Legeme, og den friske Søluft strømmede ind til ham gennem et aabent Vindue fra Haven, hvor et Kor af Fuglesang lød ham i Møde fra Guldregnen og Syrenbuskene: Det faldt ham svært nok at forholde sig rolig og huske paa sin »Barmhjærtighed«.

Professoren havde allerede længe underholdt ham med at fortælle om Orientalernes Klæde- dragt og Skikke, da Løvet raslede uden for det aabne Vindue og et forpjusket Lokkenoved stak frem mellem de knoppede Syrenblomster.

»God Morgen, Fætter! Jeg ser Dig nok. Ha, ha, ha! Han staar og kiger Stjærner ved højlys Dag«, lød det ind til dem fra den lille »Frøken Eva«, som hun allerede kaldtes. Hun havde længe ligget i Fætterens Hængekoje og vilde nu se, om han ikke snart var færdig der inde og kom ud for at adsprede hende lidt.

»Tag Dig dog i Agt, Barn, at Du ikke falder!« udbød Fætteren, der uvilkaarlig forandrede Stilling. »Undskyld, Onkel, hun gjorde mig rent forskrækket!«

»Aa, lad Du bare hende skjøtte sig selv!« beroligede Professoren ham, men fortsatte dog selv lidt efter til Datteren, der begyndte at bombardere dem med smaa Projektiler, som hun formede af Blomsterne i sin lille Mund: »Gaa nu smukt, Barn, og forstyr os ikke! Du ser jo, at jeg maler Din Fætter.«

»Ja men, Papa, hvordan er det dog han ser ud? Han har jo næsten slet ingen Klæder paa? Vil Du da ogsaa male mig saaledes, naar Bedstefader skal have mit Portræt?«

»Aa, Du er et lille Tossehoved. Gaa nu ned og faa fat paa Dine Lektier!«

»Det er saa kjedeligt, Papa.«

»Naa, saa gaa ind til Din Moder!«

»Mama er jo taget paa Sejltur. Hun fulgtes med Doktor Tornø og fik — aa, saadan en dejlig Buket af ham.«

»Jeg har ikke Tid at høre paa Dig. — Gaa da lidt ned i Køkkenet til Pigerne!«

»De er slet ikke i Køkkenet, Papa. Maren er gaaet ud, og Stine sidder henne i Lysthuset og dægger for sin Kjæreste — han faar Karbonade og Syltetøj til Frokost. Papa, maa jeg gaa hen til den fremmede Mand, som lægger Bro over Grøften, og sige, at han skal sætte mig over den, saa jeg kan se mig lidt om i Alleen?«

»Det kan Du jo; og sig til ham, Tømreren, at han skal gjøre Rækværket godt i Stand, saa Du ikke straks farer i Grøften igjen!«

»Vel, Papa!« Grenene knagede og bragede, og hun var snart i et Spring nede ved Jorden.

Klokken var hen imod tolv, da Neveuen gik. Det var imidlertid bleven saa hedt i Atelieret, at Onkelen ikke længer kunde arbejde. Han aabnede baade Vinduer og Døre, tændte en Cigar og

gik velbehagelig op og ned ad Gulvet paa Bastmaatten. Han syntes at føle sig saa fri, naar han saaledes som nu vidste sig ene hjemme, syntes, at han gik der som en Sejerherre i en indtagten Fæstning, fra hvilken det Væsen, der stadig mindede ham om hans Underkastelse, omsider atter var dreven paa Flugt. Han traadte hen til Vinduet og saa' længe efter Søkadetten, der ilede bort ad Strandpromenaden. Hvor den høje, klare Himmel og den fri Udsigt over Sundet i Forgrundsrammen af Havens Træer dog frydede hans Kunstnerøje! Men hvad var det for en levende Gruppe, han pludselig fik Øje paa der nede ved Brorækværket? Det var Tømreren, som sad der nede paa Grønsværen med sin unge Hustru og deres buttede Søn, der begge nylig havde bragt ham hans nydte Middagsmad. Han greb Drengen i de kraftige Arme og strakte sig med ham i Græsset, saaledes at hans Hoved kom til at hvile i Hustruens Skjød. Hun bredte Forklædet over hans skjæggede Ansigt, at Solen og Myggene ikke skulde hindre ham i den korte Middagsblund, og Drengen kravlede hen til Grøftkanten efter et af de store Vejbredblade, med hvilket han straalende af Glæde vendte tilbage og viftede Myggene bort fra Forældrene.

Det stak ham i Hjærtet som med Myggebraad, dette Syn. Han var dog endnu ikke rigtig fri og stærk, følte han. Der var dog noget,

han savnede, her inde i sin Fæstning; der rørte sig dog endnu noget inde i ham, som gjenstridig klamrede sig fast til den Fortid, som han stred for at blive kvit.

Han fór pludselig op, da der lød Støj ude i Gangen, og nærmede sig Døren med en vis Anstrængelse for at give sig den rette akademiske Værdighed, da han mente, at det var en eller anden Kunstner, der vilde besøge ham.

»Jeg beder om Forladelse, hvis jeg forstyrrer Hr. Professoren«, lød en lidt hæs Røst fra en mager og lurvet klædt Person, der stod uden for Døren og støttede sig til Trappegangen i den synlige Stræben efter at give sit vaklende Legeme en vis militær Anstand.

Der fór en mørk Sky over Professorens Aasyn. »Hvad vil De mig, Hansen?« tiltalte han Ekskøristen strængt.

»Saa Hr. Professoren kjender dog Deres gamle Kammerat fra Krigen. Ja, vi havde ogsaa mangan fornøjelig Time sammen, Hr. Professor, skjønt det gik snavs med Affærerne den Gang.«

»Jeg spørger, hvad De vil mig? De maa ikke komme her i en saadan Tilstand!«

»Jeg skal heller ikke komme her tiere — naar De ellers vil være saa venlig at mindes mig i Deres Velstand — for ser De! jeg maa ud af Landet — Fanden i Vold med Patriotismen og hvad det alt sammen hedder, naar det skiller en

baade ved sin Førlighed og ved Kjæresten, som slog op med mig, da jeg kom hjem uden Stemmen. Jeg siger, hun slog op med mig, og saa gik jeg i Spaanerne — men Ladegaarden vil jeg nødig paa.«

»Det var vist fornuftig handlet af hende,« svarede Profresseren kold. »De var jo fordrukken allerede den Gang.«

»Det maa De ikke sige. Jeg begyndte godt, ligesom De, Hr. Professor; men des værre saa fik Deres Hr. Svoger fat i mig og sagde: »Drik, Hansen, og vær glad; Verden hænger ikke i et Lammeskind!« Ha ha ha! — Og — aa, den gjorde mig saa godt, den Vin, som Deres Hr. Svoger gav, skjønt han jo egentlig ikke var Deres Svoger den Gang — aa, med Forlov at spørge, Hr. Professor: Den lille Petra, gik hun ogsaa i Spaanerne? — Jeg mener hende, som Hr. Professoren slog op med? — Herregud, og De kaldte hende dog Deres Dronning.«

»Stille, Hansen! Jeg vil ikke høre et Ord derom!« Og han greb sig uvilkaarlig i Brystet, som om han følte det voldsomt sammensnøret. »Der har De min Pung«, fortsatte han lidt efter. »Der er nok i den, til at De kan komme ud af Landet for. Se saa, at De kan blive Menneske igjen! og skjønt paa, at De er fri og kan rejse. Det er ikke alle, som kan det. — Nej, ikke et Ord mere! Og frem for alt, ikke et Ord til nogen om hende.«

»Nej, nej! — Herregud, er det saadan fat? Ja, det er ikke saa let at glemme ens Fortid; men vi maa være Mænd. — Nej, Hr. Professor, jeg siger ikke et Muk mere — jeg siger bare, vi maa være Mænd.« Og han stolprede ned ad Trapperne foran Professoren under et fornyet Forsøg paa at vise militær Anstand.

XI.

Frøken Eva var en lille indtagende Dame med spillende Øjne, massive, stærkt udviklede Legemsformer og en forunderlig frimodig Fremtræden, der stundom kunde være af en uforlignelig komisk Virkning. Faderen, der havde fri Opdragelsesprinciper, sendte hende hyppig ud paa Hedemosegaard, Grossererens Landejendom, hvor Familien gjerne tilbragte en Del af Sommeren, for at hun kunde tumle sig frit der ude og om mulig slippe noget af det maniererede Væsen, der rundt om blev de unge Piger indprentede i Hjemmet, til Skade for Udviklingen af deres oprindelige Natur. Dette frie, landlige Liv syntes at tiltale Datteren helt vel. At kunne løbe om i Drengeklæder paa Marken og fare af Sted i vild Galop paa en Hest eller boltre sig af Hjærtens Lyst i Høstakkene, til stor Moro for Hedemosegaardens Folk, var netop noget for hende, især naar Opholdet der ude ikke varede alt for længe; thi — som hun stundom sagde til Stue-

pigen, hendes Veninde, — Hovedstadslivet havde jo ogsaa Behageligheder, og det vilde dog vist i Grunden være morsomt til sine Tider at kunne blive en rigtig fin Dame, saadan en som f. Eks. hendes Moder eller som Konsulinden, der altid gik med langt, langt Slæb og havde store Strudsfjer paa Hatten.

Frøkenen var nylig kommen hjem fra et kort Ophold paa Hedemosegaard, da hun en Dag sad og gyngede sig paa Rækværket langs med Allégrøften og spejdede efter Fætteren, der var til Middag om Bord paa en fransk Fregat. Hun bar en hvid, ikke synderlig ren Kjole, der var baade for kort og for udskaaren for hendes Alder, og tynde kulørte Strømpér, af hvilke den ene var gleden hende ned under Knæet, da Baandet, som skulde holde den fast, var gaaet op og hang flagrende ned fra Undertøjet, medens hun kastede Benene frem og tilbage mod Rækværket og spejlede sig i Grøften.

Hun havde allerede siddet der længe og konverseret de enkelte forbigaaende, da hun begyndte at finde det noget ensformigt og mente, at hun nok gjorde bedst i at se sig lidt om i Nabohaven, om der mulig ikke skulde være en eller anden, hun kunde faa sig en »Saltebrød« eller et lille Løb »Natmand« med. Men lige i det hun vilde rejse sig, fik hun pludselig Øje paa Fætteren, der kom

gaaende hurtig op fra Stranden uden at have opdaget hende.

»God Dag, Officer! Hvor bliver Du dog af — saa længe som jeg har siddet og ventet paa Dig?« udbød hun utaalmodig glad og sprang op med Fødderne paa Kanten af Rækværket, hvor hun staaende gjorde Honneur for ham uden et Øjeblik at tabe Ligevægten.

»Men Eva dog — hvad tænker Du paa —«

»Hvad jeg tænker paa?« afbrød hun ham forundret. »Naturligvis paa at springe over til Dig. Kom dog og tag imod mig. — Aa, Sludder! Nu springer jeg: En, to, tre —« og hun sprang i det samme ned i hans Favn paa den anden Side Grøften.

»Det kunde da ikke falde mig ind, at Du sad her og ventede«, begyndte Officeren, efter at han lidt forlegen havde frigjort sig for den noget tunge Byrde. »De sagde jo ved Frokosten, at Du var bleven syg.«

»Syg — ha ha ha!« lo hun saa højt, at Forældrene hørte det oppe i Pergolaen, hvor de sad tillige med Rensmark og vinkede ad dem.

»Jeg skal sige Dig noget, Fætter. Det er bare, naar jeg kjeder mig, at jeg lægger mig lidt.«

»Hvad for noget? Jeg forstaar Dig ikke.«

»Ja, det gjør Moder saa tit, saa kan jeg vel ogsaa gjøre det.«

»Eva — Du maa ikke sige saadant noget!«

»Maa jeg ikke sige det, naar det er sandt? — Og saa faar jeg desuden saa meget Syltetøj, som jeg kan spise. Ja, og saa kommer Doktor Tornø ogsaa og ser til mig, og han er saa morsom. — Hvad? Hvor jeg gider spise Syltetøj? Jeg spiser ikke saa meget som Hr. Tornø. — Jo, det véd Gud, han gjør. Han sætter sig tit paa Sengekanten og — Men hvorfor? Hvorfor kan det ikke gaa an? Han sidder jo lige saa længe inde hos Moder. Fætter, Du maa ikke sige til hende, hvad jeg har sagt! For jeg véd godt, at hun holder mere af Dig end af mig — Jo, hun gjør; men det er ogsaa det samme, for jeg bryder mig heller ikke om hende; jeg bryder mig kun om Stine — ja og saa om Dig. I er de eneste to, jeg kan tale med.«

»Bryder Du Dig ikke om Din Moder, som er saa god og kjærlig — ja, for nu ser jeg, at hun er det.«

»Nej, hun bryder sig ikke om mig«, fortsatte hun med Taarer i Øjnene. »Det er der ingen, der gjør, ikke engang Du, Fætter. Du kunde gjerne en Gang imellem tage mig med lidt ud. — Aa, jeg vilde saa gjerne se det franske Skib og de fremmede Officerer. — Fætter, jeg læste forleden i en Bog af Moders om en Franskmand, som alle Damerne fandt saa smuk, saa smuk, at de umuligt kunde andet end — end finde ham overmaade smuk. Og saa —

nej, det er dog mærkværdigt, at jeg ikke kan huske det — jo, nu har jeg det: Og saa rejste de langt, langt væk — hun og han — langt væk, forstaar Du? Jeg kan ikke mindes, hvor langt det var. Det var vist enten over Middelhavet eller ogsaa over Gibraltar.«

»Hvad for noget?« lo han højt. »Hvor kan Du dog interessere Dig for sligt eller for Mennesker, som Du slet ikke kjender til? De franske Officerer ser ikke anderledes ud end vore egne.«

»Ja, saa bryder jeg mig virkelig ikke om dem.«

»Naa, Du er galant. Bryder Frøkenen sig da heller ikke om mig?«

»Ha, ha, ha! Du gamle Officer, jo det gjør jeg rigtig nok, det har jeg jo sagt,« udbrod hun jublende og greb ham om Glacéhandskerne med sine smaa brune Hænder: »Men Dig, lille Fætter, har jeg jo hver Dag.«

Det var en tilsyneladende fortrolig og hyggelig Familiegruppe, som lidt efter sad samlet der oppe under Amorphinfrisen i den blomstersmykkede Glashal. Professorinden, der dannede Midtpunktet i den, saa den Dag saa ualmindelig huslig mild og venlig, og dertil saa smuk og saa ung ud, at man gjerne kunde have taget hende for en ældre Søster til Plejesønnen, Ivar, som havde Plads ved Siden af hende lige over for Onkelen og Rensmark. Det var aabenbart, at Forholdet

mellem Ægtefolkene havde bedret sig, og at Fruen var bleven venligere sindet mod Plejesønnen, hvilket Professoren ogsaa redebon paaskjønnede. Vel trak hun sig endnu stundom tilbage fra Neveuen og hele Familien; men naar dette skete, var det ikke nu som tidligere for at fortabe sig i Selskabslivet, men, efter hvad Fruen selv sagde, stadig af Hensyn til sin Helbredstilstand. Da hun ikke længer søgte de Adspredelser, Lægen tilraadede hende, og saa godt som aldrig gik ud, uden at Manden og Neveuen fulgte med, var Professoren saa opmærksom af og til, naar de vare ene, at blive siddende en Times Tid hos hende efter Aftensbordet; men længer formaaede han heller ikke med Anstand at trække Konversationen ud. Fruen blev ham undertiden lidt for indladende, ligesom hun til andre Tider kunde være paafaldende kold og ordknap. Ja, naar han stundom blev lige frem tvungen af Omstændighederne til at ledsage hende til hendes Værelse, og de skiltes ad paa Tærskelen til det tidligere Brudekammer med et lunkent God Nat, kunde han næsten blive helt angst for Udtrykket i hendes Aansyn og skynde sig bort med den Tanke, at han dog i Grunden vist slet ikke kjendte sin Hustru endnu. Men denne ubehagelige Fornemmelse var dog efterhaanden bleven sjældnere ved hendes tiltagende Mildhed, ligesom han nu ogsaa troede sig mere beroliget med Hensyn til sit eget indre, og i det

hele taget følte sig som en overlegen Person, der omsider var bleven frigjort ved sin Kunst.

»Jeg synes ikke, at vor unge Lieutenant ser ud, som om han havde moret sig rigtig om Bord,« bemærkede Rensmark, da den, hvem Talen gjaldt, sad tavs og betragtede sin lidt malpropre Cousine med et deltagende Blik.

»Jo, jeg har moret mig meget godt, uagtet den interessanteste af de indbudne des værre udeblev,« forsikrede han adspredt.

»Tør man spørge, hvem det er, Lieutenanten finder saa interessant,« smilte Tanten til ham.

Han svarede foreløbig kun med et Sideblik til Cousinen, hvilket havde til Følge, at Moderen kaldte hende hen til sig, og efter at have kysset hende ømt, bad hende gaa ind i den tilstødende Dagligstue og se lidt til »Poppedrengen«.

Frøken Eva følte sig øjensynlig lettet, da Moderen slap hende, og trak sig føjelig tilbage i Dagligstuen gennem den aabne Dør — rigtig nok ikke for at se til Papegøjen, som Bedstefaderen havde givet hende, men for straks at søge efter en Roman henne paa Chaiselonguen, hvor Moderen plejede at ligge, hvilken hun ogsaa fandt og nysgjærrig bladede i, indtil hun blev opmærksom paa, hvad det var, Fætteren fortalte.

Den omtalte indbudne, der havde faaet Forfald, forklarede Ivar, var en Hr. Morfeld, som var Plejesøn af en rig Bjærgværksejer, hvis Navn

han faa Dage i Forvejen havde underskrevet paa en Veksel. Hans rette Fader, der var Skuespiller, havde tidlig sendt ham over til sin Protektor hinsides Sundet, og denne, der selv var barnløs, havde saaledes ladet sig indtage af den unges Skjønhed og aristokratiske Væsen, at han i Løbet af kort Tid fuldkomment blev hans Slave. Alt skulde rette sig efter Sønnen, Piger og Karle, Tjenere og Kusk skulde springe paa hans Vink, og den ene Hovmester efter den anden blev jaget paa Porten af den unge Herre, der ikke skjøttede om at vide mere, end at han var Arving til en Million. Damerne gispede af Henrykkelse, naar de bare saa ham, ja, nogle af dem truede endogsaa med at ville spise ham, og en romantisk adelig Frøken paa 45 havde bortført ham til en smaalandsk Skov, da han endnu ikke var 18 Aar. Faderen sendte ham forsigtig til Holland, da han var henved de 20; men her havde Hustruen til den Slægtning, hos hvem han skulde over at studere Kemi, pludselig faaet Rejsetilbøjeligheder og trukket ham bort med sig baade fra Kemien og fra Holland, indtil han kjed af hendes skinsyge Luner havde forladt hende et eller andet Sted i Syditalien og var tagen over til Grækenland i Selskab med en polsk Grevinde, der nok ogsaa en Tid havde emanciperet sig fra sin Mand og fandt den blonde Yngling langt elskværdigere end denne. Imidlertid syntes

Faderen det dog passende at minde ham om at vende tilbage og, hvis det var ham muligt, at slaa lidt af paa sine Fordringer til Livet. Hr. Morfeld kom da ogsaa hjem og lovede redebon at indskrænke sig, men glemte des værre stadig Løftet, hvorfor Faderen først satte ham paa Maanedsgage og senere betydelig afknappede denne, før mulig derved at formaa den unge og fremdeles vagabonderende Apollo til endelig at blive hjemme ved Bjærgværket. Dette fandt Hr. Morfeld, som senest var kommen i Lag med nogle adelige Spillere i Kjøbenhavn, i høj Grad borgerligt, og saa kom des værre den lille ubehagelige Affære med Vekselen, der rimeligvis allerede nu havde tvunget Fyren til at vende Kursen hjemad.

»Det er dog Skade, hvis han allerede skulde være rejst — ham kunde jeg nok lide at gjøre Bekjendtskab med,« faldt Professoren hurtig ind, da Neveuen havde endt sit humoristiske Referat.

»Jeg kan tænke, at Du vil male ham,« smilede hans Hustru til ham, medens hun ligesom til Tak for den interessante Fortælling lempelig berørte Neveuens Arm med sin Haand, der var hvid og blød som en Kats Pote.

»Jeg skal gjerne tage ham med hjem en Gang, hvis han ikke er rejst,« svarede Ivar, medens et dæmpet Udbrud af barnlig Glæde lød inde fra Værelset, uden at de dog mærkede det.

»Men det vil jeg lade Jer vide, at han paa en vis Maade er farlig nok at have med at gjøre.«

»Ja, han er bestemt en Don Juan,« bemærkede Fruen høvisk, medens Rensmark lo:

»Farlig? — For hvem? Er ikke vore hjemlige Damers Dyd urokkelig?«

»Jeg véd det ikke. Jeg har ikke forsøgt at rokke den,« svarede han stolt.

»Det er en stor Fejl af Dig, min Ven,« indvendte Onkelen.

»Nej, det kan Du da umulig mene,« lød det fra hans Hustru med tillempet Indignation.

»Hvorfor skulde jeg ikke kunne mene det, kjære? Dyden, vil Du dog virkelig indrømme mig, maa stilles paa Prøve en Gang imellem, for at den med Rette kan sidde til Højbords baade hist og her. For Resten tales der saa meget om Dyd nu til Dags eller paraderes saa meget med den, at jeg ikke længer er paa det rene med, hvad der egentlig menes med den Ting. Det kan vel ikke være Meningen, at unge Mænd og Kvinder skal sidde stillet til Parade hver i sit Indelukke uden at turde røre sig eller nærme sig til hinanden. Er det det, kan jeg for min Part ikke være med til at berømme Dyden, og det skulde ikke undre mig, om vor Tids Ungdom snart viste os, at den ogsaa har en anden Opfattelse deraf.«

»Men saa sig os da Din egen Mening om Tingen,« opfordrede Hustruen ham venlig.

»Min Mening er, at hvad jeg lærte i Skolen, »Livets Lykke er i Dyden«, er en Paradox, og at det er en daarlig Dyd, som berøver Mennesket dets Frihed. At et Menneske søger at blive sig bevidst, eller at han viljestærk og konsekvent forfølger et Princip, der er bleven ham en Overbevisning i Følge de Erfaringer, han har gjort, det kalder jeg Dyd. Og derfor, siger jeg, skal vore unge helst tidlig ud at gjøre Erfaringer i alle Livsforhold. Vi andre kan virkelig ikke staa inde for, hvad der møder dem af Dit eller Dat, vi har tit ondt nok ved at staa inde for os selv.«

Der fulgte en Pavse, i hvilken Professorinden med tilbageholdt Aande tog sin Lorgnet frem og satte den fast over Næsen med de let dirrende Fløje. Saa saa' hun langsomt op og sagde med en dæmpet Skadefryd, der uvilkaarlig blandede sig i hendes Smil, da deres Øjne mødtes: »Sig mig, min Ven, hvis mine Spørgsmaal ikke trætter Dig, hvad Du egentlig mener med, at vi tit har ondt ved at staa inde for os selv!«

»Kjære Veninde,« svarede han, krympende sig under hendes Blik som Insektet under en Naal, og med en fornyet Attraa efter at distancere hende, »det er saare let at forklare Dig, især hvis Du vil tillade mig at vælge et Eksempel, som ligger nær; men det er rigtig nok

hentet fra Dit eget Kjøn? — Vel: Jeg tænker paa Hollænderinden og Grevinden, som vi nylig hørte tale om. De var jo begge to gifte — ikke sandt, Ivar — og man har vel saaledes Grund til at formode, at de har været udsat for en Del Anfægtelse i Forholdet til denne Hr. Morfeld.«

»Naa saaledes,« udbrød hun spydig. »Ja vist, jeg véd jo nok, at der gives Damer, som kan glemme Hensynet til deres Mand for deres egen Lidenskab, og — hvad der er endnu mærkeligere — det synes virkelig, som om Mændene gennemgaaende har Sympathi for dem.«

»Det kan jeg ikke tro, Tante, og De tager vist fejl, naar De mener, at Onkel —«

»Lad Du enhver svare for sig,« afbrød Onkelen ham fornem. »Jeg sætter, at en Dame eller en Herre har en — en Lidenskab, som Din Tante siger — jeg selv kjender, rimeligvis lige saa lidt som hun, ikke synderlig til disse forstyrrede Ting — skal den vedkommende da resignere? Stiller Dyden sig fjendtlig mod Kjærligheden, og er den en Tyran eller er den det ikke? Du gode Gud, fordi man er gift, er man dog ikke pisket til altid at skulle trækkes med hinanden. Hedder det ikke ogsaa et eller andet Sted, jeg kan ikke mindes hvor — at ikke alle Ægteskaber sluttet i Himlen?«

»Men, Onkel, Du er jo nær ved at angribe Ægteskabet,« udbrød Neveuen uvillig og rejste sig.

»Nær ved skyder ingen Hare, véd Du nok, saa Du kan godt blive siddende, min dydige Ven,« svarede Professoren ham med en Latter, der tydede paa, at han følte sig som Herre over Situationen. »Det kunde naturligvis aldrig falde mig ind at angribe Ægteskabet, der har saa mange gode Sider, om jeg end er tilbøjelig til at tro, at Menneskene vilde leve lige saa lykkelige uden det. Men,« fortsatte han — da Tjeneren i det samme kom og kaldte Herskabet til Bords -- »lad os nu forlægge Scenen til Spisestuen, Børnlille! Det er virkelig længe siden, jeg har følt en saa velsignet Appetit som i Dag.«

»Jeg kan slet ikke forstaa Onkel længere,« undslap det Søofficeren, i det Tanten nærmede sig ham og moderlig lagde sin Arm i hans.

»Ikke?« smilede hun tvetydig. »Det forekommer mig dog, at der er Mening i, hvad han har sagt.«

»Jeg har ikke kunnet faa et Ord frem, med en saadan Varme har Professoren talt« — begyndte Rensmark, der fulgte efter med denne.

»Det kan nok gjøres nødig, min gode Kritiker: Man maa virkelig holde den kjære Ungdom lidt til Ilden,« svarede Professoren, i det han varmt omfavnede sin Ven. — »Til den veritable — ikke sandt? Ha, ha, ha!«

En enstemmig fornøjet Latter, en stærk Raslen af Fruens lange Silkekjole, i det de gik igjen-

nem Dagligstuen, og den fortrolige hyggelige Gruppe var forsvunden — Feltet under Amori-
nerne var tomt.

Dog der inde i Dagligstuen kom pludselig en lille Dame frem fra Krogen bag Pergoladøren. Hun knejsede med Nakken og holdt Kjolen op bag til, medens hun gik, med en Mine som om hun bar et »langt, langt« Slæb. Da hun var naaet hen foran Spejlet standsede hun lidt og grundede: »Til den veritable — forstaar jeg ikke; men det andet om Ungdommen! Det er dejligt. Hi, hi, hi! Ha, ha, ha!« Og hun klappede i Hænderne og teede sig som en rigtig lille Vildkat, indtil hun atter greb yndefuldt fat i det fingerede Kjöleslæb og gik ud af Værelset med en Mine som en Grevinde.

— Det blev sent før det kritiske Soutien trak sig tilbage fra Rosenvænget den Aften, da Ægteparret fremdeles havde været i det elskværdigste Lune, og Klokken var omtrent elleve, da Professoren veltilfreds søgte til sit Værelse efter galant at have fulgt sin Frue til Tærskelen, hvor den lille skjælske Gud i sin Tid havde staaet med Liljestængelen. Han kastede Støvlerne, tog Slobrokken paa og strakte sig velbehagelig i den bløde Lænestol med sin hyggelige Aftenpibe i Munden. Hvor følte han sig dog vel tilpas. Hvor villigt føjede dog alt sig for ham. Men han hovmodede sig ikke deraf;

han var ydmyg i Sindet og takkede Forsynet for de rige aandelige og timelige Goder, som han nok turde sige sig i Besiddelse af: Et anset Navn, akademisk Værdighed, Formue, Rang, almindelige Familieforhold og fri og uafhængig i et og alt. Han dampede og dampede og smilede saa olympisk gennem Røgen, naar han tænkte paa sin Fortid og de mange Skrupler, han tidligere havde gjort sig over Tanker og Ideer, der næppe vare en fornuftig Pibe Tobak værd. Alt dette om Begejstring og Lidenskab, om Sandhed i Personligheden og Troskab i Kjærligheden, hvorledes havde han dog enfoldig og umandig kunnet hænge sig deri? Naa, det havde rimeligvis alt været nødvendig for at fremme hans Udvikling i modsat Retning, det havde været den »Idealismens Circe«, han maatte slippe for at komme i Havn baade som Menneske og som Kunstner. Og han var kommen i Havn — han kunde ikke blive kjed af at gjentage det for sig selv, saaledes som han sad der og hørte Bølgerne bruse uden for, at han nu virkelig var kommen i Havn og havde faaet Foden paa det tørre.

Han saa' op og fór pludselig sammen som ved en Vision. Der stod jo en Skikkelse henne, halv tilsløret af Tobaksdampen og med en Pakke Papirer i Haanden.

»Hvad, Ivar, er det Dig?« udbrød han over-

rasket, da Skikkelsen traadte nærmere. »Jeg hørte ikke, at Du kom.«

»Jeg vilde nødig forstyrre Dig, Onkel,« begyndte Neveuen lidt højtidelig; »men jeg kan nu ikke længer opsætte at tale med Dig om noget, som jeg længe har sysselsat mig med i det stille, og som mulig kunde faa nogen Indflydelse paa min Fremtid. Jeg har i den Hensigt taget disse Blade med, som jeg gjerne vilde bede Dig om at læse og —«

»Hvad er det for Blade?« afbrød Onkelen ham nysgjerrig, i det han greb Papirspakken for at se deri. »Er det udenlandske? Du vil dog vel ikke i fransk Tjeneste?«

Nej, det var ikke saaledes at forstaa. Det var kun »Lidt Ungdomspoesi«, som han gjerne vilde have Tilladelse til at udgive.

Professoren studsede og saa' fra Manuskriptet til Officeren og tilbage til Manuskriptet igjen. Saa bladede han underlig tvivlraadig deri, som om han endnu ikke ret kunde tro sine Øjne, og læste og bladede igjen; men for hvert et Afsnit, han vendte, fik hans Aasyn mere Strengthed og hans Pande en ny Fold. Det var »Viser paa Reden og fra Møen« og »Humoristiske Smaating«, Samlingen indeholdt, foruden endnu et Afsnit »Min Tak til Petra«, hvilket Professoren næppe havde kastet Øjnene paa, før han hvidnede og gav Neveuen det hele tilbage.

»Tak, jeg er allerede tilfredsstillet«, begyndte han med kold, afmaalt Værdighed. »Jeg havde ikke troet, at Du var en sentimental, men en djærv Natur, der vilde staa mig bi i min Stræben efter at bringe vort Navn i Anseelse. Nu ser jeg, at Du arbejder lige stik imod mig.«

»Jeg forstaar ikke, hvad Du der siger, Onkel. Skulde jeg modarbejde Dig, som jeg hidtil har set op til med Beundring —«

»Og saa byder Du mig dette idealistiske Pøjt, hvis blotte Overskrift er nok til at volde mig Kvalme«, afbrød Onkelen ham dirrende.

»Hvis det er saa, da taler det ikke til Fordel for Din egen Naturs Djærvhed«, svarede den unge rolig. »Disse Digte er for det meste bleven til paa mine Sørejser og for at hædre vort Land og vort Folk; jeg maa have været meget uheldig med at udtrykke mig, hvis de skulde virke paa alle, som de har virket paa Dig.«

»Vor Tids Mennesker har ingen Smag for Lyrik.«

»Hvad vedkommer det Digtene? Du spørger næppe om nogen anden Smag end om Din egen, naar Du undfanger et Kunstværk. Jeg havde dog troet«, fortsatte han lidt efter, da Onkelen tav og bed sig i Læben, »at Du, som er mere frisindet end nogen anden, vilde være den første til at lade Ejendommeligheden have sin Ret. Hvorledes skal vor Personlighed kunne udvikle

sig selvstændig, naar det, som er inderst i os, ikke faar Lov at komme frem?»

»Man skal udvikle sin Personlighed i Forhold til Omverdenen og ikke fortabe sig i egne bedrageriske Stemninger; thi det fører kun til Undergang. Du kan tro mig. Jeg kan tale med om de Ting. Jeg har ogsaa været ung og har sværmet og véd, hvad der følger paa. Skuffelse paa Skuffelse, vedvarende Svimmelhed og Vansmag for Livets Virkelighed er alt, hvad de giver os igjen, disse blodløse Idoler, vi som begejstrede Ynglinger ofre det sunde Hjerteslag, det klare Aandslys og det første fejre Livsmod. Slip dem, min Dreng, mens det er Tid, og vend om paa den Vej, Du er slaaet ind paa! Aaben Dit Øje for Virkeligheden og for Livet, at Du kan undgaa de Fodangler og Faldgruber, som Menneskene kaster der ude for hverandre; thi det er ikke Poesiens eller Hjærtets Stemme, som gjælder i Verden, men den kolde dømmende Fornuft; og enhver, som vægrer sig ved at tro dette, vil faa det bittært at føle. Det andet, gjem det i Dit Bryst som et Æventyr, der er blevet Dig fortalt af en eller anden Kvinde i Din Barndom; men gjem det helst saaledes, at Du ikke kan finde det igjen! Ja, det er min Bøn, det er min Fordring til Dig, Ivar — og dermed ikke mere om den Sag imellem os.«

Og han fór urolig op og ned ad Gulvet, hyllede

sig febrilsk i Slobrokken og gav med en opskræm-
met og gravitetisk Mine Officeren at forstaa, at
han ikke længer kunde give Avdients.

Den unge Mand trak sig bevæget tilbage med
sine Aandsfostre i Lommen. Han havde ikke
tidligere set sin Onkel saaledes og følte sig slaaet
ved den Erfaring, hvormed han syntes at have
talt, om han end ikke forstod ham eller kunde
give ham Ret i, hvad han havde sagt. Det var
ham umuligt nu at tænke paa at sove, og han
gik ned til Stranden for at gaa lidt ud med sin
Kajak. Der var Lys i Tantens Værelse, og Fruen
gik paaklædt frem og tilbage der inde; men han
agtede ikke videre derpaa; hans Sind var krænket,
og han maatte ud at skaffe det Luft. Da han
var kommen et godt Stykke ud paa Dybet, tog
han Aarestangen inden Borde og saa' sig aarvaagen
omkring: Der inde tegnede Villaen sig mod Nat-
himlen som en mørk Varde, og hist ude blinkede
Lanternen paa Panserbatteriet, som han for nogle
Dage siden var kommen hjem med fra et Øvelses-
togt. Der var ingen andre Skibe at øjne i Nær-
heden, og alt var tyst, kun Brændingens ensfor-
mige Lyd inde ved Strandkanten mindede ham
om Livet uden om ham og dets Bølgebrydninger,
som Onkelen ikke havde nødig at ildne hans
Hu for.

»Han kaldte mig sentimental og Digtene —
han saa' op med et Vredeslyn i Øjet, greb Manu-

skriptet og et Lod af Ballasten, som han fastgjorde det til, og kastede det hele over Bord.

»Pøjt«, mumlede han foragtelig og roede saa videre ud forbi Batteriet.

Han havde vel været borte en halv Times Tid og drev omsider langsomt hjem langs Kysten, da han pludselig hørte sin gamle Ven, Hunden inde paa Stenpladsen, gø. Hvad mon der var paa Færde? — Saa, nu tav den dog endelig. Han fik med ét en uimodstaaelig Lyst til at gaa i Land der for om mulig at hilse paa Petra — Petra, hvis Ros han nylig havde sluppet — og lagde nogle Minutter efter til ved Bulværket. Pladshunden gøede atter, men tav dog straks, saa snart den mærkede, hvem det var, som kom. Hvilken Jubel, da han naaede hen til den. Han havde ondt ved at holde sig paa Benene — de brødes formelig:

»Saa, saa, Bjørn, nu er det godt. Nu skal Du have Tak, gamle Dreng, nu er jeg frisk igjen og maa videre«, raabte han og sled sig løs fra den, da et af Vinduerne i Huset i det samme aabnedes.

»Men Ivar, er det Dig. Hvorfor kommer Du her paa denne Tid?« lød Petras Røst. »Var det Dig, som nylig satte Ansigtet imod Runden?«

»Bliv ikke vred«, svarede han uden at høre

hendes sidste Ord. »Jeg følte en saadan Trang til at sige Dig God Nat.«

»God Nat da, min Ven!«

»God Nat! Sover Fader?«

»Ja, det gjør han vist, hvis Du ikke har vækket ham.«

»Hils ham fra mig! Og Gud velsigne Jer begge.«

Vinduet blev lukket og han fjærnede sig.

Da han roede bort med Kajakken, forekom det ham, at han saa' en menneskelig Skikkelse fjærne sig fra Huset, men tænkte ikke videre derover, før han, da han landede, saa' den samme Skikkelse nærme sig Villaen ad Strandpromenaden og pludselig gjenkjendte Onkelen.

»Men Onkel er det Dig?« udbrød han forbavset og nærmede sig den overraskede Professor.

»Jeg trængte til lidt frisk Luft«, lød Svaret undvigende, og de fulgtes tavse den øvrige Vej.

Da de vare borte, og alt var tyst, kom en mørk Skygge frem der, hvorfra Professoren nylig var kommen. Den sneg sig langsomt og tyst hen under Promenadens Træer, og det saa' næsten ud, som om den nu og da blev hængende mellem Træstammerne. Langt om længe naaede den dog hen til Stakitporten, som den lempelig aabnede, og sneg sig lydløst ind i Villa Charlottes

Blomsterhave, hvor den endelig forsvandt gennem en Bagdør i Huset.

Det var Professorinden. —

XII.

Fru Meldorf var nylig kommen hjem fra en Udenlandsrejse med Datteren, som til sin Henrykkelse endelig var bleven indlemmet i den saakaldte fine Verden. Professoren havde naturligvis ledsaget Damerne, men var bleven tilbage i Paris og vilde først senere vende hjem, dels fordi hans Maleri »Susanne i Badet«, som tidligere var bleven solgt derovre paa Udstillingen, havde skaffet ham en Del Venner blandt de franske Kunstnere, der nødigt vilde af med ham, og dels fordi han selv gjerne vilde undgaa at rejse hjem og deltage i et stort Sølvbryllup, hvortil der nylig var bleven sendt ham og Hustruen Invitation fra en fornem adelig Godsejer.

Professorinden derimod glædede sig meget til den omtalte Højtidelighed, og det af mere end én Grund. For det første vilde hun ved den Lejlighed faa Brug for al sin ny franske Stads, og for det andet kunde hun samtidig passende se ud til Plejesønnen paa Hedemosegaard, der laa i Nærheden af, hvor Sølvbrylluppet skulde holdes. Hr. Lieutenant Bundsen var nemlig paa den Tid tagen ud til Hedemosegaard, som der

sagdes, nærmest af Sundhedshensyn. Allerede før Familiens Udenlandsrejse havde Lieutenantens Helbred eller i det mindste hans Humør af og til forekommet Plejemoderen utilfredsstillende: Den unge kraftige Mand, der ellers sprudlede af Sundhed og Livsmod, kunde til sine Tider vise sig saa underlig tilbageholden og pirrelig lige over for hende og Datteren, at de umulig kunde tro andet, end at der maatte fejle ham noget.

Professorinden betroede dette til sin Mand og mente, at Lieutenanten vist maatte være nervøs og vilde have godt af at faa Orlov en Tid for at se sig lidt om paa en eller anden Rejse, som Onkelen gjerne kunde gjøre med ham. Dette fandt baade Professoren og Dr. Tornø, der altid var af Fruens Anskuelse, meget fornuftigt, og Rejsen var ikke blot besluttet, men skulde lige tiltrædes — rigtig nok med den Forandring i Planen, at Professorinden havde faaet Lyst til at rejse med »for lille Evas Skyld« — da den unge Herre igjen fik Nykker og pludselig meldte sig fra Selskabet, som saa maatte rejse uden ham.

Nu kom de da tilbage, Fruen og Frøkenen, og det viste sig heldigvis, at Lieutenanten var ligesaa livlig, elskværdig og frisk som i gamle Dage, og — hvad Damerne meget paaskjønnede — han lod virkelig til at sætte Pris paa deres Selskab, især lige umiddelbart efter Hjemkomsten.

Men des værre, Professorinden saa' det godt, at Nervøsiteten var i Anmarsch. Det blev bestemt galt igjen.

Det var allerede den tredje Dag efter Hjemkomsten. Stakkels Frøken Eva, som ikke troede sin Moder, kom farende efter Missekatten ned igjennem Haven og hen til Lysthuset, hvor Fæteren sad og læste, og kastede sig just ikke synderlig blidt om Halsen paa ham og bad ham om endelig ikke at sige Nej til en Rotur med hende, saa skulde hun til Gjengjæld gyngede ham i Køjen hver evige Dag. Da, før Officeren op, ildrød i Hovedet, og slog ud med Armene, saa at han ramte Frøkenen paa den bare Skulder, hvorover hun gav saa højt et Skrig, at Stuepigen, som ogsaa løb og legede med Mis, forskrækket kom til.

»Nu vilde han jo nok gjøre det godt igjen baade med gode Ord og Kjærtegn«, forklarede Stine senere sin Frue; »men det skulde Frøkenen rigtig nok ikke have noget af. Vil Fru Professorinden tænke: Da jeg kom til, stod han ved Gud og bad hende om Forladelse og knugede hende i Haanden, saa at det ordentlig værkede i mig. Fy, skammer Hr. Lieutenanten sig ikke? siger jeg til ham, og hvad jeg ellers i min Alteration kunde komme paa. Og det virkede, kan Fru Professorinden tro. Jeg forsikrer Dem: Har blev saa hvid i Ansigtet som et Lagen. Naa keldig-

vis vidste jeg, at den rare, velsignede Dr. Tornø var oppe hos Fruen med en anden Herre, og det var da en Himlens Lykke, at jeg fik ham kaldt ned i Tide, skjønt Hr. Lieutenanten rigtig nok skulde have været helt anderledes talt til Raison.«

Efter den ovennævnte Scene, der ganske sikkert tog lidt paa Lieutenantens gode Humør, var det, at han havde besluttet at tage ud til Hedemosegaard for at forskaffe sig nogen Motion, som Lægen sagde, at han trængte til efter den megen Læsning i Hjemmet. De to kunde da maa-ske i Forening gjøre en eller anden Udflugt, eftersom Tornø netop skulde ud der i Nærheden at vikariere en Tid for sin Fætter paa St. Hans Hospital.

Lieutenanten havde nu allerede tilbragt en Uges Tid paa Gaarden, uden dog hverken at have set eller hørt noget fra Doktoren, og tænkte allerede paa at tage hjem, da han fik et Brev fra Tanten, som overraskede ham lidt. Professorinden skrev nemlig, at hun, naar hun tog fra Bryllupsstedet, den næste Dag vilde ankomme til Hedemosegaard for med egne Øjne at se, hvorledes han havde det, og, hvis han var rask, mulig følges hjem med ham. Han følte sig just ikke videre glad ved Udsigten til det forestaaende Besøg, men derved var intet at udrette. Det kunde ikke nytte at gjøre Indsigelse derimod, og han

beslattede endelig at gaa Tanten i Møde den følgende Dag paa den i Brevet angivne Tid.

Det var en frisk, klar Morgen i Slutningen af August. Solen skinnede paa de gyldne Neg paa Markerne, hvor Høstfolkene færdedes, og paa Skovvejen, hvor han hurtig slog ind. Løvet duftede, Fuglene kvidrede, hist raslede et Egern, her sprang en Hare op og forsvandt i Krattet som en Pil. Han var just syngende naaet til Enden af Skovvejen og havde sat sig der paa en Egebul i sin hvide Lærredsdragt, da Vognen kom kjørende med Tanten.

»God Morgen, Fru Professorinde!« og han svingede med Huen.

Tanten syntes behagelig overrasket. Hun vilde straks ud af Vognen, og Kusken maatte godt kjøre foran med Kufferten, medens hun gik gjennem Skoven med sin Neveu.

Hvor glad forventningsfuld hun saa' ud; og hvor underholdende hun var, som hun gik der tæt ved Siden af ham, saa tæt, at hendes flagrende Hatteslør stundom strejfede hans Kind. Fra det adelige Sølvbryllupspar og Brudgommens mange bekjendte Amouretter førte hun Samtalen over paa Kjærligheden i Almindelighed og paa de forskjellige Opfattelser af den, saaledes som disse komme til Orde i de forskjellige Digtninger. Ivar, der frygtede, at hun efter det misforstaaede Optrin med Cousinen skulde tro, at han

stod i et Slags Kjærlighedsforhold til denne, mente, at det var for at udfritte ham, Tanten fortsatte Samtalen om dette Æmne. Maaske havde hun ogsaa Krav paa, at han betroede sig til hende. Men der var jo i Grunden intet at betro. Det var dog virkelig alt for latterligt at mene, at han alvorlig var forelsket i Cousinen, fordi han en Gang imellem følte sig lidt altereret ved hendes Kjærtegn. Nej, han maatte give Samtalen en anden Retning og overbevise Plejemoderen om, at der lige saa lidt var noget i Vejen med hans Hjærte som med hans Sundhed — hvilket efterhaanden ogsaa lykkedes ham, hvorover han blev saa tilfreds, at han ved Ankomsten til Gaarden modtog Professorinden med en lille humoristisk Velkomsttale, som de begge lo lige meget af.

Lejligheden var hverken stor eller hyggelig. Fire Værelser forneden og fire foroven, der gjorde Tjeneste som Sove- eller Gæsteværelser, udfyldte hele Stuehuset; Resten af Gaarden var bortforpagtet, naar en gammel Sidebygning undtoges, hvor Tyendet boede, som bestod af en stokdøv Husholderske, en Karl og en Pige og Gartneren.

Efter at have konverseret endnu en Stund med sin Neveu og prøvet Klaveret i Dagligstuen gik Professorinden op paa sit Værelse, der kun var adskilt fra hans ved et lille indelukket og

lummert Loftsrum, som fik sit eneste Lys fra en Rude i Taget. Det var et Kvistværelse, hun skulde bebo, og Luften der inde var hed og trykende, hvorfor noget af det første, som hun gjorde, da hun fik sin Kuffert aabnet, var at stænke Gulvet baade der inde og ude paa Loftet med fortyndet Essbouquet. Derpaa satte hun sig tvivlraadig foran Kufferten, uden at kunne bestemme sig for, hvilken Kjole hun skulde iføre sig til Middagsbordet, og faldt pludselig i Tanker over, hvad det egentlig var, hun havde for.

Hun havde ægtet en Mand, der sandsynligvis havde bedraget hende og elskede en anden. I det mindste havde han uden rimelig Grund trukket sig kold og fremmed tilbage fra hende og vist hende en fornem Ligegyldighed, som det var hende umulig længer at taale. Hun havde Aar ud og Aar ind søgt at drage ham til sig, men det var ikke lykkedes hende; han vedblev haardnakket at vende hende Ryggen, flakkede fremdeles hemmelig om der ude ved Skipperhuset og stillede altid Brodersønnen op som sin Afgud imellem dem, uden at betænke, at mulig andre end han selv kunde finde den unge Mand tiltrækkende. Hun havde tænkt at skille sig ved ham; men han skulde ikke slippe hende saa let. Hun vilde forsøge at ramme ham med de Vaahen, han selv havde givet hende i Hænde, vilde forsøge at rive hans Afgud fra ham og tilintet-

gjøre hele dette opstyltede filosofiske Pindeværk, han havde rejst paa Ruinerne af deres ægteskabelige Lykke, og som ikke var andet end et forfængeligt Correctiv for hans egen svage Personlighed, et Udhængsskilt for hans Kunstnernavn.

Men vilde det mulig ikke komme til at gaa ud over Brodersønnen? Lige meget. Hun havde ikke kaldt ham til Huset. Han var vel heller ikke længer nogen Yngling? Han havde nok allerede lært der hjemme at lukke baade Øjne og Øren op. Og sæt at hun mulig kunde vinde ham for sig — sæt at han villig vendte sin Hustru fra Onkelen til hende — thi det stod ham frit for at vælge imellem dem — saa havde han jo intet at frýgte af hende; hvem vidste, om ikke hendes frosne Hjærte en Gang kunde tø fuldstændig op, hvis han varm og dristig nærmede sig hende. Det var hende ikke muligt at blive rigtig klog paa det unge Brushoved. Snart var han frisk og frejdig, snart tilbageholden og sky. Var det hende eller Datteren, der stundom skræmmede ham bort? Hun troede endnu ikke rigtig, hvad Stine havde fortalt om Scenen i Havelysthuset, saa længe hun ikke nærmere havde gransket hans Sindelag for hende selv saa vel som for Onkelen; thi det var umiskjendeligt, at Forholdet imellem dem efterhaanden var kølnet.

Nu tilbød der sig endelig en Lejlighed for hende til en kort fortroligere Samværen med

ham. Hun maatte gjøre en Tilnærmelse for at prøve ham; men var hun nu ogsaa fuldkomment sikker paa sig selv? Jo, dermed havde det ingen Fare. Hun havde vel ikke forgjæves stridt for at ave sin Natur. Hun var nu ikke længer saa svag og ilsindet som i sit Ægteskabs første Aar, da Skuffelsen var hende ny: Troen paa hende selv var hendes eneste Støtte, og den havde endnu ikke svigtet hende. — Men naar han trak sig tilbage og tog Parti for Onkelen? Ja, dette blev hans Sag! De skulde ikke slippe hende derfor. Den Hævnfølelse, som hun havde næret i Dage og Nætter gennem lange Aar, maatte have Luft. Havde hendes Mand sluppet hende ud i det Uføre, som hun tidlig havde stridt for at komme op af, skulde han ogsaa undgjælde der for. Hun slap ikke godvillig det Vaaben, som han selv havde givet hende i Haanden. Det var vel desuden paa Tiden, at hun ogsaa prøvede sin egen Kraft. Det havde hun allerede paa Forhaand, at Neveuen havde prostitueret sig i Tyendets Øjne lige over for Datteren. Han maatte altsaa have forløbet sig og kunde mulig med Lempe drives videre: Hendes Datter var et enfoldigt Barn — hun var let at vinde, hvis han virkelig gik ud derpaa — men hun selv var Kvinden, som havde Magt til at fængsle, endog saa hvor hun ikke vilde — thi det vidste hun fra Tornø, som hun ved det blotte Vink kunde

lægge for sin Fod. Hvis det var hende mulig at bringe den unge Mand saa vidt, og det havde hun altid tilbage at forsøge, da var Hævnens fuldbragt og hendes Maal naaet; da kunde hun stolt sparke ham ud af sit Hus og sige til sin Mand, der havde drevet hende dertil: Se Du store Mand! Dette er Dit Værk, Dit sande Værk: Din Afgud har vendt sig bort fra Dig til Din Hustru og Din Datter, og det er ikke Din Skyld, at de ikke begge er faldne ham til Fode og tilbede ham.

— »Nej, Tante, hvor De er straalende«, udbrød Neveuen, da hun lidt efter kom ned i en elegant, udringet Selskabskjole — netop som Husholder-sken aabnede Døren for dem til Spiseværelset. »De maa virkelig undskylde, at jeg ikke ogsaa møder i Galla. Jeg har des værre ikke taget sorte Klæder med.«

»Aa, bryd Dem ikke derom. De hvide klæder Dem netop saa smukt. Jeg har taget denne Kjole paa, fordi den anden var saa varm, og — om Forladelse! naturligvis ogsaa for at hædre Dem. Jeg er jo paa en Maade Deres Gjest«. Og hun bad ham smilende at tage Plads lige over for hende ved det dækkede Bord.

»Ja, saa maa jeg da i Jomfru Sørensens Navn gjøre Dem en Undskyldning for Retterne«, lo han og hævede Fiskeskeen. »Laks og Lamme-koteletter tillige med den hjemlige Rødgrød er alt, hvad vi med saa kort en Frist har kunnet

opbyde til den naadige Frue — det er Husholderskens egne Ord — Nej, om Forladelse! Jeg glemmer, at hun udtrykkelig paalagde mig at sørge for, »at Herskabet ikke forsømte Vinen«. — Og maa jeg saa, efter at have friet mig for mine husfaderlige Pligter, have den Glæde endnu en Gang at byde Dem velkommen til 'Hedens' idylliske Ro?»

»Tak, Tak, kjære Ven«, nikkede hun bifaldende og smagte paa Vinen, som han havde skjænket i hendes Glas. — »Jomfru Sørensen véd ellers nok, at jeg ikke kan taale Faders gamle Vin, skjønt nu maa jeg vel halvvejs være bleven tildrukken derovre ved Brylluppet«, lo hun saa skjælmst og let, at han uvilkaarlig stemmede i med.

»Hvor dette Bryllup har haft en oplivende Indflydelse paa Dem. De ser virkelig saa ung og saa glad ud, at jeg næppe kan kjende Dem igjen. Hjemme er De undertiden saa alvorlig — uh, saa alvorlig.«

»Synes De? Jeg troede, naar jeg skal være oprigtig, at De slet ikke lagde Mærke til mig hjemme. — Jeg er glad over, at De er rask; det er det hele.«

»De er alt for god imod mig, Tante — bare jeg fortjener det. Men jeg forsikrer Dem, at jeg ikke har fejlet det allerringeste.«

»Jeg skønner paa Dem, som De er.« Hun hævede Glasset. »Vil min Herre blot behage at have Tillid til mig!«

»Det vil jeg.« Og de tømte Glassene.

Det lod ikke til, at Lieutenanten fandt sig videre tiltalt af, hvad Fruen efterhaanden ytrede om Forholdet i Hjemmet og fornemmelig mellem hende og Manden. Han blev af og til lidt distraet, hvilket hun dog foreløbig udlagde til sin Fordel og stadig søgte at bøde paa med smaa opmuntrende Irettesættelser. Da dette imidlertid ikke hjalp, og han fremdeles endogsaa glemte Glassene, tog Fruen sig omsider selv af disse; thi — som det dukkede op i hende — det var dog virkelig ikke til at udholde at sidde og fryse indvendig lige over for en saa ildfuld ung Mand.

Ivar syntes næsten, at Tanten lagde sig Husholderskens Paamindelse om Vinen for meget paa Hjærte. Han dristede sig endogsaa en Gang til at ytre noget om, at han selv vist heller ikke havde godt af at drikke for meget af den stærke Vin. Men dette lo Fruen kun ad. Det var aabenbart, at hun havde afsat ham fra hans Værdighed som Vært, om ikke før, saa i det mindste da de rejste sig fra Bordet, og hun gav Ordre til, at der skulde sættes en Flaske Likør ud i Verandaen tillige med Kaffen.

Saa gik de da ud i Verandaen, hvor der stod

et Bord med nogle sammenrullede Papirer foran en saakaldet Naturbænk, paa hvilken de begge toge Plads. Kaffen kom tilligemed Likøren, der lod til at smage dem begge godt, og Lieutenanten fik Tilladelse til at tænde en Cigarette — rigtig nok kun paa det Vilkaar, at Fruen ogsaa maatte tage »blot et eneste lille Drag.« Det var et underligt Forlangende, syntes han; men det maatte hun naturligvis gjerne. Og om hun saa ikke ogsaa nok maatte se lidt paa hans Tegninger og Kort, som laa der paa Bordet. — Jo, Fruen maatte endelig lade, som hun var hjemme. — Ja, men han skulde forklare hende, hvad hun ikke forstod. — Med stor Fornøjelse. — Han trak Kortene frem; rullede det ene op efter det andet, og hun sluttede sig fortrolig hen til ham for ret at se til — saa fortrolig, at han uvilkaarlig kom til at reflektere ogsaa derover.

Dette varede lidt; thi Professorinden havde saa mange Spørgsmaal at gjøre, og han begyndte allerede at længes efter at komme op at røre sig lidt. Men næppe var det sidste Kort rullet sammen, før Tanten fra de videnskabelige Tegninger gik over til de kunstneriske, og blandt andet fremkom med den Paastand, at hendes Mand, Professoren, i Grunden ikke var nogen god Tegner; han var meget mere Kolorist. Det vilde Neveuen nu slet ikke indrømme, og det kom til en fuldstændig Meningsforskjel imellem dem.

Fruen gik endogsaa saa vidt i sin Kritik over Professoren, at hun kaldte ham en hyperbolsk Idealist, som i Grunden slet ikke forstod sig paa den realistiske Kunstproduktion. Neveuen mod-sagde hende fremdeles og vilde have Beviser. Ja, de laa saamænd meget nær. Hans Circe, t. Eks., var en Figur, som Rubens vilde have brugt til en Magdalene, hans Joseph var for dreungeagtig, og hans Susanne en spinkel Jomfru med fortegnede Lemmer paa enkelte Undtagelser nær, som hun i Stridens Hede antydede ved at glide hen med Haanden over hans tynde, hvide Klædning.

Dette blev ham for hedt. Han vendte sig om imod hende, saa' paa hende med et langt, forskende Blik, der sælsomt gennemrislede hende og jog Blodet op i hendes Kinder, og rejste sig derpaa og fjærnede sig.

Han var dog ikke kommen langt bort, før han hørte hende kalde ham tilbage og spørge forceret koldt, hvad der fattedes ham og hvorfor han gik.

»Tante«, svarede han, saa vidt Overraskelsen og Uviljen tillod ham det. — »jeg tror ikke, at det er værd, at vi taler mere sammen foreløbig.«

»Hvorfor? — Jeg forstaar Dem ikke.« Og hun stirrede forvirret paa ham.

»Aa, jeg forstaar heller ikke — maaske har jeg drukket for meget,« forklarede han i sin Iver for at undskylde hende.

»Kjære«, og hun hævede Blikket ængstelig bedende imod ham, »vi har nok været lige gode om den Ting. Sæt Dem nu her! jeg beder Dem. Vi vil virkelig være Venner og se at komme til at forstaa hinanden.«

Han mødte endnu en Gang hendes Blik, skjælvede uvilkaarlig — og gik.

Hun saa ikke venlig efter ham. Hele hendes Legeme kom pludselig til at ryste, og hun rev konvulsivisk i Kniplingerne paa Kjolen. Hun havde forløbet sig. Hvorledes var det gaaet til? Hvor var det muligt, at hun havde kunnet gaa saa uforsigtig til Værks? — Hvor gik han hen? Sæt at han — man kunde jo ikke vide, hvad det gale Menneske kunde hitte paa. Han var vel i Stand til at tro, at hun virkelig — Aa! — Hun førte den lille Haand, hvormed hun havde rørt ved ham, op imellem Læberne og bed sig i Knoerne: Hun elskede ham — elskede, følte hun, for første Gang.

Hun rejste sig for at se efter ham og greb fat i Verandaen, saa at dens møre Planker rystede. Han var borte, langt borte. Naar vilde han komme igjen? Hun turde ikke følge efter ham — nu vidste hun jo det forfærdelige, at hun ikke mere kunde stole paa sig selv. Hun hyllede sit Ansigt med sine Hænder og sad og ventede Time paa Time. Men der kom ingen Lieutenant. Der kom slet ingen uden den gamle døde

Jomfru, der forgjæves kaldte hende til Aftensbordet og undrede sig over den kjære unge Herres Udeblivelse. Saa gik hun da trøstesløs op paa det lumre Kvistværrelse, hvor hun omsider afførte sig Pariserkjolen og faldt hen paa Sengen under en nervøs Graad.

Det var langt over Midnat, da hun endelig hørte Neveuen vende hjem. Hun før op ved den første Knirken, som lød fra Loftstrappen under hans Trin, og lyttede spændt: Han aabnede Tagvinduet der ude, hørte hun, og gik sagte hen over Gulvet — men hvad var det? Han blev ved at gaa — hun sprang pludselig hen og skruede Lampen ned — hun var ikke vis paa, at han ikke nærmede sig hendes Dør. — Saa lyttede hun igjen, men alt var tyst. Hvad om han stod der ude og ønskede at gjøre sin Uret imod hende god igjen? — Hun hørte intet — hun kunde knap sanse længer — men hun var alligevel vis paa, at han ikke var gaaet ind paa Værelset.

Hun indhylede sig flygtig i et Shawl, greb efter en kort Tøven energisk Lampen og aabnede Døren lempelig. — Nej, han var der ikke. Han var dog alligevel gaaet ind. Blot hun turde lade Døren staa aaben — hvor den friske kolde Vind, som strømmede ind gennem Tagaabningen, gjorde hende godt! Hun nærmede sig uvilkaarlig Vinduet langs Skraataget, hvor Spindelvævene hang og dirrede for Lufttrækket. Myggene og Fluerne

fore opskræmmede ud imod hende, en enkelt af dem surrede sig straks vild om Lampen og faldt pludselig ned i Flammen som et Brændoffer. Da kom hun uforvarende til at støde Lampen mod Skraaningen af Taget. Hun før sammen — der lød Støj inde i hans Værelse — hun var røbet.

»Ivar«, kaldte hun svagt, men med pludselig Aandsnærværelse — hun stod kun nogle faa Skridt fra hans Dør — «bliv ikke forskrækket! Det er mig, Deres Tante. Jeg hørte, at De kom, og har ængstet mig over Deres Udeblivelse. Sig mig, at De ikke — at De har det godt!»

Der lød intet Svar.

Lampen dirrede i hendes Haand; men hun rejste sig truende stolt og lyttede saa spændt, at hun ligesom stivnede derved. Hun stod uden for hans Dør; men hun stod der som sig selv — det skulde han erfare, hvad der saa end fulgte paa.

Søofficeren stod imidlertid inde i sit Værelse som fastnaglet til Tærskelen. Han havde hørt Tantens Dør blive aabnet og gennem Nøglehullet set hende liste sig hen under Taget stadig med Øjnene hæftede paa Døren til hans Værelse. Han havde altsaa dog ikke taget fejl af hendes Opførsel der nede i Verandaen om Eftermiddagen. Alle de Bebrejdelser, han siden den Tid havde gjort sig selv for den skammelige Mistanke, som han havde faaet til hende, faldt med ét kraftesløse til Jorden ved Synet af hende, saaledes som

hun nærmede sig der ude med en Søvn-gængerskes stive Blik.

Hans første Tanke var at aflaae Døren; men han havde næppe faaet Haanden paa Nøglen, før han fandt det æreskjændende for hende, at han gjorde det, og det var først, da han hørte hende tale til ham, at Haanden uvilkaarlig knyttede sig fastere om Nøglen, og Laasen smældede.

Det var en ængstelig Tavshed, der fulgte paa. Han turde en lang Tid ikke røre sig. Ikke en Lyd naaede ind til ham. Skulde hun være gaaet? Han bøjede sig atter ned for at se — Nej, der stod hun endnu, og det var skrækkeligt, som hun saa' ud.

»Tante — Frue, De maa gaa Deres Vej. Jeg kan ikke tale med Dem her. — Hører De, Frue, De maa gaa ind, De forkøler Dem«! udbrød han haardere, end han havde villet, og kastede sig ræd paa Sengen, da der i det samme lød en Stønnen uden for som af et anskudt Dyr.

Lidt efter gik Døren der ovre igjen; men han hørte det ikke. Han laa med Hovedet begravet i Puderne og hulkede som et Barn. Hans Tanke var uklar, og han var endnu ikke vis paa, at det hele var andet end en fæl Drøm, da han før op ved at høre Tanten gaa sagte hen ad Loftet og ned ad Trappen. Hvad havde hun i Sinde? Han sprang op, da der lidt efter lød Støj nede i Gaar-

den, og saa' ved det første blege Dagskjær en Karl svinge sig paa en Hest og skyndsomt ride ud ad Porten.

Hvad var det, som foregik om ham? En uhyggelig Anelse drev ham Sveddraaberne frem paa Panden. — Nu kom Tanten tilbage — Nej, han kunde ikke udholde det længer i hendes Nærhed. Han traadte hen til Vinduet, aabnede det tyst, satte i et Spring over i et gammelt Æbletræ, som strakte sine tykke Grene ind over Taget, og var i et Øjeblik nede ved Jorden.

Det var lige i Daggrøet. Hanen gol, og Fuglene pippede kvidrende frem fra Tagskjægget eller rumsterede i Busk og Krat. Han gik ud gennem Haven og ned ad en Marksti, hvor Kløveren stod badet i Dug og aandede ham Friskhed og Vellugt i Møde. Han følte selv Længsel efter et Bad og besluttede at gaa ud til Stranden, som han plejede at naa paa en god Times Tid. Snart var han langt borte fra Gaarden og ude i »Heden« og det saakaldte »Jærnet«, hvor der mødte ham et prægtigt Syn: Rød som en Ildkugle dukkede Solen langsomt og højtidelig frem der ude over Kjøge Bugt. Purpurskyerne, der udgik fra den, syntes i Begyndelsen at svømme paa Bølgerne, indtil de stege højere og højere med den, og baade Himlen og Havfladen med ét oplystes som af spillende Guldruner. Amager, den svenske Kyst og Stevns Klint kom

efterhaanden frem af Morgentaagen, og en uoverskuelig Række af Sejlere gyngede der ude, hvor Niels Juel en Gang »hejsede det røde Flag og slog paa Goten Slag i Slag«. Det var, som om Bølgerne lydelig forkyndte Heltens Pris og samtidig opildnede den unge Officer til Kamp for Fædrelandets og for hans egen Ære.

Snart saas han selv at dukke frem der ude mellem Bølgerne. Fuld af Kraft og behændig som en ung Delfin boltrede han sig længe fjærnt fra Kysten og sendte det ene høje Vandsprøjt i Vejret efter det andet. Det var, som om hans Kræfter tiltog, jo mere han ødslede med dem. Snart gled han som ubevægelig paa Bølgerne, snart syntes han sporløs at være forsvunden, indtil han pludselig atter skød frem med en Havplante i Haanden, men kun for atter at springe i Vejret og svinde og atter dukke højt op fra Dybet igjen, som en Granstok gjør det i Faldet af en Fos.

Han vilde have nydt et eller andet der ude i Nærheden hos en Bonde, hvis Bekjendtskab han havde gjort en af de foregaaende Dage; men alle Gaardens Folk vare i Marken, saa han maatte styre sin Madlyst, der naturligvis ikke var ganske ringe, indtil han omsider kom hjem.

Det lakkede allerede højt op paa Formiddagen, da han naaede tilbage til Gaarden, hvor der stod en fremmed lukket Vogn i Porten. Han gik straks ind og spurgte Pigen, som han mødte

i Gangen, om der var kommen fremmede. Ja, Doktoren. — Fruen var da vel ikke syg? — Nej, det troede hun ikke. Professorinden havde ny-
lig været ude i Skoven med Doktoren.

Han gik op paa sit Værelse — Døren stod til hans Forundring aaben — og begyndte at klæde sig om til Middagsbordet. Hvor han var glad ved, at Tornø var kommen og kunde hjælpe lidt paa Stemningen. Bare han vilde blive der hele Dagen. Han havde rimeligvis været ovre hos Forpagterens, hvor Konen laa syg og ventede sin Nedkomst. Ja, bare han dog vilde blive. Han havde næsten ikke Mod til at gaa ned og møde Tanten i hans Nærværelse end, sige til at være mere sammen med hende i Enrum.

Doktoren sad ved Klaveret, da han traadte ind i Dagligstuen — Tanten var der heldigvis ikke. Han hilsede venlig, men skjodesløst paa Ivar uden at afbryde sit Spil og spurgte blot, hvor Vorherre havde haft ham hele Formiddagen.

Lieutenanten forklarede, hvor han havde været, og lagde til, at han var »umanerlig« sulten.

»Det er der gode Raad for«, smilte Doktoren opmuntrende til ham, medens han fortsatte Spillet.

»Doktoren bliver her da til Middag, vil jeg haabe?«

»Jo, jeg skal have den Ære, skjønt det var

min Hensigt at have taget tidligere bort. Fruen har ogsaa inviteret Forpagteren. De véd, at hans Kone er syg.»

Der fór et lyst Skjær over Lieutenantens forkomne Aasyn. Han havde gjerne ønsket, at al Verdens Forpagtere havde udvidet Afstanden mellem ham og Tanten den Dag.

Omsider rejste Doktoren sig og greb en Avis. Han lod i det hele taget ikke til at tage videre Hensyn til Bundsen, der gik urolig op og ned ad Gulvet.

»Hvad gaar der ad Dem? Sæt Dem dog ned og hvil Dem! Jeg synes, at De er saa urolig«; udbrød han dog omsider og saa' op.

»Jeg er sulten«, forklarede han, »sulten som en Ulv.«

»De ser virkelig daarlig ud. Hør, De maa min Salighed ikke gaa her ude og fange Grillen.«

»Det ligger ikke for mig, tror jeg.«

»Ja, det skal De ikke forlade Dem paa. — Hvad jeg vilde sige« — fortsatte han nonchalant, i det han lagde Avisen bort for at polere sine Brillen: »Naar skal vi saa have den Udflugt, som vi tidligere har talt om?«

»Det kan ikke godt vente meget længer, skal der blive noget af den, eftersom jeg rejser hjem i Morgen.«

»Men, Du gode Gud, Mand, saa tag da i det mindste med mig i Eftermiddag. Vi kan

tage en Tur over »Bjærget«, hvor jeg har en Hund staaende, som jeg dog skal have hentet alligevel. Og naar vi saa har set os omkring der nede ved Søen, tager De hjem med og spiser til Aften hos mig.«

»Jeg er bange for, at det ikke kan lade sig gjøre«, fremførte han tøvende.

»Hvorfor?« Og Doktoren mønstrede ham hemmelig gennem sine polerede Brillen.

»Min Tante« — begyndte han, men tav pludselig, da Rædselen fra den foregaaende Nat atter greb ham og gjorde, at hans Stemme rystede.

»Aa, Professorinden, bryd Dem ikke om hende! Hun har desuden fortalt mig, at hun vil over til Forpagterens Kone i Eftermiddag. Lad De bare mig klare den Sag!«

Ivar saa' paa ham, som om han vilde sige: »Gid jeg turde betro mig til Dig!« — men slog hurtig atter Øjnene ned for Lægens forskende Blik. I det samme kom Pigen og kaldte dem til Bords. Tørnø tog gemytlig den unge Herre under Armen, da det næsten saa' ud, som om han pludselig vilde echappere, og førte ham ind med sig i Spiseværelset, hvor Professorinden stod bleg med Ryggen til det halvt tilhullede Vindue og talte fortroligt med Forpagteren. Maden kom, og de gik til Bords under en uhyggelig Stilhed, som Doktoren heldigvis dog snart raadede Bod paa.

Lieutenanten spiste med en næsten fortvivlet Appetit, hvorimod Professorinden intet nød. Hendes Blegghed tiltog stadig, skjønt hun af og til i Smug gned Kinderne med sin Serviet, og Forpagteren, en jævn Bonde, stirrede uafbrudt paa sin Tallerken og svarede kun paa de Bemærkninger, som Ivar, hans Sidemand, lod falde til ham, med Nej og Ja, eller stundom kun med et bedrøvet Sideblik.

Som Doktoren havde forudset, fandt Fruen det meget rimeligt, at hendes Neveu tog med en Tur ind til St. Jørgensbjerg. Hun havde selv, sagde hun, flere Gange tænkt paa at tage der over og se Kirken med Dorphs Altertavle; men skjønt Doktoren til Ivars Skræk meget anmodede hende om at tage med, besluttede hun dog at opsætte sit Besøg der til en anden Gang, da hun længtes efter at komme over at se til Forpagterens Kone — Gud give, at hun dog kunde være hende til nogen Hjælp.

Kaffen var bleven drukken, og Lieutenanten og Doktoren kom netop ind fra Haven efter at have nydt en »behagelig« Cigar i hinandens Selskab, da Vognen rullede for Døren.

Ivar løb op og hentede sin Overfrakke. Da han kom ned i Forstuen igjen, stod Forpagteren der ene og græd.

»Herre Gud, Olsen, er det daarlig fat?«

»Ja, det er nok, Hr. Lieutenant —«

»Nu er De der, Hr. Bundsen? Det kan jeg lide«, afbrød Tornø hurtig Forpagteren, i det han kom til. »Farvel, Hr. Olsen! Farvel, Fru Professorinde, og paa snarligt Gjensyn! — Naa, Fruen er nok allerede gaaet op. Vil De hilse hende, Olsen, og sige: at jeg haaber, vi ses i Aften, hvis jeg ellers faar Lejlighed til at følge Lieutenanten hjem. — Vi kører til St. Jørgensbjerg«, fortsatte han med et fiffigt Nik til de to Mænd, der sade paa Bukken, hvorpaa han skyndsomt sprang ind i Vognen efter Ivar og smækkede Døren i efter sig.

Da de kørte ud af Gaarden, nikkede Ivar endnu en Gang opmuntrende til Forpagteren, der stod og græd.

XIII.

Professor Meldorf var endnu i Paris og tænkte foreløbig heller ikke paa at forlade det, saa fri og uafhængig følte han sig omsider i de ny Omgivelser. Han boede ude i Faubourg St. Germain tillige med et Par andre fremmede Kunstnere hos en bekjendt Mæcenat, der havde købt hans »Susanne i Badet«, og sad netop til Bords hos denne i en udsøgt Kreds, der var samlet til hans Ære, da Tjeneren paa sin Herres Vink bragte ham et nylig ankommet Brev paa en Sølvbakke.

Professoren studsede lidt, da han saa' at

Brevet var fra Danmark og læste »St. Hans Hospital« i Seglet. Han bad om Tilladelse til at fjerne sig et Minut og gik ud fra Spisesalen i den tilstødende store Kunspark, hvor han kastede sig paa en magelig Bænk og læste følgende:

Højædle Hr. Professor Meldorf!

I Egenskab af Deres Læge og som Vikar for min Fætter her paa Hospitalet er det min Pligt at underrette Hr. Professoren om en bedrøvelig Tildragelse, som nylig er hændet i Deres Familie. Som Hr. Professoren sikkert vil mindes, viste Deres Plejesøn, Hr. Lieutenant Bundsen, kort før Deres Afrejse Disposition til en vis periodisk Forstyrrelse i Temperamentet, som des værre har udviklet sig i en temmelig foruroligende Grad. Allerede den tredje Dag efter Damerne's Hjemkomst viste Lieutenanten en saa hensynsløs uhøvisk Opførsel lige over for Deres Frøken Datter, at den unge Dame maatte kalde Tjenestepigen og gennem hende mig — der tilfældig var oppe hos Fru Professorinden med en anden Herre — til Undsætning. Jeg mente, at det efter denne beklagelige Scene dog var lykkedes mig at tale den unge Herre til Fornuft; men des værre, endnu ikke otte Dage efter at jeg havde overtaget Vikariatet her ude under min Fætters Fraværelse, blev jeg en Nat vækket ved et Ilbud fra Professorinden, som bad mig ufortøvet at

komme over til »Hedemosegaard«, hvorhen hun var ankommen samme Dag for at se til sin Neveu. Jeg anede straks Uraad og kjørte der over, og efter mange moderkjærlige Forsøg paa at omgaa Sagen maatte Fru Professorinden endelig tilstaa mig, at ikke blot Scenen hjemme fra var bleven gjentagen; men at Lieutenanten endogsaa havde været paa Færde om Natten først uden for hendes Dør og senere, som det viste sig, paa Taget uden for Professorindens Vindue. Som De kan tænke Dem, varede det noget, før Deres bedrøvede Frue og jeg kunde beslutte os til at handle i denne alvorlige Sag. Efter adskillige Timers Raadslagning fandt vi det dog nødvendigt at sikre os Hr. Lieutenants Person for mulig at forebygge flere yderliggaaende Eksentriciteter og med Guds Hjælp raade Bod paa Ondet for Fremtiden. Efter Middagsbordet, ved hvilket han viste denne uhyggelig graadige Appetit, der saa ofte er Kjendetegn paa en noget forstyrret Hjernevirksomhed, lykkedes det mig omsider at faa ham bragt over til Hospitalet. Han viste sig fuldkommen rolig under Kjørselen hertil; men saa snart jeg forestillede ham for min overordnede, forefaldt der des værre et højst bedrøveligt Optrin, i det den unge Athlet satte sig til Modværge og kun ved alvorlige Tvangsmidler blev bragt til sin Celle. Siden den Tid har han været tavs og indesluttet, men i øvrigt ret frem-

kommeligt, saa vi have det bedste Haab om hans Helbredelse. Dersom Hr. Professoren ønsker fremdes at være *au fait* med hans Tilstand, vil jeg bede Dem være saa god at henvende Dem til

Deres ærbødig hengivne

Aleksander Tornø.»

Dette kom som Lynet fra en klar Himmel. Professoren sad længe stiv som en Støtte og stirrede paa sin hemmelige Medbejlers elegante Haandskrift. »Usandt — usandt«, var den første Tanke, som rørte sig i ham. Hans Broders Søn, hans egen Navne, han, hvem han elskede højere end sit eneste Barn, og som han havde haabet en Gang at forene med hende, han, i hvem han stadig havde nedlagt sine Tankers modnende Overbevisning, og hvis egen Tanke altid var ren og klar, han skulde kunne være i Stand til at nedværdige sig saaledes, som der stod i dette elendige Brev? Nej, det var den mest frække Usandhed, det skjændigste Bedrageri, noget Meneske havde øvet. Tornø og hans Hustru — nej, han kunde ikke udholde at tænke Tanken ud. Men han skulde fravriste dem deres Hemmelighed; han skulde naa dem inden-foje Tid. Haanden, som omfattede Brevet, knugede det mer og mer, og han vaandede sig højt ved Forestillingen om, at han maatte tilbagelægge halvandet Hundrede Mil, før han kunde kræve dem til Regnskab — indtil han efterhaanden sank

sammen med en gryende Følelse af, at han vel i Grunden ingen Ret havde overfor dem, i det mindste ingen moralsk, og at han selv var en uvederhæftig Person, som forføngelig havde givet baade sig og sin Familie til Pris.

Allerede samme Aften tog han med Iltoget til Köln og rejste derfra uden Ophold videre over Hamborg til Roskilde. Det var tidlig paa Eftermiddagen, da han ankom der til under en taaget Efteraarshimmel. Han slog Kraven paa Rejsefrakken helt op, trak Hatten ned i Panden og gik med en sky Mine ind gennem Byen og hen imod Hospitalet. Men da han endelig var naaet op til Haven og saa' det store korsdannede Kurhus ligge foran sig, syntes han, at Kræfterne pludselig forlode ham. Om der dog var nogen Sandhed i Brevet? Hvis Brodersønnen maaske dog var syg? Skinnet kunde bedrage; det vidste han af Erfaring fra sig selv. Aldrig havde han følt sin egen Svaghed mere levende end nu. Det var, som om dette Lynslag, der nylig havde ramt ham, ubarmhjærtig havde slængt ham hen paa Ruinerne af hans oprindelige Væsen. Hvor skammelig havde han sluppet og efterhaanden nedværdiget sig selv. Ærgjerrigheden, Selvkjærligheden og Kunstnerhovmodet, saa' han nu, vare løbne af med ham, og den rene, faste Kjærlighed til Petra, der skulde have været ham et Værn imod Fristelserne, havde han kastet bort og traadt

paa, uden at det derfor var lykkedes ham at frigjøre sig. Hendes Skikkelse foresvævede ham dog altid. Det var kun der nede i Paris i Tum-melen, at den et Øjeblik havde ladet ham i Fred. Men nu efter dette? Mon det ikke var bedre, at han, i Steden for at vende tilbage til sit Hjem, gik ind der i det store Stenkors og begravede sig — thi han var vel i Virkeligheden ikke sundere eller bedre end de mange andre af Ti-dens sindssyge Børn, som sade indestængede der i Cellerne med Tabet af deres personlige Frihed og Fornuftens fulde Brug.

Som han stod der og stirrede tungsindig ud over »Stenkorset«, som han kaldte Kurhuset, lagde han ikke Mærke til, at et Fruentimmer med skarpe Træk og forstyrret, glasagtigt Blik nærmede sig ham gennem Hospitalslaagen, før hun stod lige ved Siden af ham og tiltalte ham med febrilsk Hurtighed:

»Nej, er det Dig? Er det virkelig Dig? Jeg hilser Dig velkommen!« — Her tog hun et Lommetørklæde frem og viftede med det. — »Jeg hilser Dig, min Kjærlighed — velkommen! — Jeg venter Dig med Brudekrans og — og saa sagde de, at Du havde giftet Dig — Velkom-men — jeg sagde det nok til Professoren: De skal se, at han kommer nok. — Aa, saa nydelig, saa nydelig. — Stem i nu, Himlens Englekor — jeg sagde det nok — der kan Professoren selv

se«, gjentog hun i det uendelige med salig Henrykkelse og foldede Knokkelhænderne over det udtørrede Bryst.

Professoren styrtede ind gennem Hospitalslaagen, og hun efter ham; men heldigvis kom Lægen netop gaaende gennem Haven i det samme og tog sig af Kunstneren, efter først at have bragt Fruentimmeret i Sikkerhed. Hun var, forklarede han, en Embedsmands Datter, der antog enhver fremmed, som nærmede sig Anstalten, for hendes Kjæreste, en forfalden Ritmester, som havde slaaet op med hende paa deres Bryllupsdag. — Hr. Tornø var ikke hjemme, han havde været fraværende hele Dagen; men heldigvis kjendte Lægen og Professoren hinanden, og Efterretningerne om den syge lode fuldkomment tilfredsstillende. Lieutenantens Tilstand var i det hele taget god, og han fandt sig i Forholdene med en beundringsværdig Ro. Lægen vilde have holdt det for aldeles utroligt, at en Mand, der viste saa meget Herredømme over sig selv, kunde tøjlesløs hengive sig til sine Tilbøjeligheder, hvis ikke Kjendsgjærningerne havde talt derfor. Hans Appetit var normal, hans Fordøjelse god, hans Søvn sund, og man havde ikke villet nægte at skaffe ham et Værk om Sømnevæsenet, i hvilket han efterhaanden fuldkomment havde fordybet sig. Lægen havde bedet Hr. Tornø underrette Lieutenantens Familie om disse fornøjelige Udsigter til den unge Herres Helbredelse,

og han maatte næsten formode, at Vikaren var tagen bort for personlig at gjøre Professorinden Meddelelse herom.

Herrerne fulgtes nu ad ind i Bygningen til den Celle, hvor Lieutenanten straks var bleven bragt hen, og som han havde vægret sig ved senere at ville bytte med en anden. Professoren standsede mørk uden for Døren og bad Lægen gaa foran og underrette Brodersønnen om hans Komme; men Lægen forsikrede imidlertid, at dette var aldeles overflødig, og de traadte begge ind ad den skumle Dør, der lydløst aabnede sig for dem.

Lieutenanten sad og læste ved et lille afrundet Bord for Enden af sin Seng, som stod lige under Cellens højsiddende Vindue. Han var iført sin hvide Lærredsdragt, som han havde faaet sendt tillige med Bogen om Søminevæsenet. Hans Ansigtssfarve var noget blegere end sædvanlig, og han var bleven lidt mager, hvilket end mere fremhævede hans slanke Vækst og det Renhedsskjær, Onkelen altid havde fundet i hans Træk, og som Kunstnerøjet nu ogsaa straks opfangede.

Den unge Herre rejste sig med en egen frimodig Ro, da han saa', hvem det var, som gjæstede ham.

»Du kommer nok lige fra Rejsen, Onkel«, begyndte han og nærmede sig Professoren, der stod og rystede ved Døren. Hatten

sad ham endnu langt ned i Panden, Blikket havde noget vildt opskræmmet, og hans Aande strømmede i lange, tunge Drag ud fra den aabne Mund. »Sæt Dig ned! Du skal ikke tage Dig det saa nær, Onkel!« fortsatte han og trak ham ved Haanden hen til den ene af de to Træstole, som stod ved Siden af Bordet, medens Lægen skjænkede Professoren et Glas Vand.

»Hvoraf kommer det, at vi skal mødes her?« fremførte denne omsider med Møje.

»Derpaa kan jeg ikke straks svare Dig, Onkel — man mener jo, at jeg ikke har været rask«, ytrede han undvigende og førte Samtalen hen paa andre Ting, indtil Lægen følte, at han var tilovers og gik.

De sade længe tavse og lyttede mekanisk efter Lyden af Vogterens Trin udenfor i den lange Gang. Deres Blikke vare sænkede mod Gulvet og Læberne sammenpressede; kun Brystet, der hævede sig urolig paa dem begge, røbede den skjulte Sindsbevægelse.

»Det gjør mig godt at føle, at Du ikke tror det«, lød det omsider lettende fra den unge.

»Hvilket —?«

»At jeg har været syg, saaledes som Tornø og« — han kastede et sky Blik til Onkelen og rettede: »som man skammelig siger.«

Onkelen greb over det lille Bord efter hans Haand og knugede den som i en Skruestikke.

»Tornø, den Skurk!« — mumlede han med Fraaden om Læberne.

»Jeg vil helst, tror jeg, blive her noget,« fortsatte den unge efter at have tysset paa ham. »Jeg kan blive her, saa længe det skal være; men Du vil nok kunne forstaa, at jeg ikke længer kan bo sammen med — Eder.«

Professoren vilde tage Haanden til sig, men Brodersønnen holdt den fast: Han følte, at den store, svære Mand dirrede som et Espeløv.

Saa sade de atter stille en lang Tid.

»Der er en Ting, som jeg gjerne vilde bede Dig om, Onkel. Jeg har ikke villet ængste Petra og min Plejefader med at skrive til Dem. Vil Du bringe dem Bud fra mig og sige, at De ikke maa være urolige for mig? Mt højeste Ønske er, at jeg en Gang maa flytte tilbage til dem. Sig dem, at jeg længes tit efter det lave Værelse med den gamle Alkove! Sig dem! — Nej, Du maa ikke se saaledes paa mig,« afbrød han sig selv. »Onkel, jeg bebrejder Dig intet. Jeg skal nok kunne klare mig; naar blot Du —«

»Jeg mærker, at jeg ikke kan tale derom endnu,« afbrød den anden ham og rejste sig brat. »Men jeg véd, hvad jeg har at gjøre.« Hans Øjne flammede. »Farvel! Jeg maa hjem — han er maaske hjemme hos hende, hendes Elsker!«

»Onkel, for Guds Skyld, overil Dig ikke!«

»Jeg? Ha, ha, ha!« — Ivar hørte ham le vildt, endnu medens han fjærnede sig ude paa Gangen, og faldt rystet ned paa sine Knæ og bad til Gud om, at han dog vilde bevare hans Onkels Forstand.

Det var allerede mørkt, da Professoren bleg og forstyrret ankom til sit Hjem i Rosenvænget. De pragtfulde Gaslygter, som tvende Malmkyria-tider bare op foran Indgangen til Villaen, vare allerede tændte; men det lod i øvrigt, som om Huset var fuldkomment menneskeforladt. Han ringede længe med Klokken ved Yderdøren, uden at der viste sig noget levende Væsen. Da kom omsider Stuepigen, Stine, farende ovre fra Gjenboens, hvor hendes Kjæreste var Kusk. Hun havde nær tabt baade Sans og Mæle, da hun saa', at det var hendes Husbond, som var kommen. Fru Professorinden, forklarede hun omsider, havde ikke været hjemme i otte Dage. Hun og Frøkenen vare ude paa Marienlyst at bade, da Professorinden nok ikke var rigtig vel, og Tjenerskabet havde ved Gud i Himlen faaet Tilladelse til at more sig lidt imens.

Professoren gik ind i Huset — det saa' ud som et Babel. Alle Dørene stode vidt aabne. I Forværelset hang Spejlet ituslaaet og Vinduesforhænget revet ned; i Dagligstuen var Klaveret brudt og en af Fruens Balkjoler laa henslængt i Sofaen ved Siden af et Par udtraadte Silkesko;

Skamler og Sofapuder laa spredte rundt om paa Gulvet i vild Uorden, og i Spisestuen stod Bordet dækket med Vine og kostelige Retter; de sørgelige Levninger af en Kapun laa paa et Fad henne i Vindueskarmen, og paa de blanke Parquettavler i Salsgulvet vidnede en Mængde Streger og dybe Ridser, at her nylig havde danset Riddere med sømbeslaaede Sko.

Han kastede Rejsefrakken og gik op paa sit Værelse. Ogsaa her oppe stode Dørene paa vid Gab, og Møblerne i Uorden. Om det saa var Skuffen i hans Skrivebord, var den trukken ud, og Papirerne endevendte: Der laa hans Udnævnelse til Professorværdigheden — der et andet Hædersdiplom — der Pakken med Petras Breve! og se der: der laa Starches Ring og skinnede ham haanligt i Møde. — Jo, han havde holdt Løftet, han den Gang gav! — Han havde holdt sin Rede i Ære!

Han smækkede Skuffen i og stolprede ned igjen, da Atmosfæren der oppe var ham for trykkende. Han vilde ud i den fri Luft, men kom ikke længer end ned til Yderdøren, da Postbuddet netop kom og puttede et Brev i Brevkassen.

Mon det var til ham? Han aabnede Kassen, tog Brevet frem og læste: »Velædle Jomfru Kjærstine Falk. Haster.« Det var Datterens Haand, og Brevskriverinden havde ikke givet sig Tid til

at lukke Omslaget forsvarlig; det gik op, næsten før han rørte ved det.

»Her er et Brev til Dem fra min Datter; men jeg tillader mig at læse det, da det ser ud, som det allerede har været aabnet,« sagde han til Pigen, der gik og rumsterede inde i det forreste af Værelserne. — Brevet lød saaledes:

Marienlyst, den 12. September 1879.

Kjære Stine!

Jeg skal hilse fra Mama og sige, at hun kommer hjem med Morgentoget den trettende. Min stakkels Mama, hun faldt i Gaar paa Trappen neden for Hamleths Grav. Jeg kan ikke sige Dem, Stine, hvor bedrøvet jeg er derover, skjønt jeg ellers er meget glad, da det var min Skyld, at Mama kom til Skade. Hun siger, at det er højt oppe paa Benet. Er det ikke en Ulykke, at Badelægen allerede er taget bort, og at hun ikke vil lade Tornø komme, skjønt de dog ellers er saa intime? Jeg kan slet ikke forstaa dem, Stine; men det tør jeg vel ikke tale om. Vær dog rigtig god ved hende! hører De, kjære Stine, for jeg vil saa gjerne blive her lidt endnu, jeg skal nok siden fortælle Dem hvorfor. Aa, naar bare Mama var rask og ikke vilde (her var der noget overstreget), saa vilde jeg være saa lykkelig. Men, Stine, at min Fætter er bleven gal, hvor kan det dog være? Jeg tror slet ikke

Tornø længer; han siger, at det er min Skyld. Han kan nok tale fornuftig, siger han, men det skal være det allerværste Tegn paa Galskab. Jeg forstaar ikke ikke et Ord af — saa, nu kalder Mama. Farvel! Og husk: Vær alligevel god ved hende!

Deres

lille Eva.

Professorens Ansigt fortrak sig uhyggelig, og han sønderrev Brevet efter at have læst det paa ny. Derpaa gik han ud i Haven for at summe sig lidt paa det alt sammen. Men heller ikke her ude kunde han aande. Paalandsvinden bar de vandle Dunster fra Muddergrøften op imod ham. Han maatte længer bort, maatte helt ned til Stranden for at faa Luft.

Han gik ud gjennem Haven og Alléen og fór pludselig sammen, da han nede paa Strandmarken uforvarende stødte paa Brodersønnens Kajak.

»Gaa ud! Gaa ud og lad Bølgerne begrave Dig, før Dit Ansigt skal røbe nogen Din Skjændsel!« lød en fristende Stemme i ham, og han var ude med Kajakken, næsten før han vidste det.

Vinden lagde sig efterhaanden; men Søen var urolig og tumlede Baaden som et Halmstraa, saa snart han et Øjeblik holdt op at ro. Maagerne skrege og pilede ned rundt omkring ham, men svandt dog langsomt én for én; til sidst svandt ogsaa selve Kysten for hans Blik, og med den

det martrende Syn af Villaen, der, hvis hans Anelse ikke bedrog ham, nu bar en falden Kvindes Navn.

Hvorledes var det dog kommen saa vidt? Uklarheden i hendes Væsen, Gaaden i hendes Aasyn og Blik, som han ikke tidligere havde kunnet eller villet løse, var altsaa denne. Havde hun maaske villet hævne sig paa ham, fordi han ikke gjengjældte hendes Lidenskab, hendes Trang til at give sig hen? — Det havde været ham umuligt. Han havde flyet, ja næsten afskyet hendes Kjærtegn, siden hun lagde sin vanføre Livsfrugt i hans Arme. i Steden for den attraaede Søn, og hele hendes golde og kunstlede Natur var først ret bleven ham indlysende ved Sammenligningen mellem hende og Petra, da han hentede Drengen, og hans Ungdomskjærlighed sprang ud af sit Frø som en Vidunderblomst og overskyggede hans Fornuft.

Men hun var jo dog hans Hustru, den anden, og havde Krav paa hans Støtte. Hvorledes havde han holdt det Løfte, han gav hende der oppe i Kirkekoret? og hvad havde han overhovedet gjort for hende? hende, som han dog til Dels skyldte sin Velstand? Hvad havde han gjort for at fri hende fra det utæmmede og naturbundne i hendes Væsen, fra den fule Arvesynd?

Han havde modarbejdet sin Kjærlighed til Petra; han havde fuldt saa meget for Hustruens som

for sin egen Skyld stridt imod den med fortvivlet Kraft, naar han tit uimodstaalig blev dragen ud i den elskedes Nærhed. Han vilde ikke slaa Haanden af den Kvinde, som han en Gang havde givet sit Navn; men elske hende — Nej, før vilde han hudflette sig.

Men, hviskede en Stemme atter i ham, har Du alligevel ikke slaaet Haanden af hende? Har Du ikke tit med koldt Overlæg stødt hende bort fra Dig og henvist hende til ensom Grublen eller fremmed Trøst? Har Du ikke selv givet hende Skjændselen i Vold ved Dit hykkelske Væsen, Dine selviske og vrangvise Lærdomme? — Jo, han saa' det nu, at hans Standpunkt var uholdbart, den Overbevisning, han havde tilkæmpet sig, var falsk og kunde ikke holde Stik: Det var ham, der havde fremkaldt Forargelsen og henvist Sundheden til Daarekisten.

Hans Hænder knyttede sig fastere og fastere om Aarestangen, som han svingede med febrilsk Hurtighed. Han maatte længer ud paa Gravens-Rand; Livet var blevet ham forhadet.

»Ivar!« syntes han et Øjeblik, det lød til ham gennem den sagte Vind. Men det maatte være en Hallucination af hans pinte Hjerne. Hvem skulde kalde ad ham her? Og han svingede Aarebladene endnu utaalmodigere, indtil han pludselig lod Armene synke med et Gys: Hans Navn blev atter raabt og — det var Petras Røst.

Petra? — Havde hun faaet Øje paa Kajakken og holdt ham for Neveuen? Skulde han vende om og berolige hende med Hensyn til denne? Nej, nu var det ham umuligt. Hun tvivlede vel heller ikke om sin Yndlings Renhed. Før han vilde vende om og ydmyge sig end mere for hende — thi han følte sig i Stand til alt — vilde han ro videre, indtil Aaren eller hans Hjærte brast.

— Petra havde længe forgjæves ventet Plejebroderen, saa det var ikke saa underligt, at hun tit var paa Færde der ude om Aftenen for at spejde efter ham og hans Kajak. Baade hun og Skram begyndte alvorlig at ængste sig over hans Udeblivelse og sade stundom oppe og ventede ham til langt ud paa Natten, uagtet Skram ikke længer følte sig saa stærk som tidligere og mente, at han nok snart vilde gaa »agter ud«.

Det eneste, der voldte dem nogen Glæde og Adspredelse paa den Tid, var en ny Arbejder, de havde faaet i Løbet af Sommeren. Den vedkommende, der hed Hansen og ikke var nogen anden end Ekskoristen, havde tidligere arbejdet henne paa Magistratspladsen, hvorfra han en Dag var kommen farende ind til dem, mishandlet af Opsynsmanden. Kaptejnen var bleven rørt ved hans Bønner og havde taget ham i sit Brød, hvilket Stakkelen trolig paaskjønnede ved Flid

og Paapassenhed under Arbejdet. Da Petra efterhaanden ogsaa tog sig af ham, naar de tidligere Fristelser og Sorger over hans forspildte Tilværelse stundom kom over ham, kunde det ikke godt skjules, at de to tidligere havde haft en fælles Ven, og Hansen havde mere end én Gang udtalt som sin Overbevisning, at Professoren saamænd ikke endnu havde glemmt sin »Dronning«, noget, som Petra ofte sad vemodig og tænkte over, naar hun som nu ventede Plejebroderen.

Nu kom han da omsider med Kajakken. Men hvorfor roede han ikke langs med Kysten? Han gik jo lige ud imod Strømmen. Troede han maaske, at de allerede vare gaaede til Ro? Hun gik ned til Bulværket og viftede med Lommestørklædet. Men nej, det var for mørkt, til at han kunde se det. Saa kaldte hun paa ham; men han hørte det aabenbart ikke, da Vinden bar paa Land. Snart kunde hun ikke længer øjne Baaden. — Hvor var han dog taget hen? Hun traadte resolut ned i en af Baadene, der laa tæt ved i den lille Havn: kunde han gaa ud paa det oprørte Vand, kunde hun ogsaa gjøre det. Hun var vant til daglig at bruge Aarerne, og Uvisheden var hende alt for pinlig.

Det var dog nærværende, at hun straks fortrød, at hun havde vovet sig ud. Der var Kraft i disse Bølgeslag, som trodsig tørnede imod Baa-

den, det var, som om hvert af dem var en ond Vætte, der gjenstridig satte Bringen imod dens Stavn og forment hende at komme frem i Retning af Kajakken. Mon det dog ogsaa havde været ham? Hun kaldte igjen, men der lød intet Svar. Skulde hun vende om? Det blev mørkere og mørkere. Hun kunde ikke længer skjelne Kysten, og Maanen, som maatte være paa Himlen, var helt skjult af Skyer. — Hun saa' sig raadvild omkring: Stigende og synkende brøde Bølgerne sig rundt om med fosforagtigt Blink. Hendes Haar og Kjoleærmerne vare allerede gjenneblødte af deres Stænk; men hun ænsede det ikke: En Anelse sagde hende, at hun skulde blive ved. — Da drev omsider det ene af Aarebladene fra hans Kajak hen imod hendes Baad, og hun fik pludseligt Øje paa det og kjendte det. Aa, hvor raabte hun, hvor hun skreg. Men der lød intet Svar. Til sidst trak hun begge Aarerne ind og sad fuldkomment trøstesløs.

Da lyste det med ét ude over Sundet. Et Par skarpe Horn brøde gennem Skyerne, og Maanen kastede pludselig ligesom en Straalebro mellem Himlen og det sorte Dyb.

Hun sad bævende og forventningsfuld. Lyset voksede, Skyerne skiltes ad, og Bølgerne rejste sig spøgelsesagtige bag hverandres Ryg lig blege Tritoner, der vilde indeslutte hende i deres Fang. Da — netop som hun lagde Aarerne ud

igjen — undslap der hende et nyt Skrig. Det var ingen Havaand, men et Menneske, som dukkede op af Bølgerne der ude tæt ved. Det var — skrækkelige Syn — ikke den unge, men den anden Ivar, ham, der troløs havde forladt hende og trukket hende ned i Resignationens dybe Sø.

»Hvad gjør De her? — Kom dog!« og hun rakte uvilkaarlig Aaren frem mod Manden i Jakken, der viljeløst tumledes af Søen. — Han rystede paa Hovedet. — »Hvad vil De da?«

»Dø«, lød det hende trodsig i Møde.

»Mand! Mand —«

»Spar Deres Skrig! — Ivar, Deres —«

»Han lever dog? —«

»Vel — vel —«

»Men hvor er han da?«

»Paa Bistrup. —«

»Kom nærmere! Jeg hører ikke, hvad De siger.«

»Min Frue har villet forføre ham — men han frabad sig Æren — og saa, indrømmede Lægen, hendes Elsker, at han var forrykt.«

»Tal ikke saa vildt!«

»Ha, ha, ha!«

»Tag Aaren, Bundsen! De er —«

»En Pjalt, — ja vist!«

»Bundsen —!«

»Farvel!«

Og en Bølge skilte dem ad.

Men hun gav ikke saa let tabt. Nogle mandige Slag med Aarerne, og hun var henne ved Siden af ham, greb ham i Armen med den frigjorte Haand og sagde fast:

»Jeg vil tale med Dem.«

»Jeg slipper ikke Kajakken —«

»Men jeg vil det.«

»— ikke levende.«

»De skal.« Et fastere Tag, et nyt Bølgeslag, kolde Stænk, der gjennemisnede dem begge, og de tumlede ned paa Bunden af hendes Baad inderlig fastkrystede i hinandens Arme.

Han frigjorde sig lempelig for hendes Haar, der havde slynget sig om hans Hals, og før op, da Baaden atter truede med at kænre. Men begge Aarerne vare borte, og Petra laa som livløs med Hovedet mod Baadens Spant. Da løftede han hende op i sine Arme, pressede lidenskabelig sine Læber mod hendes, indtil han følte, at hun atter aandede, satte hende saa i Forstavnen og sig selv ved Roret og stirrede mørk paa hende.

»Vi er straks ved Kysten«, sagde han omsider; men hun svarede ham ikke.

»Jeg kan ikke takke Dem, for hvad De har gjort«, lod det atter, da Strømmen endelig havde drevet Baaden helt ind til Bulværket, og de mekanisk traadte i Land mellem Stendyngerne.

Hun svarede endnu ikke.

»De sagde, at De vilde tale med mig«, fort-

satte han og standsede uvilkaarlig, hvor én af Arbejdernes lave Bukke stod og ligesom indbød dem til at tage Plads.

»De har villet dø?« begyndte hun lidt efter, da de havde sat sig paa Bukken.

»Jeg antager, at jeg ikke vilde have været for fejsk dertil.«

»Og hvorfor har De villet det?«

»Hvorfor?« gjentog han bedsk. »En Mand, der ikke kan bjærge sig selv, er ikke Livet værd.«

»Tror De da, at en Kvinde er det, naar hun stadig er for ringe til at være noget for den, som hun føler sin Skæbne uopløselig knyttet til?«

»For ringe? Det er rigtigt, slaa mig kun!« fortsatte han bitter.

»Ved at sige, at jeg ikke har kunnet slippe Dem?«

»Hvad nytter det«, sagde han, »at Hjærterne ikke vil slippe, der hvor Loven adskiller?«

»Intet kan adskille dem, som elsker i Sandhed.«

»Saa følg mig fra nu af«, udbrød han lidenskabelig og fortsatte, da hun vemodig tav: »Eller er vor Kjærlighed maaske endnu ikke tilstrækkelig prøvet?«

»Det var ikke saaledes ment. — Det er ikke ved at bryde med Pligten, at Manden saa lidt som Kvinden grunder sin Lykke.«

»Men ved at segne under den? De har altsaa kaldt mig til Dem for desto mere eftertrykkelig at kunne støde mig tilbage og vise mig den Afstand, der er imellem os.«

»Jeg kaldte Dem for i et svagt Øjeblik at minde Dem om Dem selv.«

»De er mit Selv.«

»Saa mødes vi vel ogsaa en Gang —«

»En Gang — en Gang!« afbrød han hende med voksende Lidenskab. »Ja, maaske en Gang, naar Livet for længst har ebbet i os, og vi uigjenkaldelig vugges hen ad Strømmen til Døden.« Og han gav endelig sin pinte Sjæl Luft i en Strøm af Ord, der truede med at bryde enhver Skranke imellem dem. Nu vilde han ikke hykle længer, hverken over for hende eller Verden. Aar ud og Aar ind havde han stridt imod for ikke at hengive sig til sin Kjærligheds Længsel, indtil Brodersønnen pludselig ved sine Digte til hende havde gydt Olje paa dens kuede Ild og mere end nogen Sinde draget ham hen til hende. At han var rejst til Udlandet skyldtes ene hende, da han ikke længer havde kunnet udholde Tvangen der hjemme i hendes Nærhed, og dog krympede sig for et Brud med Hustruen, der ikke kunde andet end kaste en Skygge paa hende. Men nu skulde intet længer hindre ham i Skilsmissen, og hvis han nogen Sinde mere vendte tilbage til

det opsminkede Hjem i Rosenvænget, skulde det ene være for at lufte Løgnen ud.

Men Petra vilde ikke høre tale om noget voldsomt Brud. Hun vilde ikke hente sin Lykke fra Afsløringen af en anden Kvindes Utroskab. Muligvis saa' han nu ogsaa sin Hustrus Fejl i for grelt et Lys. Han maatte for al Ting vente med at handle, indtil hans Formodning om hendes Adfærd viste sig at være rigtig, og kun foreløbig virke for Ivars Udfrielse fra Hospitalet. Havde de, sluttede hun, tilbragt seksten lange Aar uden Haab om at blive gjenforenede, kunde de vel nok fremdeles vente en Tid, nu da Haabet endelig gryede.

Og dermed rejste hun sig fattet og bød ham Farvel. De stode endnu et Øjeblik vemodig Haand i Haand og saa' ud over Sundet efter det blege, graa Skjær, der viste sig ude i Kimningen; men da skiltes de ogsaa trøstigt ad: Det var Dagen, der gryede — det var deres Gjensynsdag.

XIV.

At de meldorfske Damer vare tagne ud til Marienlyst, skyldtes fornemmelig Hr. Doktor Tornø, som efter et gjentaget fortroligt Besøg ude paa Hedemosegaard havde fundet Professorindens Tilstand i høj Grad betænkelig og ment, at hun vilde have godt af nogle Septemberbade.

Størsteparten af Badegjæsterne havde allerede forladt Anstalten, da Professorinden ankom dertil, og de fleste tilbageblevne rejste en af de følgende Dage, saa snart den sidste Soiré havde fundet Sted. Ved denne Soiré, som Professorinden endelig var gaaet med til paa Datterens indstændige Bønner, havde de begge tilfældig gjort Bekjendtskab med en Herre, som Opvarterne kaldte »Greven«, og som hele Aftenen vakte stor Opsigt ved sin ualmindelige Skjønhed, saa vel som ved det ridderlige Væsen, hvormed han førte og konverserede Damerne. Professorinden var nemlig saa uheldig at tabe en af de i øvrigt lidt forpjuskede Roser, hun bar paa Skulderen af sin højhalsede Fløjelskjole, og som gjorde hendes sygelige Ansigtsbleghed endnu mere fremtrædende. Den smukke unge Herre stod netop i Nærheden, da et dansende Par rev hende Blomsten af Skulderen, hvorfor han skyndsomt tog den op og bragte hende den med megen Anstand, i det han presenterede sig selv som — Hr. Morfeld.

Blev Professorinden ikke glad ved dette Sammenstød med en af Neveuens tidligere Bekjendte, blev hendes Datter det aabenbar des mere; thi det er en Selvfølge, at Hr. Morfeld, da Professorinden nægtede ham den Dans, han bad hende om, vendte sig til Datteren, som allerede var forestillet ham, og at denne ikke gav ham en Kurv.

Det blev da heller ikke ved denne ene Dans. Hr. Morfeld tillod sig ogsaa at danse den følgende med Frøken Eva og blev straks saa fængslet af den unge Dames Frimodighed og lette Konversation, at han dristig blev siddende mellem hende og Moderen, skjønt Professorinden af og til betragtede ham noget strængt og slet ikke syntes at give Datteren Medhold, da hun forsikrede ham, at de paa en Maade allerede vare gode gamle Bekjendte.

Bekjendtskabet voksede imidlertid hurtig, og Hr. Morfeld var de følgende Dage Damernes trofaste Ledsager paa deres Spasereture, ligesom han ogsaa var det den Aften, da det Ulykkestilfælde indtraf, som Eva nylig havde forebragt i Brevet til Stine.

Det var nemlig en maaneklar Aften, da de tre spaserede der oppe paa Terrassen i Nærheden af »Hamleths Grav«. Professorinden var den Aften ualmindelig indesluttet og livstræt, hvorimod hendes Datters Humør næsten gik over Grænserne. Den unge Frøken kunde imellem Stunder være næsten helt ustyrlig, naar hun som her kunde faa sin gamle Tilbøjelighed til at fare om i Mark og Skov tilfredsstillet, og det uden at hun havde nødig at slippe Dameværdigheden eller al den Stads, som ogsaa hun havde bragt med hjem fra Rejsen. Det var ikke saa underligt, at Moderen stundom kaldte hende en lille

Trold, og i den nedbrudte Sindstilstand, hvori hun var, ikke altid havde Kraft til at modsætte sig hendes mange løjerlige Indfald, som naar hun t. Eks. pludselig fik Lyst til at bestige en Høstak eller til at løbe ned ad Terrassen om Kap med Hr. Morfeld. Saaledes gik det da ogsaa til den ovennævnte Aften, da Trolden igjen fór i den lille, og hun pludselig fandt paa at ville løbe »Natmand«, en Leg, som hun forsikrede, at hun tidligere tit havde leget med Fætteren og en anden Kavalier hjemme i Rosenvænget.

»Aa, Mama, jeg skal være saa føjelig imod Dig — jeg skal følge Dig i Bad i Morgen, naar vi bare maa gjøre et ganske lille bitte Løb,« tryglede hun Moderen, som gik tungsindig ved Siden af hende med noget underlig haabløst i Blikket.

»Kan Professorinden virkelig nænne at sige Nej?« føjede Morfeld sine Bønner til den unge Dames. Han forsikrede, at det vilde være ham aldeles umuligt at sige Nej til noget, som Frøken Eva bad ham om.

Moderen gav da til Slutning efter og stillede sig viljeløst op foran dem, saaledes som Datteren forlangte det.

»Du skal klappe i Hænderne, søde Moder, ellers véd vi jo ikke, naar vi maa løbe ud!« fortsatte den lille overvættes lykkelig, i det hun lovede sine Skjorter lidt, forfæt de ikke skulde genere hende under Løbet.

Saa klappede da den »søde Moder« i Hænderne, og de løb ud.

»Ha, ha, Mama blev Natmandsenke,« jublede hun, i det hun hæsblæsende kom tilbage med Morfeld ved Haanden. »Nu bare en eneste Gang til, for at Mama ikke skal gaa Natmandsenke i Seng.«

Hun satte sig ikke derimod. Hun stillede sig ravende foran dem, klappede, som om der hang hende Blylodder om Hænderne, og løb saa — saa vidt som det lange Kjölesløb tillod hende det.

»Par force, lille Mama, ellers taber Du igjen!« raabte Trollden og fór ind i Krattet paa Terrassen for at møde Morfeld, som allerede var der inde.

Moderen gjorde et Forsøg paa at samle sine Kræfter og satte efter dem; men o ve! der faldt hun paa Trappen paa de kolde Stentrin. Hun stønnede og vilde rejse sig, men kunde ikke. »Par force!« lød Datterens Stemme igjen. Hun syntes, at der var noget haanende i den. Saa faldt hun pludselig sløv helt ned paa Trappen i Maanelyset, dækkede instinktmæssig sit Aasyn, og alt blev tyst — hun havde tabt Bevidstheden.

— Det var en haard Skæbne, der overgik Frøken Eva, da hendes Fader helt uventet afhentede hende ude i Pensionatet ved Marienlyst, Dagen efter at Moderen var vendt tilbage til Villa Charlotte. Men desto større var hendes

Glæde ogsaa, da hendes Veninde, Stine, en af de følgende Dage presenterede hende et Brev, som hun havde faaet af det sødeste Mandfolk, som hun ved Gud i Himlen havde set. De unge mødtes nu af og til der ude paa Strandpromenaden; men da Datterens hyppige Udflugter om-sider forekom Professoren mistænkelige, forbød han hende en skønne Dag at forlade Huset, hvilket syntes baade hende og hendes Veninde at være det sorteste Barbari, der kunde udøves imod et Menneske. Til alt Held opdagede Eva imidlertid, at der nede i Haven var et tæt Lindelysthus, hvor Stine og Kusken stundom sade om Aftenen og romantiserede, og da Hr. Morfeld jævnlig spaserede der forbi i Tusmørket, dristede hun sig en Gang til at vinke ham over til sig og traktere ham med en Flaske af den »liffige søde« Vin, som Moderen under sin Sygdom altid havde staaende i en lille grøn Karaffel paa Bordet ved sin Seng, og som Datteren troskyldig havde holdt for Vand, indtil hun en Gang ved et pludselig Ildebefindende var bleven overtydet om sin barnlige Vildfarelse. Hr. Morfeld fandt vel ikke Vinen saa »liffig sød«, som Stine havde forsikret Frøkenen, at den nok vilde forekomme ham, men han drak den dog, og baade han og Frøken Eva vare efterhaanden blevene ganske fortrolige med den, da til deres store Forskrækkelse Professoren

uventet kom ned i Haven og opdagede dem i Lysthuset.

Det var ikke Galanterier, som Faderen sagde sin Datters Gjest. Det hjalp ikke, at hun mindede ham om, at han selv havde ønsket at gjøre Hr. Mørfelds Bekjendtskab, og at denne jo ogsaa var en Ven af hendes Fætter: Professoren var alvorlig vred og truede endogsaa Gjesten med at kaste ham i den nærliggende Grøft, hvis han ikke skyndsomt forføjede sig bort.

Arvingen til Millionen tog det gemytligt smilende og med en Holdning som en sand Adelsmand. Han kunde slet ikke forstaa, sagde han, hvorfor Hr. Professoren var saa opbragt; thi det kunde da vel ikke være, fordi han elskede hans Datter og vilde gjøre hende til sin Hustru. Han skulde naturligvis med Fornøjelse holde sig borte fra Lysthuset, hvor den urene Lugt fra Grøften ærlig talt generede ham lidt, naar Professoren saa i Steden for vilde aabne ham sit Hus; han skulde i modsat Fald nok selv skaffe sig Adgang dertil; thi han var virkelig ikke den, der lod sig skræmme bort fra sin elskede af en tyrannisk Fader.

Imidlertid forværredes Professorindens Tilstand daglig. Den ældre Læge, som hun ved sin Hjemkomst havde kaldet til Hjælp, og som allerede den Gang erklærede Benbruddet, som hun led af, for baade farligt og forsømt, kunde ikke

længer skjule for hende, at Nekrosen havde angrebet Benet, og at der kun var tilbage at vælge mellem Tabet af dette eller af Livet.

Professorinden valgte efter nogen Betænkning det sidste. Hun følte sig saa nedbrudt baade af aandelige og legemlige Lidelser, at hun ikke tiltroede sig selv hverken Mod eller Kræfter nok til at modstaa en smertefuld Amputation; og at leve som en Krøbling forekom hende desuden forfærdeligere end alt andet.

Men Døden, viste det sig, var heller ikke let at brydes med, saaledes som hun laa der forladt af alle undtagen Diakonissen. Hun følte det, at den udbredte sig mer og mer, den hæslige »lokale Død.« Hun kunde ikke længer modvirke dens Aande med Essbouquetten og alle de andre Parfumer, kunde ikke længer dulme Smerterne og de ængsteligt ophidsede Nerver med den lille grønne Karaffels Indhold. »Aa! — Aa!« lød det hjerteskræende gennem Villaen tidlig og silde, indtil hun omsider udaandede en Decembernat i Diakonissens og sin Mands Arme, efter i Forvejen at have aabenbaret ham Hedemosegaardens hele uhyggelige Hemmelighed.

Og Vinteren tiltog, og Sundet frøs til. Det hvide Lagen, som Sneen bredte der ude trindt om Villa Charlotte, forekom stakkels Eva saa uhyggelig koldt, at hun tit foretrak at blive liggende hele Dagen i sin lune Seng, i Steden for

at staa op og iføre sig den fæle Sørgedragt. Hun var nu mere end nogen Sinde under sin Faders Opsigt, og hvis ikke Pigen en Gang imellem havde bragt hende et Brev fra hendes fraværende Ven, maatte de, sagde hun, gjerne have begravet hende med. Faderen havde nemlig villet, at hun skulde flytte op i Fætterens tidligere Værelse ved Siden af hans eget. Og her sade de i Regelen tavse hver i sit Rum, uden at Forholdene endnu havde kunnet udjævne Misforstaaelsen imellem dem eller føre dem hinanden nærmere.

Professoren var bleven mørk og menneskesky siden Hustruens Død. Han havde afbrudt saa godt som al Omgang med Svogeren og Svi-gerfaderen; Neveuen, der var rejst til England i Marinens Tjeneste, kort efter at han var kommen ud fra Hospitalet, var endnu ikke vendt tilbage, og Rensmark var bleven Medredaktør af et Blad, som optog hele hans Tid.

Professoren opholdt sig for det meste i sit Atelier og havde igjen et stort Maleri paa Stabelen, men følte sig endnu ikke i Stand til at fuldføre det. Det var Billedet af en Kriger, som laa saaret i en Skansegrav, medens nogle af hans Fæller søgte at værne Dannebrogen, der endnu vajede paa Skansens Top. Han kunde sidde hele Timer bøjet foran dette Billede med en knugende Følelse af, at det var ham selv, som laa i Graven, og at han aldrig mere vilde rejse sig. Hans

Kunst, der tidligere havde været ham alt, syntes ham nu et forfængelig hazarderet Spil om Æren, der havde udplyndret ham og vist ham ham selv i hele hans Usselhed. Han, der hovmodig havde gjort sig til af at være Forholdenes Herre, var trods sit ansete Navn og hele sin Velstand dog kun bleven deres Træl; thi i Steden for med aabent Kunstnerøje at udskille Ideen fra Illusionen, havde han vilkaarlig gjort sin Ungdomstanke til en Rus og kun beholdt den grelle Virkelighed tilbage.

Saa var det en Dag i Begyndelsen af Marts, en Dag, som Eva havde ventet med stigende Længsel. Professoren, der var taget ind paa Kunstakademiet med sit fuldendte Billede, havde sagt, at han ikke kom hjem til Middag, Kusken og Tjeneren vare ogsaa borte, og Maren laa i Sengen af Faaresyge. Alt var saa heldigt, som det kunde være til Udførelsen af de elskendes hemmelige Plan.

Stine stod netop paa Udkig ved et af Vinduerne i sin salig Frues Værelse, hvor hun forsikrede Frøkenen, som ogsaa var der inde, at man ved Gud i Himlen endnu godt kunde mærke Smitten — da hun fik Øje paa Hr. Morfeld, der kom roende ind imod Land fra et Udvandrer-skib, som laa ude paa Réden og allerede havde Dampen oppe.

»Der er han, det søde Menneske,« udbrød

hun, i det hun aabnede Vinduet og vinkede ad ham, netop som han sprang i Land. »Og, Frøken, jeg kan tydelig høre Musikken om Bord.«

»Det kan jeg ogsaa, Stine — Tra-da-ra! Tra-da-ra!« sang og dansede Eva foran Spejlet, hvor hun stod og slyngede et Rejseslør om Hovedet. »Tra da da! Tror De, Stine, at der holdes Bal om Bord paa Udvandrerkskibene? Tra da —«

»Gud forbarme sig, Frøken, De maa være rolig, eller De røber os.«

»Aa, Skidt, Stine, hvad gør det? Papa er jo ikke hjemme,« afbrød Frøkenen hende, og standsede pustende for at rette lidt paa Skindpelsen, som, hun syntes, ikke sad stramt nok.

»God Dag! God Dag, Hr. Greve!« nejede Pigen ved Vinduet. »Nu er han her, Frøken.«

Eva fór hen imod Vinduet, men vendte pludseligt om og sprang hen bag Gardinet af Himmelsengen og hviskede: »Stine, sig ham, at Deres Frøken ikke er visibel! Hi, hi, hi.«

Nu traadte Hr. Morfeld ind i Ulstercoat og lakerede Støvler. Stine syntes, at den sødeste Parfume strømmede hende i Møde fra Favoriterne om hans dejlige Ferskenkinder.

»Stine, hvor er hun?«

»Frøkenen? — Hun er tilforladelig ikke visibel, Hr. Greve.«

»Hi, hi, hi!« lød det bag Forhænget, som i det samme blev draget til Side. »Hvad vil Du

mig? Jeg vil slet ikke rejse med Dig, hvis Du ikke finder mig aldeles fortryllende i min Skindpels.«

»Du er paradisisk, Eva.«

»Hi, hi, hi! — Ha, ha, ha! — Tra, da, da!«
Og de dansede begge rundt, saa at Stine havde ondt ved at holde sin patronatiske Værdighed vedlige og ikke danse med.

»Nej, nu har jeg aldrig set Mage til Lykke,« gjentog hun af hele sit Hjertes Fylde.

»Ja, bare min Fader ogsaa kunde have set os. Jeg er saa vis paa, at han da nok vilde have tilgivet mig,« forsikrede Eva henrykt.

»Aa, hvad, Frøken. Der er saamænd ikke saa stort at tilgive. Hedder det ikke i Skriften, at Hustruen skal forlade sin Fader og —«

»I Skriften? — Stine, De er virkelig saa gammeldags. Man kan tydelig mærke, at De ikke har hørt Papa tale om den Slags Ting. — Kom nu, min Ven, jeg er ellers bange for, at vi kommer for sent — og saa blev jeg da aldrig Menneske mer.«

»Ja, jeg faar ikke Tid at skrive til min Plejefader, før vi kommer til Newcastle. Jeg har ellers haft Brev fra ham i Dag, og han har ikke noget imod, at jeg gifter mig med Dig — rigtig nok kun paa den Betingelse, at vi begge tager over til ham til Efteraaret.«

»Pyt! Tror han, at jeg vil begrave mig i et Bjærgværk,« svarede hun overgiven og trak

ham bort med sig. »Nej, jeg vil se mig om i Verden og more mig, og saa bryder jeg mig ikke om Resten.«

Stine vilde ikke for alt sige sin Frøken imod det sidste Øjeblik, de vare sammen; men hun bad dog i Fortrolighed Hr. Morfeld, før de skiltes, endelig at benytte den gamle Hr. Greves Tilla-delse til at ægte hendes Frøken jo før jo heller, hvilket han ogsaa leende lovede hende, i det han trykkede hende lidt i Haanden til at more sig for med Kjæresten.

»De kjære, velsignede Mennesker,« udbrød Pigen rørt, i det de sprang i Baaden som et Par glade Børn. — »Ved Gud i Himlens Rige, det er to Tikroner.«

XV.

Der var Liv paa Réden Aarsdagen for Slaget 1801 — den Dag, som Kaptejnen gjerne plejede at fejre med en lille Arbejderfest. Baadene og Snekkerne vrimlede, Vinden udfoldede de røde Flag, Solen overstraaede dem, Søen spejlede dem. Bølgerne skulpede om Skibsbrysterne; der var Friskhed og Jubel i deres Sang, Livsjubel.

Der var ogsaa Travlhed og Røre der ude paa Skrams Plads. »Karen Margrethe« havde tidlig paa Morgenens bragt en ny Ladning Sten, hvormed Arbejderne endnu vare sysselsatte, og selv Ivar, der havde været med paa Turen, sad nede ved Strand-

kanten og huggede løs paa en tangklædt Blok,
medens han i Tanken sang til Hammerslagene:

Manne, vi maa ud paa Strømmen,
ud paa Vaarens friske Vind,
fra de brodne Skuders Svømmen
om en Ankerboje lind;
der, hvor herlig Vindens Pust
blander sig med Bølgens Prust,
og hvor intet Synet hæfter,
maa vi prøve vore Kræfter.

Vi maa ud, hvor Faren truer,
ud imod de blinde Skjær,
dem, som intet Øje skuer
i en overfladisk Færd.
Har vi fundet deres Spor,
Tov og Tænger over Bord!
Og vi fisker op med Lempe
mangen skjægget Havets Kæmpe.

Langs med Landets fagre Kyster
gaar vi hjemad da med Sang.
Og for anden Gang vi kryster
Kæmpen med vor hvasse Tang,
trækker ham af Lasten op,
kløver Tussens Jættekrop,
skjönt han edderspændt og bister
sparker ud og spyer Gnister.

Manne, svinger Jeres Hammer!
Rører Jeres Ledemod!
Slaa, saa Stenen staar i Flammer!
Det forfrisker Sind og Blod.

Lad kun Tussen klam og kold
føle Jeres Viljes Vold!
Kast ham fra hans skumle Leje
søndret hen ad Livets Veje!

Der i Døgnet's bløde Føre
skal han bære op og frem
under Manddomskraftens Røre
til et sikkert grundlagt Hjem,
medens vi med mandig Taal
skrider mod vort Fremtidsmaal
ad de unges nye Baner
med de gamle Hædersfaner.

Ivar var allerede kommen hjem for nogle Uger siden og havde kort efter taget Orlov for en Tid at gaa paa Koffardifart med en gammel Orlogsmand, som Kaptejnen havde Part i. Det er en Selvfølge, at han ikke havde taget sig Tanstens Død videre nær, hvorimod han var bleven alvorlig bedrøvet ved Efterretningerne om Cousinen. At det overgivne Barn, der en kort Tid havde truet med at forstyrre hans egen Ro, mulig kunde gaa til Grunde i Forholdet til Morfeld, var en Tanke, der lønlig ængstede ham. Da han ikke selv kjendte den unge Mand tilstrækkelig, forhørte han sig straks nærmere om ham hos Vennerne, medens Onkelen selv tog over til Bjærgværksejeren; men alle, som han henvendte sig til, vare af den Mening, at Hr. Morfeld var et forkjælet, letsindigt Barn, der hidtil havde taget Livet som en Leg og rimeligvis og-

saa vilde vedblive dermed, hvis ikke et eller andet snarest mulig tvang ham til at vende Kursen hjemad.

De Efterretninger, som Professoren skaffede sig hinsides Sundet, vare heller ikke meget tilfredsstillende. Hr. Morfelds Plejefader, en Mand med fin aristokratisk Dannelse, lod ham vel ikke i Uvished om, hvor de flygtende vare tagne hen, men lagde saa til Gjengjæld heller ikke Skjul paa, i hvor høj en Grad han følte sig krænket over Professorens og hans Frøken Datters Opførsel lige over for hans Søn. Han havde, sagde han, endelig ikke villet nægte Sønnen sit Samtykke til hans Forbindelse med en berømt Kunstners Datter; men i Steden for at se Forlovelsen deklareret, havde han nu pludselig modtaget et Brev fra Newcastle, hvori Sønnen underrettede ham om, at han for at føje sin elskede foreløbig tog en Tur med hende til den ny Verden, da hendes Fader fremdeles satte sig imod deres Forbindelse og skammelig tyrranniserede hende. Hans kjære lille Eva var det samme indtagende Væsen som altid. Kun holdt hun ikke meget af at høre Tale om Ægteskab og syntes at dele sin Faders Anskuelse om Uhensigtsmæssigheden heraf; men — havde han tilføjet i en Randbemærkning paa Brevet — han troede dog allerede at turde udtale, at dette var noget, som forhaabentlig nok vilde lempe sig efter Omstæn-

dighederne. Saadanne Principper, sagde Plejefaderen, havde han ikke tiltroet Hr. Professoren, og det gjorde ham meget ondt at maatte sige, at han desaarsag havde bedet sin troskyldige og ridderlige Søn betænke sig vel, inden han gav den ærede Frøken Meldorf sin Haand.

Med denne Redeliggjørelse vendte Professoren da tilbage og var nu, i Følge en Indbydelse fra Kaptejnen, dennes og Petras Gjest. Han sad der ude i Sofaen med Hestehaarsbetrækket og saa' paa en Tegning af det Skib, som Ivar om kort Tid skulde gaa til Vestindien med, medens Kaptejnen stiltiende gik op og ned ad Gulvet, og Petra syslede fornøjet inde i det tilstødende Værelse, hvor alle Arbejdernes Børn bleve beværtede i Dagens Anledning. — De ældre derimod skulde spise til Aften ovre i det festlig-smykkede Sidehus, uden for hvilket allerede baade Mænd og Kvinder skjæmtende flokkede sig i deres pyntelige Søndagsdragt.

»Fader, nu er Folkene samlede der ude«, sagde Plejesønnen, i det han traadte ind i Værelset, iført sin Officersdragt. »Og heldigvis er Familien her da ogsaa samlet«, lagde han smilende til med et Blik paa Onkelen og Petra, der netop nærmede sig.

»Ja, nu er da det ene Vennepar samlet«, mumlede den gamle for sig selv. Hvor saa' han ualmindelig højtidelig ud, saaledes som han gik der. Den

sidste Tids Hændelser havde aabenbart taget en Del paa ham: Han var bleven mere tavs og indsluttet end tidligere og havde i lang Tid ikke været paa Søen, saa det var ikke saa underligt, at det mere end én Gang var faldet baade Petra og Arbejderne ind, at de nok ikke beholdt deres gamle Kaptejn ret længe.

»Men her er én, som maa møde med en frejdigere Mine«, sagde Petra, da Professorens vedblev at sidde bøjet over Tegningen med et mørkt Aasyn.

»Jeg sidder og tænker paa at bede min Brodersøn tage mig med sig til Vestindien, for at jeg der fra kan gaa over til Amerika at søge min Datter«, fremførte han uden at se op. »Og maaske bør jeg da helst blive der ovre; jeg mærker, at jeg ikke rigtig kan aande her hjemme — jeg er jo nu ogsaa en slagen og halvgammel Mand.«

»De er nu snart halv saa gammel som jeg«, fremførte Skram, da Petra tav med en lidt overrasket Mine. »Naar jeg gaar bort, skal De først rigtig til at leve og nytte de dyre Erfaringer, De har gjort. — Opgiv ikke Deres Fædreland eller Deres Folk, der vel nok kan have dets stærke og prøvede Kræfter nødig, og søg ikke Uafhængigheden eller Lykken der ude blandt det fremmede og overlegne store, men i Tilegnelsen af Deres eget, om det end er nok saa smaat!«

»Hvor trykkende jeg end finder Forholdene herhjemme, især for mine Landsmænd, er det dog mindre af Hensyn til disse end til mig selv, at jeg kunde fristes til ikke at vende tilbage her-til«, svarede han. »Jeg mærker, at jeg ikke læn-ger har godt ved at se Folk i Øjnene, fornemme-
lig dem, jeg har kjær.«

»Vi er nu en Gang, kjære Børn, som vi er«, fortsatte den gamle Pædagog, i det han rolig vedblev sin Vandring og kun nu og da røk-kede lidt med Hovedet, ligesom for at afværge Sindsbevægelsen. »Vi maa ikke forlange for me-
get af hverandre eller af os selv; thi vi er ikke Helte i vor Tid; vi er endnu slagne og ilde medhandlede allesammen. Men det bliver nok bedre. Hjælpen kan komme saa hurtigt og saa let, som Vinden kan vende sig. Se der ud paa Søen! Før piskede Vinden den, nu er den rolig. Et Skib gaar ud, et andet hjem, den Vind, der maaske bringer det ene Forlis, før-
rer det andet til sit Maal. Anderledes gaar det heller ikke paa den Sø, hvor det gjælder Folke-
nes eller Staternes Skæbne. Et Vindpust, og det hele forandres — vi kan ikke gjøre noget dertil, vi smaa — ikke andet end at holde os selv og vore Joller rede til at gaa ud i rette Tid.«

Og de gik uden for og ned til Søen, hvor Arbejderne stode og ventede dem. Skram satte

sig paa den gamle Bænk ved Bulværket lige ud for »Karen Margrethe«, og Søofficeren tog Plads i hans umiddelbare Nærhed. Han havde forsynet sig med nogle af Plejefaderens Optegnelser fra Krigens Tid, som han havde lovet Arbejderne at ville forelæse, og den store Pladshund, som han nylig havde løst, laa utaalmelig logrende ved hans Fødder, som om den ogsaa vilde høre til.

Petra og Professoren havde trukket sig lidt af sides, hvor de havde opdaget den samme lave Buk, som de havde siddet paa den Nat, da de mødtes paa Søen. Der sade de nu tavse og dog veltalende ved hinandens Side; thi hans Øjne, som han havde ondt ved at drage bort fra hendes endnu ungdommelig smukke Skikkelse, røbede tydelig, hvor meget ogsaa hans Hjærte hang ved hende, og hvor lidet han følte sig værdig til den Fremtidslykke, som hendes klare Aasyn frejdig tilsagde ham.

»Her sidder vi næsten, som vi sad i gamle Dage der ovre mellem Skanserne, Hr. Professor«, lød det bag ved ham. Han vendte sig om og studsede: Det var Hansen, der sad højt paa en af Stendyngerne bag ved og hilsede fornøjet over til ham og hans »Dronning«.

»Hr. Værkfører Hansen — og Hr. Professor Bundsen Meldorf«, forestillede Petra dem for hinanden med svagt Skjælmeri og satte hurtigt sin forbavsede Ven ind i Forholdene.

»Tak for sidst, Hr. Professor«, vedblev Hansen. »Det var en stræng Tid; men nu er jeg oven paa, som De ser. Og jeg takker Kaptejnen og Frøkenen næst Vorherre for Arbejde og dagligt Brød.«

Petra og Maleren saa' atter paa hinanden. »For Arbejde og dagligt Brød?« Hvor levende følte hun det nu, at det var Arbejdet, som hun skyldte sin Friskhed, og hvor klart erkjendte han ikke, at Lykken, som Kaptejnen havde sagt, laa i at skjønne paa det, der var ens eget, og paa det daglige Brød.

Lieutenanten havde paa Kaptejnens Vink allerede begyndt Oplæsningen af Memoirerne. Det var en Skildring af Søtræfningen den 2den April med alle dens Helte, men fremfor alt af Peter Willemoes, den kjække Angriber af Admiralskibet »Elefanten«, og hans senere Død om Bord paa »Prinds Kristian« under Kampen ved Sjællands Odde.

Kaptejnen sad tavs og hørte til, medens Solen nærmede sig Horizonten og farvede Sundet næsten som med Blod. Hans lange Sølvhaar flagrede ham om Skuldrene, og Øjnene glimtede sælsomt under de buskede Bryn. Professoren, der med Beundring iagttog hans endnu stolte og ædle Skikkelse, syntes, at han mindede ham om en gammel Løve, der nu og da hæver Hove-

det og lytter med opspilede Øjenlaag efter en, der usynlig nærmer sig dens Bur.

»Han slog mig en Gang, og jeg rejste mig trodsig«, hviskede han til Petra. »Men nu er det glemt, og jeg tror, at vi nogenlunde forstaar hinanden. Hvis jeg nu yderligere skriftede for ham — thi Du véd det jo — at jeg ikke kan rejse nogen Steder uden Dig; hvad tror Du saa, at han vilde sige?«

»Jeg kan kun svare for mig selv«, smilte hun til ham. »Jeg rejste gjerne; men saa maatte ogsaa Kaptejnen rejse med. Dog — skal vi nu ikke høre lidt efter, hvad han fortæller om Willemoes?«

»Da mærkede vi nok, at gamle »Kristians« sidste Time var kommen«, fortsatte Ivar Læsningsen, medens alle lyttede spændt. »Jeg og min Fader, som netop var gaaet ned for at trække vor Pram i Land, saa' tydelig, at det strøg Flaget og gik paa Grund. Dagen efter roede vi begge om Bord for at være med til at hente vore døde, og da var det, at jeg fik min unge Helt at se, men des værre var hans Hoved knust, saa at jeg ikke ret kunde skjelne hans Træk. Hans sidste Ord, sagde de alle, gjaldt hans Fædreland«.

»Ak ja!« lød det fra Skram, som i det samme sænkede Hovedet.

»Da jeg senere sad der nede ved Stranden og saa' Solen farve Bølgerne, som han havde

blandet med sit Blod, syntes jeg, at jeg endnu kunde høre hans Røst der ude, og jeg bad i mit stille Sind, at Danmark maatte faa mange Mænd som han, der holdt Fædrelandet i Ære.«

Her tav Søofficeren og rullede langsomt Manuskriptet sammen. De sade alle underlig andagtsfulde, nogle af dem med Taarer i Øjnene, og intet hørtes uden Bølgenes sagte Skvulp langs Bredden. Da strøg i det samme en frisk Brise ind fra Kongedybet over de grønne Fæstningsværker og udfoldede Dannebrogen over hele Flaadens Leje. Skibene gyngede kamplystne paa det rørte Vand, og en kvidrende Fugl fløj pludselig hen i Solstraalerne over Kaptejns sænkede Hoved.

Lidt efter rejste alle Arbejderne sig og flokkede sig med blottede Hoveder om deres gamle Chef for at bringe ham deres Tak; men da sad Kaptejnen og sov trygt. Han var gaaet »agter ud«, som han en Gang selv havde sagt, og den sidste Skranke var saaledes falden mellem de to, der endnu sade henne paa Bukken og syntes fuldkomment at have glemt ikke blot Slaget paa Réden, men ogsaa deres egen haarde Fortidskamp.

